

BUDGET 2021

PLANERING 2022-2024

Gävle kommun
Trygghet, säkerhet och välfärd

Innehåll

1. POLITISK HUVUDSKRIVELSE.....	1
2. BREDA EKONOMISKA ÖVERBLICKAR.....	3
2.1 Demografiska utmaningar i närtid	3
2.2 Omvärldsspaning – vad händer i närområdet samt globalt?.....	4
3. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GÄVLE	9
3.1 Kommunens ekonomiska nyckeltal.....	9
3.2 Kommunens demografi.....	10
3.3 Riskanalys kommunens intäkter	13
3.4 Ansvar för god ekonomisk utveckling	14
3.5 Resultatutjämningsreserv, oförutsedda kostnader och koncernskuld	14
3.6 Effektiviseringar.....	15
3.7 Näringslivet i Gävle.....	16
4. POLITISKA PRIORITERINGAR.....	19
4.1 Finansiering	19
4.2 Beslutsförslag budget 2021.....	27
4.3 Strategiska utvecklingsområden i Gävle 2021–2024	29
4.4 Vårt trygghetsprojekt Gävle- en trygghetscentral, fler kameror och ordningsvakter	30
4.5 Skenande kostnaderna för invandringen	31
4.6 Dålig integration och utanförskap.....	32
4.7 Sverigedemokraternas vision för Gävle	33
5. KOMMUNÖVERGRIPANDE OMRÅDEN AV VIKT	37
5.1 Anpassa upphandlingskraven för att gynna lokala och små företag	37
5.2 Motverka korruption.....	38
5.3 En förbättrad arbetsmiljö i kommunen ger minskade ohälsotal	39
5.4 En ansvarsfull miljöpolitik	39
5.4.1 Miljö är i stort en global fråga.....	39
5.4.2 Miljö ur ett lokalt perspektiv.....	40
5.4.3 Det miljöstrategiska programmet i stort	42
5.4.4 Det miljöstrategiska programmet - ekologiska livsmedel eller närproducerat?	43
5.4.5 Kommunalt veto om vindkraftsetablering	43
5.4.6 Omvandla miljögalan till en entreprenörsgala	44
6. KOMMUNFULLMÄKTIGE	46

7. REVISORSKOLLEGIET.....	47
8. KOMMUNSTYRELSEN OCH SEKTOR STYRNING OCH STÖD	49
8.1 Kommunstyrelsen och sektor styrning och stöd i korthet	49
8.2 Krisledningsutskottet	50
8.3 Kommunstyrelsens områden och vår politik	51
8.3.1 En ny trygghetscentral i Gävle- mot Sveriges tryggaste kommun	51
8.3.2 Minska migrationskostnaderna	52
8.3.3 Tillgängliggör politiken	52
8.3.4 Nya arbetssätt och ökad digitalisering	53
8.3.5 Nej till skattehöjningar	53
8.3.6 Hållbart samhälle	54
8.3.7 Ekonomi.....	55
8.3.8 Personal	55
8.3.9 Näringslivsutveckling.....	56
8.3.10 Arbetsmarknads- och arbetslivsfrågor	56
8.3.11 Bostäder och kommunikationer	57
8.3.12 Kommunal beredskap och säkerhetsfrågor	57
8.3.13 Rörbergs flygplats bör finnas kvar.....	58
8.3.14 Kulturens hus.....	58
8.3.15 Medborgarprov	59
8.4 Sverigedemokraternas uppdrag till kommunstyrelsen:.....	60
9. UTBILDNINGSNÄMND	63
9.1 Utbildningsnämnden i korthet	63
9.3 Övergripande skolfrågor	63
9.3.1 Tydliga kartläggningar för att minska personalomsättning och dåligt mående	63
9.3.2 Minskad ohälsa bland personalen	64
9.3.3 En skola för ett hållbart samhälle	64
9.3.4 Begär utdrag ur belastningsregistret	65
9.3.5 Modersmål i förskola och grundskola	65
9.4 FÖRSKOLA OCH BARNOMSORG	67
9.4.1 Förord	67
9.4.2 Ett prekärt läge.....	67
9.4.3 Minskade barngrupper i förskolan.....	68
9.4.4 Utmaningar med att rekrytera och behålla legitimerade förskollärare	71

9.4.5	Arbeta förebyggande mot hedersförtryck redan i förskolan	73
9.4.6	Genuspedagogik	76
9.4.7	Lokalförsörjning	76
9.4.8	Förskola på obekväm arbetstid ("Nattis")	78
9.4.9	Måltider	79
9.4.10	Arbetskläder	80
9.4.11	Utred ett slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem	80
9.5	GRUNDSKOLA	81
9.5.1	Förord: En skola värd namnet	81
9.5.2	Måluppfyllelsen i grundskolan måste höjas	83
9.5.3	Läraryrket måste göras attraktivt igen	85
9.5.4	Psykisk ohälsa bland unga	87
9.5.5	"Rastvaktsteam" som dagligen håller i strukturerade aktiviteter	89
9.5.6	Hjälp vid dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter	91
9.5.7	Ökat stöd för elever med behov	92
9.5.8	Drogfri skola	93
9.5.9	Återförstatligande av skolan	94
9.5.10	Fristående skolor - ett positivt komplement	95
9.5.11	Skolan i Gävles ytterområden - ett viktigt inslag	97
9.5.12	Förberedelseskola och modersmålsundervisning	98
9.5.13	Förhindra mobbning, rasism och skadegörelse	100
9.5.14	Motverka hedersförtryck och hedersrelaterat våld	103
9.5.15	Surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet	106
9.5.16	Viktigt med motionsvanor	107
9.5.17	En bra kost inom verksamheten	108
9.6	FRITIDSHEM	110
9.6.1	Fritidshemmens betydelse	110
9.6.2	Bredda utbildningen mot fritidshem	111
9.7	GYMNASIESKOLAN	112
9.7.1	Många lämnas efter	112
9.7.2	Bättre matchning, fler praktikplatser och en ökad samverkan	113
9.7.3	Högskolan i Gävle	114
9.7.4	Översyn av Sveriges lärarutbildningar	115

9.8 Sverigedemokraternas uppdrag till utbildningsnämnden:	117
10. SOCIALNÄMND	121
10.1 Socialnämnden i korthet	121
10.2 Socialnämnden och vår politik	121
10.2.1 Orosanmälningar på barn	121
10.2.2 Sätt in relevanta insatser i tid	123
10.2.3 Familjerådgivning	124
10.2.4 Gör det attraktivt att vara familjehem igen	126
10.2.5 Samverkan mellan socialnämnd och utbildningsnämnd	127
10.2.6 Internutbildning för socialtjänstpersonal	127
10.2.7 Minskad ohälsa bland personalen	128
10.2.8 Säkra Grindens verksamhet	128
10.2.9 Tidiga insatser mot missbruk	129
10.2.10 En effektivare och mer human missbrukarvård	130
10.2.11 En förstärkt eftervård vid missbruk i Gävle kommun	131
10.2.12 En drogfri skola.....	132
10.2.13 De viktiga fältassistenter.....	134
10.2.14 De akut hemlösa situation måste lösas	134
10.2.15 Bostad först – en möjlig väg ur hemlöshet	136
10.2.16 Stöd mot umgängessabotage	137
10.2.17 Hedersvåld och tvångs gifte.....	138
10.2.18 Våld i nära relationer.....	140
10.2.19 Medarbetare	141
10.2.20 Ekonomi.....	141
10.3 Sverigedemokraternas uppdrag till socialnämnden:	142
11. OMVÅRDNADSNÄMND	146
11.1 Omvårdnadsnämnden i korthet.....	146
11.2 Omvårdnadsnämnden och vår politik.....	146
11.2.1 Inledning: En personanpassad hemtjänst	146
11.3 Personalen- våra vardagshjältar	147
11.3.1 Påfrestande läge för personalen	147
11.3.2 Medarbetare	148
11.3.3 Genomförandeplaner	149
11.3.4 Äldreкураторer behövs	150

11.3.5 Sjukskrivningstalen i omsorgen måste på sikt ner	150
11.3.6 Minskad ohälsa bland personalen genom satsningar.....	151
11.3.7 Utredda slopat karensavdrag	152
11.3.8 Vikariehantering och vikten av god kommunikation	152
11.3.9 Fria arbetskor	153
11.4 Kunden i fokus	153
11.4.1 Trygghetsboenden - ett viktigt komplement	153
11.4.2 Kategoriboende med djur	154
11.4.3 Näringsrik och god mat	155
11.4.4 Minskning av undernäring och mätning av nattfasta	155
11.4.5 Dietisthjälp och provtagningar	156
11.4.6 Motverka läkemedelsavvikelser.....	157
11.4.7 Fysisk miljö	157
11.4.8 Stimulera det sociala livet	158
11.4.9 Förebygga brott mot äldre	159
11.5 Planering för framtiden.....	159
11.5.1 Människovärdet och beredskap för kommande platsbehov	159
11.5.2 En omsorg i kris	159
11.5.3 Ekonomi.....	160
11.6 Sverigedemokraternas uppdrag till omvårdnadsnämnden:	161
12. SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND.....	165
12.1 Samhällsbyggnadsnämnden i korthet.....	165
12.3 Samhällsbyggnadsnämnden och vår politik.....	165
12.3.1 Bostadsbyggande och minskad byråkrati	165
12.3.2 Bostadsförsörjningen	166
12.3.3 God fiberanslutning är essentiell för Gävles utveckling	167
12.3.4 Tillgänglig stadskärna och en tilltalande fysisk miljö	168
12.3.5 Jordbruk och egenförsörjning	168
12.3.6 Värna lokalt jordbruk och närproducerat	169
12.3.7 Strategiskt riktig infrastruktur.....	170
12.3.8 Medarbetare	170
12.3.9 Trygga gång och cykelvägar i kommunen	171
12.4 Sverigedemokraternas uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden:.....	172
13. KULTUR OCH FRITIDSNÄMND	174

13.1 Kultur och fritidsnämnden i korthet	174
13.2 Kultur och fritidsnämnden och vår politik	174
13.2.1 Kulturpolitik för stärkt samhällsgemenskap	174
13.2.2 Offentlig konst ska stimulera trivseln	176
13.2.3 Minskat intresse för föreningsliv är en utmaning	177
13.2.4 Digital kultur	177
13.2.5 Saklig bibliotekskultur	178
13.2.6 Avveckla konstcentrum	179
13.2.7 Barn- och familjekulturen prioriteras	179
13.2.8 Fritidsgårdsverksamheten fyller en viktig funktion	180
13.2.9 En levande lokalhistoria	180
13.2.11 Generell effektivisering av kulturbudgeten	181
13.2.12 Avyttra eller avveckla symfoniorkestern	182
13.2.13 Verksamhetens inriktning	182
13.2.14 Medarbetare/minskad ohälsa	183
13.2.15 Hållbart samhälle	183
13.2.16 Ekonomi.....	183
13.3 Sverigedemokraternas uppdrag till kultur- och fritidsnämnden:	184
14. ARBETSMARKNAD OCH FUNKTIONSRÄTTSNÄMNDEN	187
14.1 Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden i korthet	187
14.1.1 Verksamhetens inriktning	187
14.2 Arbetsmarknaden och försörjningsstöd	188
14.2.1 Försörjningsstödet och invandringspolitiken.....	188
14.2.2 Minskad ohälsa bland personalen	189
14.2.3 Framtida egenförsörjning måste matchas efter framtidens behov.....	190
14.2.4 Försörjningsstödet och den organiserade brottsligheten	191
14.2.5 Ekonomiskt bistånd för nyanlända är väldigt kostsamt.....	192
14.2.6 Rekvisition för barnfamiljer i fattigdom	193
14.2.7 Kräv tillbaka dubbel ersättning	194
14.3 Funktionsrätt	194
14.3.1 LSS	194
14.3.2 Socialpsykiatri.....	196
14.3.3 LOV inom EDV	196
14.3.4 Viktigt med fungerande hemsjukvård.....	197

14.3.5 Pandemin och dess inverkan på EDV	198
14.4 Sverigedemokraternas uppdrag till Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden:	199
15. VALNÄMND	201
16. JÄVSNÄMND	202
16.1 Verksamhetens inriktning	202
17. ÖVERFÖRMYNDARNÄMND	203
17.1 Viktigt med föredömlig verksamhet	203
17.2 Verksamhetens inriktning	203
18. KOMMUNALA BOLAG	206
18.1 Gävle stadshus.....	206
18.1.1 Gävle parkeringsservice	206
18.2 Gavlefastigheter Gävle kommun AB	206
18.2.1 Gavle drift och service.....	207
18.3 AB Gavlegårdarna.....	207
18.4 Gävle Hamn AB.....	207
18.5 Gävle Energi.....	208
18.5.1 Gästrike Ekogas	208
18.6 Gästrike vatten	208
18.6.1 Gävle vatten	209
19. KOMMUNALFÖRBUND	210
19.1 Gästrike räddningstjänst	210
19.2 Gästrike Återvinnare	210
20. EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR	212
20.1 Verksamhetens kommunbidrag Sverigedemokraterna - sammanställning	212
20.1.1 Driftbudgetramar 2021- skillnad mot styrande	213
20.2 Resultatbudget i korthet	214
20.1.1 Tabell: Resultatbudget 2021 och plan 2022-2024	214

1. POLITISK HUVUDSKRIVELSE

När vi summerar året 2020 så kommer de allra flesta av oss att minnas coronapandemin och de stora effekterna som detta fått på samhället. Samtidigt glömmer vi inte våra hjältar inom vården, näringsliv och organisationer och deras starka insatser för att minska smittspridningen och rädda liv.

Tydligt står dock, att de kriminella nätverken i vårt samhälle inte låtit sig påverkas. Runtom i vår kommun har vi under året sett hur mord, skjutningar och en våg av personrån mot barn och unga ägt rum. Detta har idag förorsakat en ökad rädsla bland gävleborna att utsättas för brott och därigenom en utbredd känsla av otrygghet.

Orsakerna till det samhälle vi ser idag är regeringens vansinnigt drivna politik på migrationsområdet. Man har premierat en ohållbar invandringspolitik, som det lokala styret i Gävle sedan valt att föra vidare genom att inte sätta stopp. Idag ser vi därför en utbredd otrygghet, utanförskap och segregation. Vårt samhälle slits isär och splittras. Tyvärr har denna miljö främjat framväxten av kriminella individer och gäng.

För att motverka kriminalitet och säkerställa tryggheten för våra invånare så behöver Gävle kommun tänka i nya banor. Vi behöver arbeta med nya kraftfulla åtgärder, inom ett flertal områden, för att på så sätt sätta stopp för dagens accelererande brottslighet. Vi måste återigen bli en kommun där invånarna trivs och känner framtidshopp.

Vi får aldrig acceptera att dagens splittrade samhälle normaliseras. Därför väljer Sverigedemokraterna att genomföra en omfattande trygghetsinsats år 2021. Gävle kommun behöver ta ett helhetsgrepp om trygghets- och säkerhetsfrågorna i vår kommun för att skapa den trygghet våra medborgare förtjänar.

Gävle kommun behöver en trygghets- och säkerhetscentral. En där personal finns dygnet runt och har rätt resurser för att snabbt kunna avbryta, beivra och säkerställa bevisning åt våra brottsbekämpande myndigheter.

Detta möjliggörs genom en stor utbyggnad av kamerabevakningen, fler ordningsvakter och väktare. Med en ökad möjlighet att förebygga och motverka brottsligheten i samhället så kommer Gävle kommuns invånare återigen att känna trygghet. Gävle har varit tryggt tidigare, Gävle kommer att bli tryggt igen. Det behövs dock en sverigedemokratisk politik för detta.

Mattias Eriksson Falk, kommunalråd i opposition

Wanja Delén, kommunalråd i opposition

2. BREDA EKONOMISKA ÖVERBLICKAR

2.1 Demografiska utmaningar i närtid

På grund av den ekonomiska situationen som uppstått i och med Coronapandemin kommer Sverigedemokraterna att presentera en budget som verkligen bejakar de grundläggande välfärdsuppgifterna för våra barn, ungdomar och äldre. Vi har även tidigare år förespråkat en genomlysning av kommunens utgifter och detta är nu direkt nödvändigt. Sverigedemokraterna tar alltid ansvar för en resurseffektiv hushållning av skattemedel. Sverige har haft ett stort tapp i BNP och har samtidigt behövt lägga åtskilliga hundra miljoner på insatser under den pågående Coronapandemin. Som alltid är ansvarstagandet för varje investerad krona centralt. I och med det försämrade ekonomiska läget, tillsammans med osäkerhet kring hur utvecklingen med Coronaviruset blir i Sverige, handlar det främst om att hitta effektivare arbetssätt, täppa till icke direkt nödvändiga utgifter och säkra upp kvaliteten i välfärden.

Sveriges åldrande befolkning och höga invandring av lågutbildade personer tillsammans med vår generösa välfärdsmodell, lågt ställda krav på integration och en arbetsmarknad med höga kvalifikationskrav- gör det väldigt svårt för de som arbetar att försörja allt fler äldre och personer utanför arbetsmarknaden.

Befolkningen i Gävle har ökat under många år och passerat 100 000 strecket med råge. Det som, vid sidan om folkökningen, är viktigt att titta på idag är hur strukturella faktorer hos invånarna kan påverka kommunen. En befolkningsökning av lågkvalificerad arbetskraft i utanförskap kan leda till försämrat ekonomiskt läge istället för ekonomisk tillväxt. Detta särskilt om indirekta kostnader i form av social oro, kriminalitet och ökat vård- och omsorgsbehov tas med i beräkningarna.

Statistiken vittnar om att Gävle är en stad som börjar slitas isär. Invånarna hade 2019 den högsta utbildningsnivån i länet och goda genomsnittliga inkomster. Andelen högutbildade i kommunen har ökat de senaste åren. Trots detta har Gävle en klart högre andel arbetslösa än genomsnittet i Sverige. Det ställer krav på att kommunen arbetar aktivt med att fördela resurser ansvarsfullt och långsiktigt hållbart, samtidigt som man ser till att kostsamma utgifter med låg

avkastning försvinner. Det är också tydligt för oss att arbetsmarknadsinsatser och företagande är prioriterade områden för Gävle att arbeta med framöver. Sverigedemokraterna vill sätta våra medborgares värde i centrum. Det kommer att krävas uthållighet, ansvar, tydliga prioriteringar och proaktivt arbete för en stabil ekonomisk framtid för kommunen.

Nyckeltal	Medel- ålder (SCB) 2019	Andel bidrags- försörjda (%) (SCB) 2019	Arbets- löshet (%) (Af) 2019	Median inkomst (tkr) (SCB) 2018	Minst 3 år eftergymnasial utbildning (%) (SCB) 2019
Sverige	41,3	12,7	7,0	288,9	34,0
Gävle	41,6	16,2	9,6	287,2	32,2

Tabell: 2.1.1 - Nyckeltal- Gävle och hela Sverige

2.2 Omvärldsspaning – vad händer i närområdet samt globalt?

Sverige har under många år befunnit sig i en högkonjunktur med högt resursutnyttjande och produktivitet vilket lett till en gynnsam tillväxt för BNP. Sysselsättningsgraden har under högkonjturen också ständigt ökat sedan 2010 för att, från januari 2019, vända nedåt.

När Coronapandemin bröt ut förändrades förutsättningarna för Sverige, och många andra länder, radikalt. I takt med en kraftigt ökad arbetslöshet och minskad efterfrågan på varor och tjänster har BNP fallit kraftigt i Sverige. Nu är Sverige på nytt utsatt av en andra våg av viruset och därför är de ekonomiska riskerna för kommande år påtagliga. De redan utsatta grupperna invandrare och unga personer hamnar idag allt längre från möjligheten att få ett jobb samtidigt som många verksamheter drabbas hårt av restriktioner, i hopp att minska smittspridningen. Ett vaccin mot Covid-19 kan göra samhället mer öppet vilket skulle kunna leda till en mer "normal" situation på marknaden. Oavsett vad har

viruset skapat en svår global tillbakagång i ekonomin. Sverige är ett exportberoende land och drabbas därför i hög grad av vad som sker i andra länder.

Konjunkturinstitutet Prognos Sverige (%)	2020	2021	2022
Sysselsättningsökning	-1,9	0,1	2,1
Arbetslöshet	8,5	9,6	8,7

Tabell: 2.2.1 - Sysselsättningsökning och arbetslöshet, konjunkturinstitutets prognos för Sverige

Arbetslöshet Andel av arbetskraften 15-74 år (%)	2019
Inrikes födda	4,4
Utrikes födda	15,1

Tabell: 2.2.2 - Arbetslöshet, inrikes och utrikes födda (SCB)

Riksbanken och SKR spår trots en väldigt hög arbetslöshet under en låg löneökningstakt under perioden 2021. På basis av detta förväntas också att de arbetade timmarna inte längre kommer att öka, utan snarare minska. Det ger ett lägre skatteunderlag för kommunsektorn vilket är särskilt problematiskt eftersom behovet av vård, skola och omsorg samtidigt växer hos befolkningen.

2021 väntas BNP växa med 3,6 procent, men då har samtidigt en tillbakagång på 3,4 procent skett under 2020. Det har skett en kontinuerlig nedskrivning av ökningstakten av skatteunderlaget sedan de skatteprognoser som gjordes i slutet av 2017.

Konjunkturinstitutet Prognos Sverige (%)	2020	2021	2022
BNP utveckling	-3,4	3,6	3,3

Tabell: 2.2.3 - Svensk BNP utveckling, konjunkturinstitutets prognos (september 2020)

Sverige har inte lyckats samla på sig några stora överskott trots en lång högkonjunktur bakom oss. Coronapandemin har gjort att de tidigare dystra siffrorna blivit än värre. Lågkonjunkturer stod för dörren men makrochocken mot ekonomin, som Corona utgjorde, har gjort att den har kommit snabbt och kraftfullt. Dessutom har osäkerheten ökat hur ekonomin kommer utvecklas.

Arbetslösheten har kraftigt ökat under vår och sommar 2020. Enligt prognosen vänder det 2021 (till modesta +0,1 procent), för att sedan öka i högre takt 2022. Den prognosen gjordes före de nya restriktionerna trätt i kraft vilket troligtvis innebär att vi kommer att få se vissa nedskrivningar i ekonomin, beroende på hur smittspridningen utvecklar sig. För Gävle innebär det att vi, som ett resultat av svaga siffror, kommer att få arbeta hårt för att säkerställa att vi upprätthåller en god offentlig service. Kommunen behöver därtill förlita sig på statliga medel för att kunna genomföra nödvändiga investeringar.

Med tanke på de kommande kärva åren kommer det krävas avsevärda effektiviseringar framöver. Brist på utbildad personal kommer att sätta ytterligare press på kommunerna. Nya lösningar kommer att krävas för att klara välfärdsuppdraget. Enligt SKR skulle senare pensionering eller förlängd arbetstid kunna öka arbetsutbudet utan att behöva öka antalet personer. Utvecklingen inom den digitala tekniken ses även det som ett möjligt effektivitets skapande område. SKL påpekar vidare att den statliga styrningen behöver i betydligt högre grad utgå från de lokala behoven för att kunna uppnå den effekt som önskas.

I det lite större perspektivet kan vi konstatera att en globaliserad ekonomi innebär att vi alla påverkas, i mer eller mindre omfattning, när något händer som oroar marknaden. Bland dessa orosmoment för makroekonomiska chocker finns, förutom pandemin, ett pågående handelskrig mellan USA och Kina, respektive

USA och EU, som riskerar att drabba ett flertal länder negativt. EU har kontroll över de handelsavtal som styr många av de åtgärder som behövs för att handeln skall kunna öka. USA, hårt drabbat av Corona, påverkar övriga världen i stor omfattning varför den politiska och ekonomiska utvecklingen där är nödvändig att följa även för kommuner i Sverige.

Den svenska kronan har, trots en liten ljusning, kraftigt försvagats på senare år gentemot övriga valutor på världsmarknaden. Detta innebär ökade risker för att människor får en känsla av relativ "fattigdom" vilket kan dra ner konsumtionen och därigenom slå mot företagen. Den positiva aspekten är att svenska varor i många fall blir billigare för utländska företag.

Framtiden får utvisa om det kommer krävas mer samarbete mellan kommuner. Detta för att, inför de svåra tider som väntar, tillsammans försöka hitta praktiska och ekonomiska lösningar. Ett nytt kommunalekonomiskt utjämningsystem kommer också troligtvis beslutas av riksdagen och utfallet i detta lagförslag kan medföra stora förändringar i den kommunala sektorn framöver.

Ekonomiska förutsättningar

3. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GÄVLE

3.1 Kommunens ekonomiska nyckeltal

Kommunen får intäkter i form av kommunalskatt som i sin tur baseras på dess skatteunderlag. Gävle har en total skattesats på 33,77 procent. Den kommunala verksamhet som politikerna har beslutat att bedriva skall bekostas av intäkterna. Gävle har en jämförbar kommunalskatt jämfört med andra kommuner i länet. Jämfört med Sveriges medel ligger kommunen däremot högre. För att garantera att alla, oavsett var i landet man bor, ska få samma välfärd sker utjämning av skatteintäkterna mellan kommunerna. Det görs bland annat för att kompensera för skillnader i antal barn och äldre, beskattningsbar inkomst och geografiska förutsättningar. Sveriges kommuner och landstings prognos från augusti 2020 ligger till grund för kommunens beräkning av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för kommande år. Kostnadsutjämningen är till för att kompensera för strukturella faktorer. I och med att Gävle har en (relativt sett) något lägre grad riktigt gamla och unga i kommunen, samt att man är en urban kommun - utan stora avstånd mellan sina verksamhetsmodeller, får man istället betala till systemet. När det kommer till inkomstutjämningsbidrag (som till 95 procent kompenserar för skillnader i skattekraft mellan kommuner) är man nettomottagare, från 850 miljoner till närmare miljarden, under perioden.

Skatter och bidrag, Gävle kommun, (tkr) (SKR)	2021	2022	2023	2024
Skatteintäkter	5 140 801	5 282 627	5 489 537	5 681 592
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	880 836	905 156	940 619	973 532
Kostnadsutjämning	-86 401	-87 072	-87 702	-88 311
Regleringsbidrag/-avgift	307 264	261 151	182 612	155 603
Struktur- och införandebidrag	0	0	0	0
LSS-utjämning	360	362	365	367
Summa intäkter	6 242 859	6 362 224	6 525 431	6 722 783

Tabell: 3.1.2 - Skatter och bidrag år 2021–2024 (SKR) oktober 2020

Summa intäkter, Gävle kommun, (tkr) (SKR) - inklusive fastighetsavgift	2021	2022	2023	2024
Fastighetsavgift	173 177 (inklusive slutavräkning)	209 616	209 616	209 616
Summa intäkter (inkl. fastighetsavgift)	6 416 035	6 571 840	6 735 047	6 932 399

Tabell: 3.1.3 - Summa intäkter, inklusive fastighetsavgift, år 2021–2024 (SKR) oktober 2020

Skatteintäkten uppgår, i prognosen, år 2021 till ca 50 000 kronor per invånare. Den kommunalekonomiska utjämningen är ganska hög, ca 10 500 kr/invånare för 2021). Det beror på både befolkningsammansättning och de utmaningar med arbetslöshet som Gävle har, vilket som nämnt gör kommunen beroende av statliga medel. Inkomstutjämningsbidraget förväntas öka kommande år, samtidigt som regleringsbidraget väntas minska. Utan inkomstutjämningen, allt annat lika, skulle det krävas kraftiga skattehöjningar alternativt dramatiska försämringar i välfärden för att hålla kommunens ekonomi i balans. Arbetslösheten var under 2019, enligt Arbetsförmedlingens siffror, 9,6 procent mot 7 procent i Sverige som medel. Gävles nivå för bidragsförsörjning, personer mellan 20-64 år, var år 2019 högre än genomsnittet i Sverige (16,2 mot 12,7 procent). Kommunens kostnader per invånare låg under 2019 på ca 56 700 kronor medan medel bland Sveriges kommuner låg på ca 55 300 kronor.

3.2 Kommunens demografi

Under år 2021 förväntas, i SKR:s prognos, befolkningen i Gävle öka från 102 355 till 103 227 invånare. Prognosen för kommande år visar på en ökning till hela 105 509 personer år 2024. En förändring av prognosen påverkar skatteunderlaget. Detta eftersom nivån på kommunens folkmängd påverkar intäkterna från skatter, statsbidrag och den kommunalekonomiska utjämningen. En ökad befolkning ger normalt ökade intäkter (på kort sikt) även om den

samhällsekonomiska utvecklingen och statens bidrag har stor påverkan på vilka resurser kommunen har att förfoga över. Gävles attraktionskraft som storstad kan parera konjunktursvängningar bättre än mindre landsortskommuner.

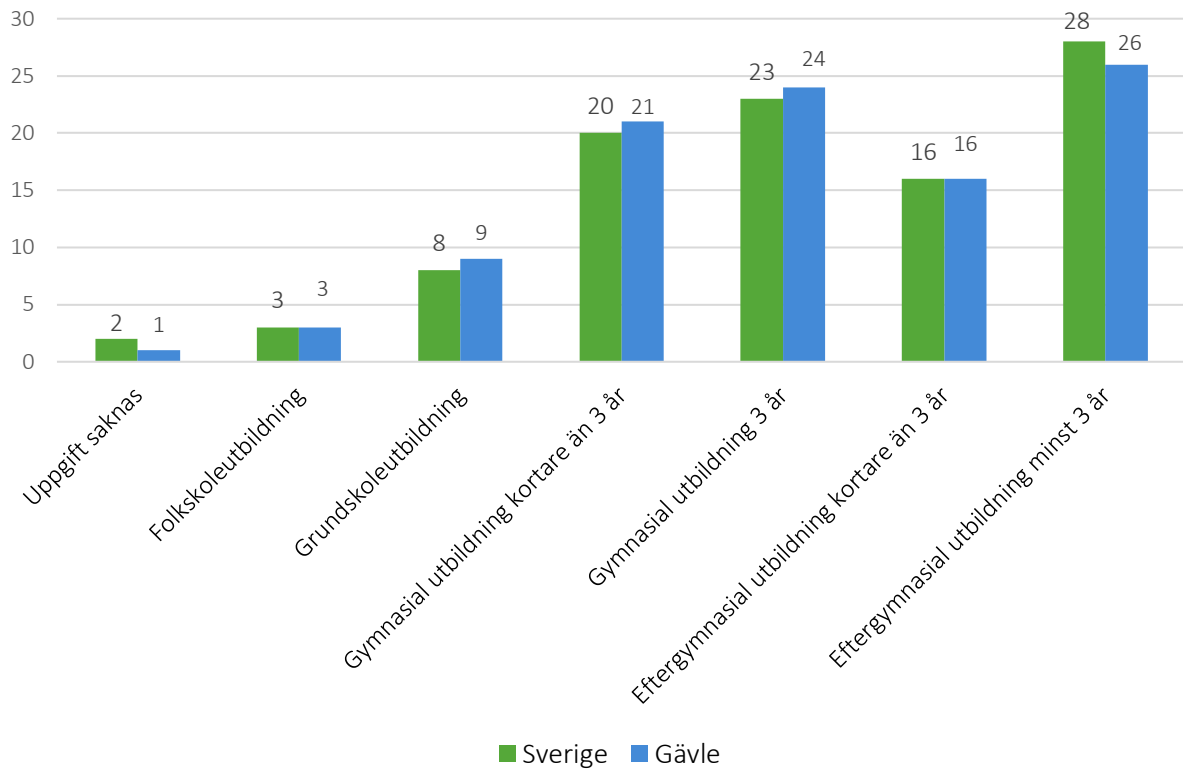
Befolkningsprognos Gävle (antal individer)	2021	2022	2023	2024
SKR prognos	103 227	104 029	104 781	105 509

Tabell: 3.2.1 - Befolkningsprognos Gävle 2021–2024, oktober 2020, SKR

Hur många som bor i kommunen och i vilken ålder de är har naturligt stor inverkan på kommunens kostnader. Det skall vidare poängteras en befolkningsökning per se inte nödvändigtvis innebär en positiv ekonomisk utveckling för kommunen. Detta då statliga bidrag kan vara övergående och den möjliga försörjningsbördan sedan istället lämnas över till kommunen. Det har vi sett hos ett flertal kommuner när det kommer till kortvariga etableringsstöd för asylmottagande, där dessa sedan inte lyckats få en egen försörjning och kommunen istället fått bära kostnaden från staten.

Befolkningsfördelningen per åldersgrupper, för Sverige generellt, överensstämmer i stor utsträckning med den i Gävle. Det är en hög andel högutbildade i Gävle. Tittar man på gruppen 25–64 år har strax över var fjärde person i Gävle, år 2019, en minst 3 årig eftergymnasial utbildning.

Utbildningsnivå, Gävle och Sverige (%), 25-64 år

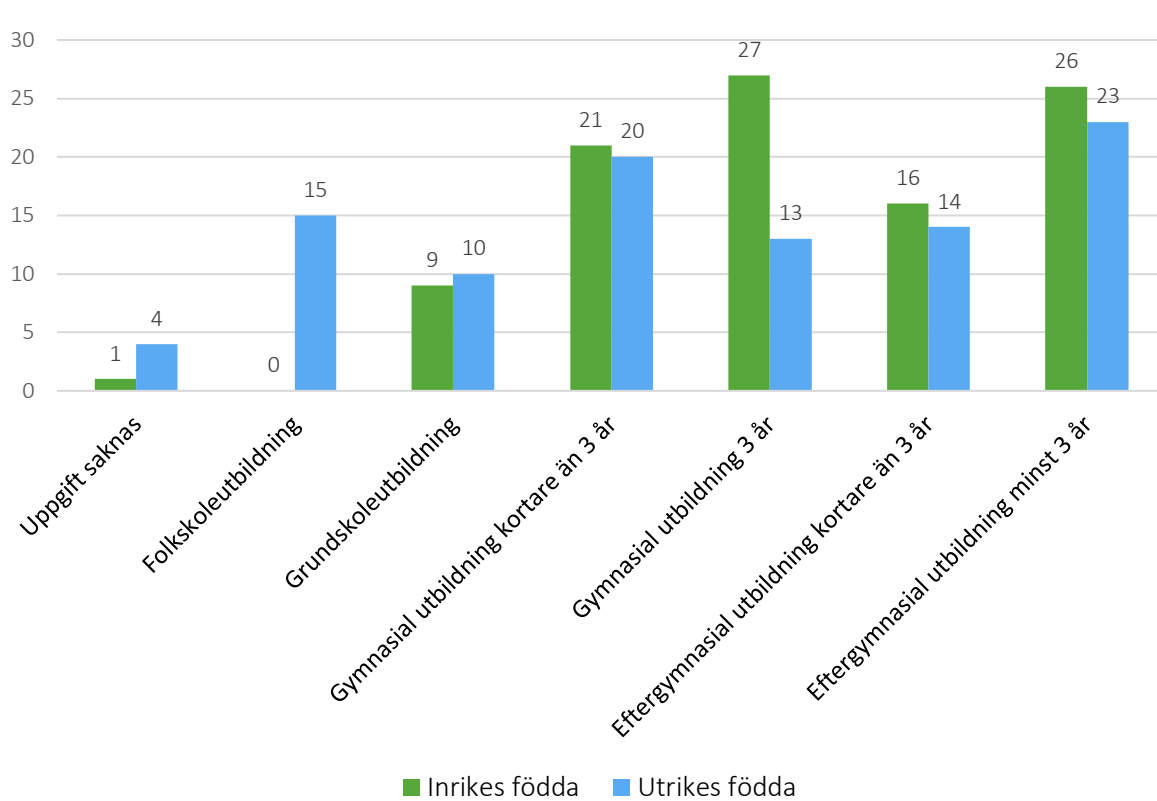

Tabell: 3.2.2 - Utbildningsnivå, 25-64 år, Gävle och Sverige 2019 (SCB)

Jämförelse mellan inrikes och utrikes födda. Det skall nämnas att gruppen utrikes födda är en väldigt heterogen grupp. Till exempel har de från USA, Iran och Sydkorea en väldigt hög utbildningsnivå generellt medan de från till exempel Somalia och Irak har en (generellt) låg dito. Gruppen med endast folkskoleutbildning i Gävle 2019 var nästan obefintlig bland inrikes födda, men utgör ca var sjunde person i gruppen utrikes födda.

Sverigedemokraterna har länge påtalat kopplingen mellan socioekonomiska faktorer och invandring från utvecklingsländer. Dessa faktorer gör att de resurssvaga och mer kostsamma grupperna i samhället ökar, utan att skattekraften ökar i samma takt. Detta är en ohållbar ekvation för att kunna bibehålla en välfärd på samma nivå som vi är vana vid. Så länge migrationspolitiken fortsätter kommer bara problemen att växa sig större.

Utbildningsnivå, inrikes/utrikes födda (%), 25-64 år

Tabell: 3.2.3 - Utbildningsnivå, inrikes och utrikes födda, 25–64 år, Gävle 2019 (SCB)

De senaste åren har det, förutom ovan nämnda utmaningar, tillkommit ett ökat antal nyanlända i kommunen, med bland annat fler ensamkommande ungdomar. De statsbidrag som finns för dessa grupper är otillräckliga på lång sikt. Det finns tydliga så kallade "trappstegseffekter" för gruppen i och med att till exempel behovet av nya förskolor och skolor växer.

3.3 Riskanalys kommunens intäkter

Eftersom det är prognoser som ligger till grund för budgeten är det av största vikt att känsligheten i densamma hanteras med respekt. Om invånarantalet skulle minska med 50 personer så skulle skatteintäkterna minska med 3 miljoner kronor cirka. Löneökningar på 1,5 procent kan leda till ökade kostnader med nära 8 miljoner kronor. Sverigedemokraterna väljer i budgetarbetet att ta ansvar

genom att vara realistiska i prognoserna för skatteunderlaget i kommunen. Detta är särskilt viktigt nu i och med att de ekonomiska prognoserna försvagats.

3.4 Ansvar för god ekonomisk utveckling

I kommunallagen och i lagen om kommunal redovisning finns ett tydligt regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning med tydliga riktlinjer för sin ekonomi och verksamhet.

Varje generation skall, som utgångspunkt, bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska därför behöva betala för den förbrukning av välfärd som skett genom tidigare generationer. Motsvarande servicenivå måste kunna garanteras, även för nästkommande medborgare i framtiden, utan att skatten skall behöva höjas. Därför behöver resultatet i kommunen vara tillräckligt gott för att fungera som en garant för detta. De finansiella målen finns för att säkerställa att de ekonomiska begränsade resurserna inte överskrids. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om det medför att vissa av de i budgeten uppsatta målen inte kan uppnås. De finansiella grundläggande mål som den goda ekonomiska utvecklingen tar avstamp från i är resultatmålet på 2 procent. Detta innebär att kommunen finansiella resultat ska uppgå till 2,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning under 2021. I och med den ekonomiska situationen, till följd av Coronaviruset, är det ett högt satt mål för kommunen att kunna hålla.

3.5 Resultatutjämningsreserv, oförutsedda kostnader och koncernskuld

Det är oerhört viktigt för kommunens ekonomi att vi kan stabilisera den när konjunkturläget växlar. Mot bakgrund av detta har Gävle kommun idag nämndsreserver där en viss del av överskotten stannar kvar i nämnderna för att täcka upp för underskott vid sämre tider. Sammanfattningsvis skulle man kunna säga att nämnderna genom detta ansvarar för sina egna underskott, vilket är

positivt. Vi anser dock att fler åtgärder behöver införas för att säkra en stabil ekonomi i lågkonjunktur. Lagen om en resultatutjämningsreserv (RUR) som tillkom år 2013, möjliggör för kommuner och landsting att kunna reservera pengar i bättre tider, för att sedan använda dessa för att täcka upp eventuell kommande försämringar i skatteunderlaget.

Denna reserv ska alltså verka för att jämna ut variationer i skatteintäkterna över en konjunkturcykel, och för att man inte ska behöva göra kortsiktiga besparingar i verksamheten vid lågkonjunkturer. Innan lagen instiftades fanns ingen likvärdig möjlighet för kommunerna att föra resurser mellan redovisningsår. Vi vill därför att Gävle kommun utreder införande av en RUR.

Kommunen har även en hög skuldsättning som riskerar att fortsätta mot nivåer som sätter oss i en än svårare sits. Osäkerhet i omvärlden och ett orimligt högt asyltryck är en påfrestning på ekonomin. Vid nedgångar i världsekonomin ska Gävle kommun stå stark och ha ekonomiska muskler, för att kunna bibehålla en god verksamhet gentemot medborgarna och samhället. Vi behöver därför prioritera vid ny- och reinvesteringar för att i möjligaste mån minska behovet av ny upplåning.

3.6 Effektiviseringar

I syfte att motverka de stora kostnadsökningarna och för att uppmuntra till ständiga förbättringar, finns ett generellt effektiviseringskrav på 2 % på nämndernas kommunbidrag. Nämnderna ska i första hand effektivisera kostnadsposter kopplade till invandring, då staten vältrat över stora kostnader på kommunerna. Detta måste Gävle kommun parera i möjligaste mån för att undvika en försämring av kärnverksamheterna. Några nämnder har fått särskilda effektiviseringskrav, men alla nämnder ska arbeta aktivt med att hålla tillbaka kostnader, som är direkt kopplade till statens förda massinvandringspolitik.

3.7 Näringslivet i Gävle

Gävle är beroende av det privata näringslivet för att kunna blomstra och växa på ett sunt och hållbart sätt. Det privata näringslivet är en absolut förutsättning för en god välfärd. Detta faktum har dock länge ignorerats av Gävles olika styrande koalitioner där man haft ett synsätt som inte alltid stimulerat nyetablering och expanderings av befintliga företag. Vi anser att kommunen måste vara mer lyhörd och servicevänlig gentemot det privata näringslivet än vad man är idag. Exempelvis skall mark kunna beredas snabbare och beslutsprocesserna effektiviseras. Detta kan vara direkt avgörande för hur företag upplever Gävle kommun, vilket i sin tur är en nyckelfaktor för möjligheten att nå målet om att sänka arbetslösheten och höja skattekraften hos våra medborgare. Därför vill vi ge förutsättningar för nyetableringar av företag inom Gävle kommun, och att näringslivsperspektivet ska få en större betydelse än vad det hittills fått i de politiska processerna.

Vi måste, på basis av ovan nämnda, genomföra en utredning om hur kommunens attityder gentemot näringslivet kan förbättras. Detta gäller såväl för nyföretagare som företag som verkat länge i kommunen och vill utveckla sin verksamhet i Gävle kommun. SKR:s Öppna jämförelser om företagsklimat redovisar resultaten från Insikt – en kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företag.

Företagare får i undersökningen bedöma kommunernas service på sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. För 2019 placerar sig Gävle på plats 93 av 171 jämförda kommuner. Detta är en uppgång med 38 placeringar jämfört med 2018. Nöjd kund index (NKI) uppgår till 73 av maximalt 100 möjliga (upp från 70 för 2018). Det är en ökning på 7 enheter sedan 2017 för Gävle. Svenska snittet bland deltagande kommuner var, för 2019, ett NKI på just 73. Bygglov är det område med lägst betyg för kommunen.

	Gävle	Sverigemedel
Nöjd kund index 0-100	73	73

Tabell: 3.7.1 - Företagsklimatet i Gävle kommun 2019, SKL

Svenskt Näringsliv presenterar varje år en ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Detta för att visa var i landet det är bäst att starta och driva företag. 2020 års ranking bygger, likt föregående år, till två tredjedelar på en enkätundersökning till företagen som genomfördes under perioden januari-april 2020 och ytterligare en tredjedel statistik från SCB och UC. På 2020 års ranking placerar sig Gävle på plats 279 av 290 kommuner. Så lågt har kommunen aldrig placerat sig i rankingen tidigare och är ett tapp på 46 placeringar jämfört med 2018.

	År 2019	År 2020
Kommunranking (av 290)	273	279

Tabell: 3.7.2 - Företagsklimatet i Gävle kommun 2020, Svenskt näringsliv

A large, rusted anchor sculpture is the central focus, set in a public square. The anchor is made of dark, weathered metal and is mounted on a concrete base. In the background, there is a light-colored building with several windows, some of which have red frames. A black metal fence runs across the middle ground. To the left, a black street lamp is visible. The sky is clear and blue. The text "Politiska prioriteringar" is overlaid in white, bold, sans-serif font across the center of the image.

Politiska prioriteringar

4. POLITISKA PRIORITERINGAR

4.1 Finansiering

Kommunstyrelsen Besparing (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Effektivisering av miljöstrategiska programmet	5,0	5,0	5,0	5,0
Effektivisering av kommunikationsavdelningen	2,0	2,0	2,0	2,0
Total Besparing Kommunstyrelsen	7,0	7,0	7,0	7,0

Kommunstyrelsen Satsningar (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Trygghetscentral med dygnet runt bemanning	10,0	10,0	10,0	10,0
Ordningsvakter	2,0	2,0	2,0	2,0
Totala satsningar Kommunstyrelsen	12,0	12,0	12,0	12,0

Kommunstyrelsen Ramförändring (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Ramförändring	5,0	5,0	5,0	5,0

Gemensam nämnd verksamhetsstöd Ramförändring (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Ramförändring	0	0	0	0

Valnämnd Ramförändring (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Ramförändring	0	0	0	0

Överförmyndarnämnd Ramförändring (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Ramförändring	0	0	0	0

Revisorskollegiet Ramförändring (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Ramförändring	0	0	0	0

Samhällsbyggnadsnämnd Besparing (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Effektivisering i bygglovsprocessen	0,2	0,2	0,2	0,2
Total besparing Samhällsbyggnadsnämnd	0,2	0,2	0,2	0,2

Samhällsbyggnadsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2

Jävsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	0	0	0	0

Kultur och fritidsnämnd besparing (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Symfoniorkestern	25,0	50,0	50,0	50,0
Konstcentrum + generell besparing kulturen	22,5	22,5	22,5	22,5
Total besparing Kultur och fritidsnämnd	47,5	72,5	72,5	72,5

Kultur och fritidsnämnd satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Levande kulturhistoria	2,0	2,0	2,0	2,0
Digital kultur	1,0	1,0	1,0	1,0
Totala Satsningar Kultur och fritidsnämnd	3,0	3,0	3,0	3,0

Kultur och fritidsnämnd ramförändring (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	-44,5	-69,5	-69,5	-69,5

Utbildningsnämnd besparing (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Effektiviseringskrav kopplat till invandringen	10,0	10,0	10,0	10,0
Samordningsbesparing modersmål	5,0	5,0	5,0	5,0
Närproducerat istället för ekologiskt	2,0	2,0	2,0	2,0
Minskat bidrag studieförbund	0,5	0,5	0,5	0,5
Total besparing Utbildningsnämnd	18,5	18,5	18,5	18,5

Utbildningsnämnd satsningar (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Minskade barngrupper i förskolan	13,0	15,0	15,0	15,0
Fler vuxna i skolan	7,0	7,0	7,0	7,0
Satsning mot psykisk ohälsa	3,0	3,0	3,0	3,0
Förstärkning av byskolor	3,0	3,0	3,0	3,0
Anställning av logoped	0,5	0,5	0,5	0,5
Totala Satsningar Utbildningsnämnd	26,5	28,5	28,5	28,5

Utbildningsnämnd ramförändring (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	8,0	10,0	10,0	10,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd besparing (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Effektiviseringskrav kopplat till invandringen	5,0	5,0	5,0	5,0
Förebyggt (organiserat) bidragsfusk	4,0	4,0	4,0	4,0
Total besparing Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	9,0	9,0	9,0	9,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd satsningar (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ökat stöd LSS	2,0	2,0	2,0	2,0
Anställning av handläggare mot felaktiga utbetalningar (FUT)	1,0	1,0	1,0	1,0
Motverka fattigdom i barnfamiljer	2,0	2,0	2,0	2,0
Totala satsningar Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	5,0	5,0	5,0	5,0

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd ramförändring (mnr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0

Socialnämnd besparing (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Total besparing Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0

Socialnämnd satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Generell resursförstärkning	20,0	20,0	20,0	20,0
Förstärkt stöd till Grinden	2,0	2,0	2,0	2,0
Stärkt arbete i att motverka våld i nära relationer	1,0	1,0	1,0	1,0
En drogfri skola	1,5	1,5	1,5	1,5
Totala Satsningar Socialnämnd	24,5	24,5	24,5	24,5

Socialnämnd ramförändring (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	24,5	24,5	24,5	24,5

Omvårdnadsnämnd besparing (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Minskad omfattning undernäring	2,5	2,5	2,5	2,5
Närproducerat istället för ekologiskt	1,5	1,5	1,5	1,5
Total besparing Omvårdnadsnämnd	4,0	4,0	4,0	4,0

Omvårdnadsnämnd satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Fler händer i vården	7,0	7,0	7,0	7,0
Satsning nattfasta och nutrition- för minskad undernäring bland äldre	3,0	3,0	3,0	3,0
Anställa äldreкураторer	2,5	2,5	-	-
Totala Satsningar Omvårdnadsnämnd	12,5	12,5	10,0	10,0

Omvårdnadsnämnd ramförändring (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ramförändring	8,5	8,5	6,0	6,0

Sammanfattning ramförändringar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Kommunstyrelse	5,0	5,0	5,0	5,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Kultur och fritidsnämnd	-44,5	-69,5	-69,5	-69,5
Utbildningsnämnd	8,0	10,0	10,0	10,0
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Socialnämnd	24,5	24,5	24,5	24,5
Omvårdnadsnämnd	8,5	8,5	6,0	6,0
Ramförändring totalt	-2,7	-25,7	-28,2	-28,2

4.2 Beslutsförslag budget 2021

1. att fastställa Gävle kommuns utdebitering år 2021 till 22:26 per skattekrona.
2. att fastställa kommunens resultat- och balansbudget för åren 2021 - 2024.
3. att fastställa föreslagna driftsramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna.
4. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov, projektmedel mm.
5. att investeringsobjekt överstigande 25 mnkr inte får igångsättas utan kommunstyrelsens medgivande.
6. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning.
7. att uppmana nämnder och bolag att avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt anvisningar från sektor styrning och stöd.
8. att Gävle kommun inför en resultatutjämningsreserv (RUR)
9. att Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en särskilt övergripande trygghetsplan, där områden lämpliga för trygghetskameror identifieras.
10. att Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en ny trygghetscentral som ska vara direkt uppkopplade mot de kommunala trygghetskamerorna ansvara för kommunens operativa trygghetsarbete.
11. att trygghetscentralen ska baseras under styrning och stöd med särskilt ansvar för trygghetskameror och funktioner kopplade till det operativa arbetet och funktioner som ordningsvärdar och väktare.
12. att Gavlegårdarna ska få i uppdrag att anta en ny uthyrningspolicy som inte tillåter personer som flyttar till Gävle kommun att hyra bostad om man uppbär försörjningsstöd.
13. att kommunen ska uppmuntra alla privata hyresvärdar att anta samma uthyrningspolicy enligt att-sats 12.
14. att Gavlegårdarna ska intensifiera arbetet mot otillåten andrahandsuthyrning.
15. att Gävle kommun ska tillskriva regeringen att upphäva EBO-lagen.

16. att Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska fatta beslut om ekonomiskt bistånd för hyra till person/personer som har hyreskostnader överstigande 75 procent av respektive maxtak, baserat på faktiskt antal personer.
17. att parkeringsantalet vid nybyggnation ska sättas till 0,75 per nyproducerad bostad.
18. att antalet avgiftsbelagda parkeringar i kommunen inte ska utökas.
19. att Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett införande av avgifter för tolktjänster för personer som vistats i Sverige mer än 2 år.
20. att Kommunstyrelsen ska införa ett för nyanlända för att säkerställa deras integrering i det svenska samhället.
21. att enprocentsregeln för investering i konst då byggkostnaderna överstiger fem miljoner kronor slopas
22. att i övrigt, när det inte står i strid med vad som anförs i Sverigedemokraternas budgetförslag, fastställa kommunstyrelsens huvudförslag till årsbudget 2021 och utblick 2022-2024, inklusive bilagor (Notera att något nytt stadsbibliotek (kulturens hus) inte inryms i Sverigedemokraternas budgetförslag.)

4.3 Strategiska utvecklingsområden i Gävle 2021–2024

1. Stärk möjligheterna för de som saknar skyddsbehov och önskar återvända till sina hemländer.
2. Inför ett maxtak i antal boende per kvadratmeter- för att motverka trångboddhet.
3. Förhindra religiösa utrop som inte är förenliga med vårt svenska kulturarv.
4. Stärk upp med trygghetsskapande åtgärder i den rumsliga miljön där det behövs, exempelvis belysning eller borttagande av skymmande träd.
5. Kommunala ordningsvakter i Gävle kommun
6. Djupare medborgardialog i det trygghetsskapande arbetet.
7. Kameraövervakning vid så kallade riskområden skall övervägas.
8. Närmare kontakt med polismyndigheten för frågor kopplade till grov kriminalitet och våldsbejakande extremism.
9. Stärk arbetet mot undernäring bland äldre.
10. En förbättrad arbetsmiljö för de anställda skall minska ohälsotalen
11. Fortsätta arbetet med att underlätta för små och medelstora företag att etablera sig i kommunen.
12. Förbättra utrymmet för dialog och samråd mellan kommunens företagare.
13. Anpassa kraven så att fler lokala företag gynnas vid upphandling.
14. Säkerställa att de unga i behov av särskilt stöd i skolan skall få tillgång till det.
15. Minska barngrupperna i förskolan.
16. Öka "vuxentätheten" i grundskolan.
17. Arbeta för att återskapa trygghet, studiero och lärande i skolmiljön.
18. Drogtester i skolan bör införas.
19. Utmana staten, genom det kommunala självbestämmandets grund, för att få ett stopp på den tvingande flyktigmottagningen till Gävle.
20. Förbättra samarbeten med näringslivet och arbetsförmedlingen för att hitta betydelsefulla åtgärder som kan leda till jobb för nyanlända.
21. Arbeta för att öka kunskapen och åtgärder kring hedersproblematik i skolan.
22. Öka andelen av verksamheten som är digitaliserad.
23. Öka andelen närproducerat i kommunens verksamheter.
24. Nödvändiga besparingar inom kultursektorn behöver genomföras.
25. Vattenförbrukningen i kommunen skall om möjligt ner genom informationsarbete, för att minska sårbarheten vid torka.
26. Se över och förbättra trafiksäkerheten i samråd med regionen och Trafikverket där det behövs.
27. Personer med funktionsvariation skall få bättre tillgång till det rumsliga utrymmet i kommunen.
28. Ge Kommunstyrelsen uppdraget att genomföra migrationspolitiska bokslut

4.4 Vårt trygghetsprojekt Gävle- en trygghetscentral, fler kameror och ordningsvakter

När vi blickar tillbaka på 2020 är det inte endast Coronapandemin som de flesta kommer att komma ihåg. Det är också året då vi verkligen insett att den utbredda, mer råa, kriminaliteten har nått Gävle. Många incidenter med rån, skjutningar och misshandelsfall har rapporterats. Tryggheten för gemene man är inte vad den har varit. Nu är det dags att vi tillsammans försöker få tillbaka vår rätt till att leva våra liv i Gävle.

Känslan av otrygghet i samhället måste kraftfullt motverkas. Vår största satsning kommer därför att vara en ny trygghetscentral som skall stå i bruk dygnet alla timmar.

Trygghetsskapande åtgärder, till exempel kameraövervakning och fler ordningsvakter, skall sättas in där det behövs och vara kopplade/stå i direkt kontakt med medarbetare på till trygghetscentralen. God belysning på gator och leder är andra former av ökad säkerhet. Medborgarna skall känna sig hörda och respekterade kring frågor om säkerhet och trygghet i kommunen. Vi kommer aldrig att acceptera att människor måste begränsa sitt leverne på grund av en känsla av otrygghet. Senaste tidens våldsspiraler måste brytas och vi behöver ha ett gott informationsutbyte med polisen i frågor om organiserad brottslighet och trygghet för medborgarna. Kommunen ska ha nolltolerans mot bidragsbrott. Därför vill vi satsa på att anställa handläggare som arbetar förebyggande mot bidragsbrott. Den organiserade kriminaliteten har till stor del riktat in sig på våra välfärdssystem- detta måste vi sätta stopp för. Det är inte orimligt att tro att det organiserade fusket inom kommunen kan komma att bli större om en ny myndighet bildas för att motverka statliga bidragsbrott. Vi måste vara proaktiva och stå beredda.

4.5 Skenande kostnaderna för invandringen

Över 65 miljoner människor är idag på flykt runt om i världen. En human och effektiv flyktingpolitik har som mål att hjälpa så många människor som möjligt. Det gör vi främst genom att stödja på plats, i konfliktområdenas närhet, och genom ett kraftigt ökat statligt stöd till FN:s flyktingorgan UNHCR. De flesta jobb i Sverige ställer höga krav på utbildnings- och kunskapsnivå. Vi vet att merparten av de asylsökande är lågutbildade och kommer att få svårt att hitta jobb utifrån deras kompetensnivå. Bristen på enklare jobb skapar problem för integrationen och gör ett permanent utanförskap. För personer med låg utbildnings- och kunskapsnivå är sysselsättningsgraden lägre i Sverige än i många andra länder, vilket OECD påvisat. Utrikes födda har överlag lägre utbildningsnivå och sämre språkkunskaper än inrikes födda, särskilt låg är utbildningsnivån bland flyktinginvandrare. Den dåliga matchningen mellan tillgängliga jobb och de nyanländas kompetensnivå, försvårar inträdet på arbetsmarknaden för många. Detta utgör därför ett hinder för integrationen och till att dessa människor skall bli en del av samhällsgemenskapen.

Gävle kommun har inget formellt ansvar eller beslutanderätt över invandringspolitiken. Riksdag och regering beslutar om lagar och regler som omfattar denna. Kostnaderna för kommunerna täcks till viss del. De exakta kostnaderna för massinvandringen explicit för Gävle kommun är omöjliga att räkna ut. En pilotstudie som gjorts av Migrationsverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) visar att det är svårt att räkna ut den merkostnad varje asylsökande drar med sig eftersom kommunerna inte specificerar kostnaderna. Det utredningen visade var att det rör sig om en klar underfinansiering från staten och att det i slutändan är kommunens skattebetalare som betalar. Den invandring av människor som har kompetens och som arbetsmarknaden efterfrågar är lönsam. Men så ser inte invandringen till Sverige ut. Vi måste kunna diskutera var nivån för kostnaderna ska finnas för att det ska vara försvarbart.

4.6 Dålig integration och utanförskap

I Sverige har den senaste flyktingkrisen skapat tumult i samhället och inneburit stora påfrestningar. Arbetslösheten måste tryckas tillbaka, sysselsättningen måste öka och bostadsbristen och boendesegregationen måste bemötas med kraftfulla åtgärder. Detta tar alltför lång tid i Sverige och Gävle idag. I synnerhet för skyddsbehövande tar det lång tid att komma i arbete efter att uppehållstillstånd beviljats. Det är sammantaget en, rent sociologiskt, miljö som skapats i Sverige som leder till ökad kriminalitet och utanförskap i samhället. Ett utfall vi nu sett även i Gävle, med kriminella individer som flyttar fram positionerna vilket bland annat resulterat i skottlossningar. Om kommunen är föremål för en ökad organiserad brottslighet är för tidigt att säga. Kommunen bör dock ändå förbereda samordningsmodeller, exempelvis med polisen, försäkringskassan och skatteverket, för att ha effektfulla och kraftfulla verktyg till hands (se Södertäljes arbete som exempel) den dagen behovet uppstår.

Idag saknas kontaktytor gentemot arbetsplatser, snabb validering av utländska examina och arbetserfarenhet, samt individanpassade uppgraderingar. En del nyanlända har hög utbildning men jobbar ändå under sin kompetensnivå. Men alltför många andra saknar grundutbildning. Språket är det viktigaste att lära sig när man kommer till ett nytt land, och den SFI-undervisning som erbjuds nyanlända har många gånger visat sig vara av låg kvalitet samtidigt som verksamheten korrumpierats utifrån statsbidrag. Därav behövs ett nytt sätt att tänka när det gäller språkundervisning, i och med det att landsmännen i allt högre grad uppmuntras driva egna, mer eller mindre ideella verksamheter.

Gävleborg har haft den högsta mottagningen av asylsökande per capita i hela riket. Det har lett till en besvärlig situation för skolorna där det är svårt att rekrytera personal och också påverkar de sammanlagda betygsresultaten negativt. En enkel slutsats att dra är att en minskning av antalet migranter på sikt skulle innebära att kostnaderna och omfördelningen av resurser till "utsatta skolor" skulle minska rejält och öka andelen elever som blir behöriga att söka till de nationella gymnasieprogrammen. Det skulle i sin tur ge mer resurser över till att anställa fler lärare och specialpedagoger. En minskning av antalet migranter skulle innebära en generell minskning av utgifter, inte minst i kommunala

merkostnader, i princip samtliga kommunala verksamheter.

Det finns åtgärder vi kan vidta, inte minst signalpolitiska sådana, som kan ge effekt på invandringen. Dels skall vi förbättra möjligheten för icke självförsörjande invandrare, utan skyddsbehov, att återvända till sina ursprungsländer. Dels vill vi, inom ramen för Gavlegårdarna, inför ett tak på max antal folkbokförda personer per kvadratmeter. Detta förhindrar även trångboddhet och nya utanförskapsområden.

En annan mycket viktig fråga vi vill driva är att Gavlegårdarna inte ska ta emot hyressökande, från andra kommuner, om de endast uppbär försörjningsstöd. Detta har till exempel Malmö stad initierat för att minska segregationen och riskerna för att nya så kallade utanförskapsområden bildas. Om färre med försörjningsstöd flyttar in minskar också den ekonomiska bördan för en redan tyngd kommunekonomi.

Mycket av pengarna som idag går till att finansiera den ansvarslösa invandringspolitiken är svåridentifierade på ett övergripande plan. Detta eftersom kostnaderna rör så många olika områden och verksamheter i Gävle kommun. Vi uppdrar genom denna budget till verksamheten och nämnderna i kommunen att minska sina kostnader kopplade till migration. Ett samordnat arbete mellan nämnder och verksamheter skall genomföras där man lär av andra kommuner i landet genom erfarenhetsutbyte och studiebesök.

4.7 Sverigedemokraternas vision för Gävle

Vi i Sverigedemokraterna ser att det finns mycket att göra för att få Sverige på fötter och att bli det land vi är så stolta över på nytt. Utbildningsverksamheten skall präglas av trygghet, lärande och en positiv atmosfär. Stök och bråk i lokaler och på gårdar skall bekämpas. Drogtester skall kunna införas då vi vill se en helt drogfri skola. Måluppfyllelsen måste öka i kommunen och för detta krävs både ökad studiero och att de som har svårare att nå målen, i god tid, skall erbjudas den hjälp de har rätt till. Den psykiska ohälsan bland kommunens unga skall motverkas. Detta för att kunna konkurrera på framtidens arbetsmarknad och

göra kommunen mer konkurrenskraftig. Bland de yngsta i förskoleverksamheten vill vi se en förbättring i arbetsmiljö genom mindre barngrupper. Detta för att förskolan skall kunna vara både en attraktiv arbetsplats som en trygg plats för våra barn.

Det är också dags för våra äldre att prioriteras. Arbetet mot undernäring i vård och omsorg skall intensifieras. Målet är att många av våra äldre skall kunna få en högre livskvalitet, fysiskt och psykiskt, än vad de har idag. Hemtjänstens personal skall erbjudas möjligheter till kompetensutveckling.

Näringslivsarbetet i kommunen måste bli bättre. Det ska vara lösningsorienterat och serviceinriktat för att möjliggöra bra relationer, expansion och etablering. Med företag som känner sig lyssnade på samt får stöd och hjälp ökar sannolikheten för ett bra företagsklimat i kommunen. Företagsexpansion skapar nya arbetstillfällen och mer skatteintäkter. Det är de privata företagen som står för skatteintäkterna i kommunen, dessa skatteintäkter finansierar sedan den nödvändiga välfärden såsom skola, vård och omsorg. I de politiska prioriteringarna ska det finnas tydliga riktlinjer om förändring och förbättring för att kommunen hela tiden ska kunna bedriva en effektiv verksamhet.

Gävle ska vidare vara en kommun som är inbjudande och inkluderande. Arbetsmiljön för de anställda skall förbättras genom särskilda satsningar på personalen. På så sätt ska vi tillsammans få ner sjukfrånvaron.

Arbetet med att hålla rent och städat på gator och i naturen skall noga hållas efter. Nedskräpning och klotter skall därför motverkas med nolltolerans. Barn och vuxna skall ha tillgång till lekparker och rekreation i motionsspår och vandringsleder. Miljöarbetet som görs i kommunen för till exempel återvinning ska ses över och förbättras där det behövs.

Det skall finnas god trafiksäkerhet, god skyltning och parkeringsmöjligheter i kommunen. Centrala Gävle skall vidareutvecklas för att fortsatt vara en levande plats för möte, service, handel och restaurangverksamhet.

Tillgänglighetsåtgärder skall sättas in för personer med funktionsvariation. Ett

ökat bostadsbyggande i blandade former skall uppmuntras och underlättas för samtidigt som bostadssegregationen, på sikt, måste brytas. Om EBO-lagen avskaffas kommer detta att underlätta detta arbete.

Integrationsarbetet måste överlag förbättras. Att de nyanlända kommer ut i jobb är en nyckel för kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling. Fler åtgärder för att hjälpa dem i jobb skall sättas in, men tydligt är att också incitamenten att gå på bidrag behöver sänkas. Arbetet med att förhindra hedersförtryck och social isolering skall fortlöpa i oförminskad styrka. På grund av de integrationsproblem som kommunen har, skall staten utmanas aktivt i att ta bort den tvingande lagen om fördelning av flyktingar till Gävle.

Avslutningsvis skall effektiviseringen och digitaliseringen av verksamheten i kommunen utvecklas framgent för att på så sätt både nå en högre kostnadseffektivitet för våra skattemedel. Vi skall även fortlöpande ha ett högt uppsatt mål gällande kommunens arbete med miljövänliga inriktningar och val, till exempel genom mer närodlat.

An aerial photograph of a city at dusk or dawn. The sky is a pale, hazy blue. The city below is densely packed with buildings, many of which are illuminated with warm, yellow lights. The ground is covered in a layer of snow, and the trees are dark against the lighter sky. In the foreground, a large, multi-story building with a flat roof and a parking lot is visible. To the right, a church with a prominent steeple is visible. The overall scene is a mix of urban architecture and natural elements, captured in a soft, low-light setting.

Kommun- övergripande

5. KOMMUNÖVERGRIPANDE OMRÅDEN AV VIKT

5.1 Anpassa upphandlingskraven för att gynna lokala och små företag

Upphandlingsverksamheten används idag som ett politiskt verktyg i det att man kan ställa krav på aktörer som är intresserade att lämna anbud. Idag ställs dock flera politiska krav som kan missgynna det lokala näringslivet och småföretagare. Bland annat kopplas upphandlingskrav till olika kommunala policys och program som behöver reformeras.

För att gynna det lokala näringslivet och småföretagare bör det miljöstrategiska programmets punkter om klimat- och luftkvalitetspåverkan och energikällor inte påverka kraven i upphandlingen. Ett bättre och mer konstruktivt sätt att använda upphandlingsverksamheten som politiskt verktyg är att anpassa kraven så att fler lokala företag gynnas. Småföretagarna kan också dra fördel av att kommunen delar upp avtal i flera bitar då alltför stora inköp eller tjänster kan vara överdimensionerat för mikro-, små- och medelstora företag.

Att locka små och medelstora företag som har liten erfarenhet av offentlig upphandling är att ses som en intressant utmaning. Utmaningen är att hitta en gemensam nämnare mellan vad leverantören erbjuder och vad beställaren efterfrågar. För att möta en bransch som är ovan vid offentlig upphandling kan man minimera skall-kraven. Med andra ord - inga krav som inte är absolut nödvändiga. Sverigedemokraterna anser istället att man mer bör möta de kreativa egenskaperna som leverantören verkligen besitter och som beställaren efterfrågar. Fördelen med detta är att bredda konkurrensen och ge möjlighet för de som är nya i branschen och som inte är vana att lämna anbud att få vara med i affären, vilket även gynnar kommunens entreprenörskap. Att från kommunens sida undersöka vad behovet egentligen är och möta leverantörerna utan att behöva tumma på kvaliteten.

5.2 Motverka korruption

Mutbrottet kan ske på ett tidigt stadium och det som i andra brott kallas försöksbrott kan utgöra huvudbrottet när det rör sig om mutbrott. En annan form av korruption är brottet trolöshet mot huvudman. Detta innebär att man missbrukar sin förtroendeställning och att detta leder till skada för uppdragsgivaren. Även brottet förskingring kan hamna inom ramarna för korruptionsbegreppet liksom att jäv också ofta faller inom detta. Till jäv räknas vänskapskorruption, svågerpolitik och nepotism.

Korruption kan förekomma i stora delar av den offentliga förvaltningen och den offentliga upphandlingen är ett riskområde för korruption. Det finns egenskaper i den offentliga upphandlingen som kan locka till ett korrupt beteende.

Anledningen till att det är risk för korruption och att det finns egenskaper i upphandlingen som kan locka till korrupt beteende är att offentlig upphandling (totalt i riket) omfattar en ansevärd summa, drygt 600 miljarder kronor varje år och det skapas täta kontakter mellan den privata och offentliga sektorn. Det har även skett en förändring i riktning mot en större sammanblandning mellan offentlig förvaltning och företag.

Korruption förknippas ofta med fattiga utvecklingsländer med låg bruttonationalprodukt (BNP). Detta kan till stor del kopplas till att fattiga länder generellt har en lägre kvalitet på sina institutioner. När det gäller upphandling är dock kopplingen till BNP inte alls lika stark. Risken för korruption i upphandling är snarare beroende av faktorer som bransch, teknisk och finansiell komplexitet, storleken på kontraktet, anbudsprocedur, brådska i processen och affärskultur. All korruption i offentlig upphandling skadar allmänhetens förtroende. Det finns även forskning som visar på ett samband mellan människors förtroende för offentliga tjänstemän och förtroendet för folk i allmänhet. Korruption kan med andra ord leda till ett kallare samhälle där vi till slut inte vågar lita på våra medmänniskor. Att tilliten till samhället försvagas, kan också leda till att vi inte längre känner oss lika lojala mot de offentliga institutionerna, till exempel när det gäller att betala skatt.

5.3 En förbättrad arbetsmiljö i kommunen ger minskade ohälsotal

Sjukskrivningstalen bland Gävle kommuns anställda var enligt SKR:s siffror 6,0 procent för 2019. Detta var lägre än genomsnittet i Sverige. Siffrorna för 2020 är, precis som i övriga Sverige, så klart negativt påverkade av Coronapandemin. Högre sjuktalet för kvinnor än män vittnar dock om en arbetsmiljörelaterad ojämlikhet mellan könen. Eftersom kostnaden för kommunens anställda beräknas till cirka 4 miljarder för 2021 är det av största vikt att fortsätta arbetet med att hålla nere sjuktalet. Både ur ett ekonomiskt men också i ett mänskligt perspektiv. De vanligaste orsakerna till sjukskrivning är idag stress eller psykiska problem som ofta kan kopplas till stress. I yrken där vård och omsorg för våra barn och gamla ingår är också riskerna som störst.

Alternativkostnaden blir sjukskrivningar. Istället för att investera "1 krona" och avhjälpa problemet, försöker man spara 1 krona - men betalar i realiteten 2 kronor för ökade sjukskrivningar på grund av stress och dålig arbetsmiljö.

Sverigedemokraterna ser grundproblemet med att det är för få anställda inom verksamheter som kräver både emotionellt och praktiskt stöd till människor. Därför är det viktigt att fler händer finns tillgängliga i vården, fler vuxna kan röra sig i skolan och låta lärarna vara just lärare samt att vi kan minska barngrupperna i förskolan. Detta är en satsning på välfärden och en satsning på minskade ohälsotal. Vi är medvetna om att Covid-19 kan komma att påverka sjukfrånvaron kraftigt periodvis under kommande år. Det gör dock inte arbetet med att få en bättre arbetsmiljö för våra anställda mindre aktuellt. Dock räknar vi inte med att kunna sänka ohälsotalen 2021.

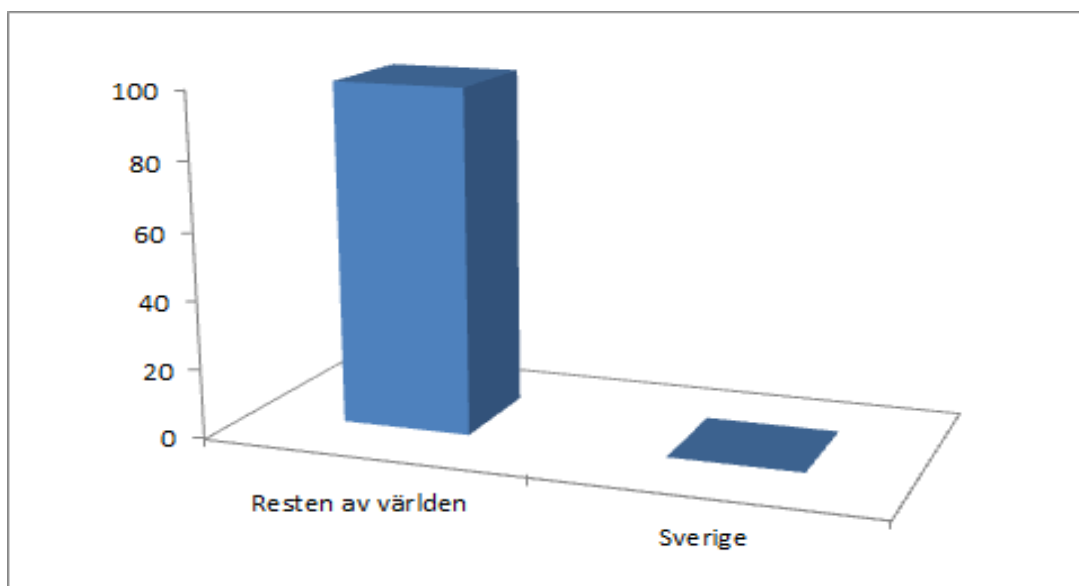
5.4 En ansvarsfull miljöpolitik

5.4.1 Miljö är i stort en global fråga

Sverige har land de lägsta utsläppen av alla EU och OECD länder. Mycket tack vare att elproduktionen är nästintill helt fossilfri. Med detta sagt betyder det inte att Sverige är förskonade från utmaningar och ansvar inom miljöområdet. Många

av de miljöproblem som finns i Gävle är beroende av den politik som förs på riksplan, i EU eller globalt och är således inte bara miljöproblem för Gävle kommun. Samtidigt kan det naturligtvis finnas miljöproblem av mer lokal karaktär. Gemensamt för dem alla är, att de påverkar vår framtid här i Gävle, såsom exempelvis vår närmiljö, vår hälsa och framför allt våra barns framtid.

I närtid finns det tre typer av miljöproblematik som vi, inom riket, måste ta tag i innan det är för sent. Dessa tre områden representeras av behovet av en hållbar energiförsörjning genom att utveckla kärnkraften, en hållbar matförsörjning genom satsningar mot att Sverige ska bli självförsörjande inom området och genom krafttag för att minska föroreningarna i Östersjön. Dessa har stor påverkan på vår kommun, och därför behöver kommunen vara med och verka för att dessa prioriteras upp. Därutöver, ställa dem i relation till verkningsgraden av de kommunala aktiviteter som finns i kommunens styrande dokument.

5.4.1.1 Sveriges andel av utsläppen av växthusgaser i världen 2019 uppgick till cirka en promille

5.4.2 Miljö ur ett lokalt perspektiv

Lokalt ser vi att breda satsningar på lokalproducerat kan ge stor effekt inom miljöområdet. Vi anser att detta ska framgå tydligt i det miljöstrategiska programmet, vilket ska genomsyra all övrig verksamhet i Gävle kommun.

Kommunen måste även lägga stort fokus på den lokala vattenförsörjningen för att den ska vara hållbar, säker och långsiktig. Kommunens fordonsflotta bör mestadels bestå av miljöanpassade fordon och de icke miljöanpassade fordonen successivt bytas ut, under förutsättning att det är ekonomiskt försvarbart. Ett produktivt miljötänkande

Kommunens verksamhet bör, i samtliga delar, genomsyras av ett kretsloppstänkande och en omsorg om allt levande omkring oss. Vi måste dock vara medvetna om att ett alltför fundamentalistiskt miljötänkande ibland kan vara kontraproduktivt. Detta eftersom tillväxt skapar resurser som kan användas för produktiva, klimateffektiva och miljöfrämjande åtgärder. Det är vår uppfattning att en aktiv och ansvarsfull miljöpolitik måste kunna harmoniseras med ett positivt kommunalt klimat gentemot näringslivet.

I översiktsplanen föreslås att Gävle kommun, som redan idag är bland de bästa miljökommunerna i landet, nu ytterligare ska begränsa utsläppen. Detta utan någon som helst hänsyn till huruvida detta skulle ge en märkbar effekt på de globala miljöproblemen som världen idag står inför. Givetvis ska verksamheter inom Gävle kommunkoncern ta miljövänliga beslut, men till en rimlig gräns. Ett perspektiv som gynnar lokala företag behöver istället anammas. Mot bakgrund av detta, vill Sverigedemokraterna se mindre offensiva och mer konstruktiva miljömål, som löpande ska utvärderas för att synliggöra dess effektivitet - även utifrån ekonomiska aspekter.

I Gävles kommunkoncern har man bestämt att endast förnybara energikällor ska användas. Trots att kärnkraft innebär koldioxidfri energiproduktion, finns det inte med som ett alternativ i det miljöstrategiska dokumentet för Gävle kommun. Detta beror på att man enbart valt att använda förnybara energikällor. Sverigedemokraterna anser att vi behöver återgå till att ha med koldioxidfri energiproduktion i kommunens miljöstrategi.

5.4.3 Det miljöstrategiska programmet i stort

Det är Sverigedemokraternas uppfattning att Gävle kommun i första hand ska använda mark som redan är tagen i anspråk, och att jordbruksmark så långt det är möjligt, ska behållas. Likaså anser vi att gröna ytor i befintlig stadsmiljö ska vårdas, då dessa är viktiga för kommuninvånarnas trivsel. Kopplat till detta anser vi att blandade boendeformer, med väl tilltagna grönytor och parkmark, ska eftersträvas vid byggandet. Detta för att vi ska kunna skapa en så trivsam, levande och trygg boendemiljö som möjligt.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att verka för, att det finns ett långsiktigt hållbart skydd, av råvatten och dricksvatten. Arbetet med att samordna och använda andra kommuners vattentäkter ska därför fortsätta.

Att Gävle kommun ska fortsätta växa befolkningsmässigt är inte ett särintresse i sig. En befolkningstillväxt måste ske i harmoni med övrig stads- och samhällsplanering som påverkar vår livsmiljö. Det oerhört viktigt att betona att vård, skola, omsorg och arbetstillfällen måste följa med befolkningsökningen. Annars finns en risk att en sådan tillväxt, i praktiken, istället missgynnar kommunen. Befolkningstillväxt måste därför alltid ske med sunt förnuft och är inte endast en miljöfråga. Gävle kommun har idag en underhållsskuld på vår infrastruktur som behöver belysas.

Sverigedemokraterna anser att Gävle kommun inte får ha för bråttom att växa, utan omnämnda faktorer måste också noga beaktas. Det miljöpolitiska programmet skall inriktas på miljöåtgärder där det också ger bäst verkningsgrad. Därigenom säkerställer vi att programmet inte motverkar, eller står i motsats till, andra strategiska dokument. Sverigedemokraterna anser därför att det miljöstrategiska programmet, med tillhörande dokument, behöver revideras och utvecklas.

5.4.4 Det miljöstrategiska programmet - ekologiska livsmedel eller närproducerat?

I debatten har ekologiska livsmedel, ur ett miljöperspektiv, alltid lyfts fram som det bästa alternativet. Dock har avlagda studier på området pekat på felaktigheter i påståendet att ekologiska varor skulle vara bättre för miljön. De har påvisats ha samma näringsinnehåll men till priset av krav på större landarealer, kortare livslängd på maten och en ökad vattenförbrukning i produktionen. Det ger ett högre koldioxidutsläpp. Vidare är kostnaderna för ekologiska baslivsmedel i snitt nära dubbelt så höga (inhämtade data ger i snitt 88 procent dyrare varor). I det miljöstrategiska programmet i kommunen finns en målsättning att öka andelen ekologiskt. Det ger högre priser jämfört med om inköpen istället styrs av principen korta ledtider och närodlat.

För Sverigedemokraterna kan inte denna kostnad för ekologisk mat försvaras utifrån rådande kunskapsläge. Vår politik kommer istället att utgå från närproducerade råvaror och ledtider – något som verkligen kan göra skillnad för miljön. Att slösa pengar på något som snarare kan ha negativa miljöeffekter kan inte ingå i ett miljöpolitiskt program. Sverigedemokraterna vill minska andelen ekologiskt odlad mat till 10 procent, vilka utgörs av selektivt utvalda råvaror i förskoleverksamheten och skolan. Till exempel frukter som kräver längre transportsträckor.

5.4.5 Kommunalt veto om vindkraftsetablering

För flera år sedan var höjden på vindkraftverken i Sverige sällan över 100 meter. Det var också vid dåtidens rådande omständigheter som de allmänna rekommendationerna om avstånd till närmaste bebyggelse och bostadsområde, på minst 500 respektive 1000 meter, tillkom. Syftet var då att avståndet till bebyggelse ska vara minst fem gånger höjden på vindkraftverket ifråga. Idag finns det dock verk med en totalhöjd av 250 meter. För att sätta det i ett sammanhang är detta nästan 100 meter högre än Stockholms läns högsta byggnad, Kaknästornet. Detta gör att respektavstånd om 500- och 1000 meter upplevs som alltför snåla.

Anledningarna till att skärpa kraven för respektavstånd är flera. Forskning har visat att det lågfrekventa ljudet som avges av vindkraftverk, kan generera bland annat sömnsvårigheter, migrän och depression hos människor. Ju högre verket är desto större område drabbas av det lågfrekventa ljudet. Därför vill Sverigedemokraterna att respektavstånd till närmsta bebyggelse på minst 5 gånger totalhöjden av vindkraftverket ska gälla vid nyetablering av vindkraftverk. Vid tätortsbebyggelse ska respektavståndet vara minst 10 gånger totalhöjden.

Vid uppförande av storskalig vindkraft bör betydande hänsyn tas till den lokala opinionen. Idag krävs det, enligt lag, att kommunen tillstyrker ett visst uppförande av vindkraft inom kommunens gränser - vilket möjliggör ett "kommunalt veto". Detta veto bör enligt oss utnyttjas i de fall där kommuninvånare drabbas av sänkta värden på fastigheter, som inte kompenseras av ägaren till vindkraftsparken. De kommuner där naturturism är en betydande näring bör det enligt oss visas särskild hänsyn. Likaså bör stor hänsyn tas till framtida markanvändningsintresse. Staten utreder nu ett avskaffande av det kommunala vetot gällande vindkraftsetableringar. Sverigedemokraterna är av den bestämda uppfattningen att vetot ska kvarstå.

5.4.6 Omvandla miljögalan till en entreprenörsgala

År 2015 tog kommunledningskontoret över Samhällsbyggnadsnämndens arbete med miljöpriser som man där utfärdat sedan 90-talet. Miljöpriserna omfattar "Gävles grönaste företag", "Gävles miljöhjälte" och "Gävles unga miljöhjälte" och delas ut på kommunens årliga miljögalan. De priser som sedvanligen utdelas, är biljetter till idrottsevenemang eller konserthuset. Kostnaderna för dessa priser ligger totalt på cirka 11 000 kronor (2016). Budgeten för evenemanget omfattar cirka 270 000 kronor exklusive intern arbetstid där evenemanget bland annat ingår i kommunens hållbarhetsutvecklarens ordinarie uppdrag.

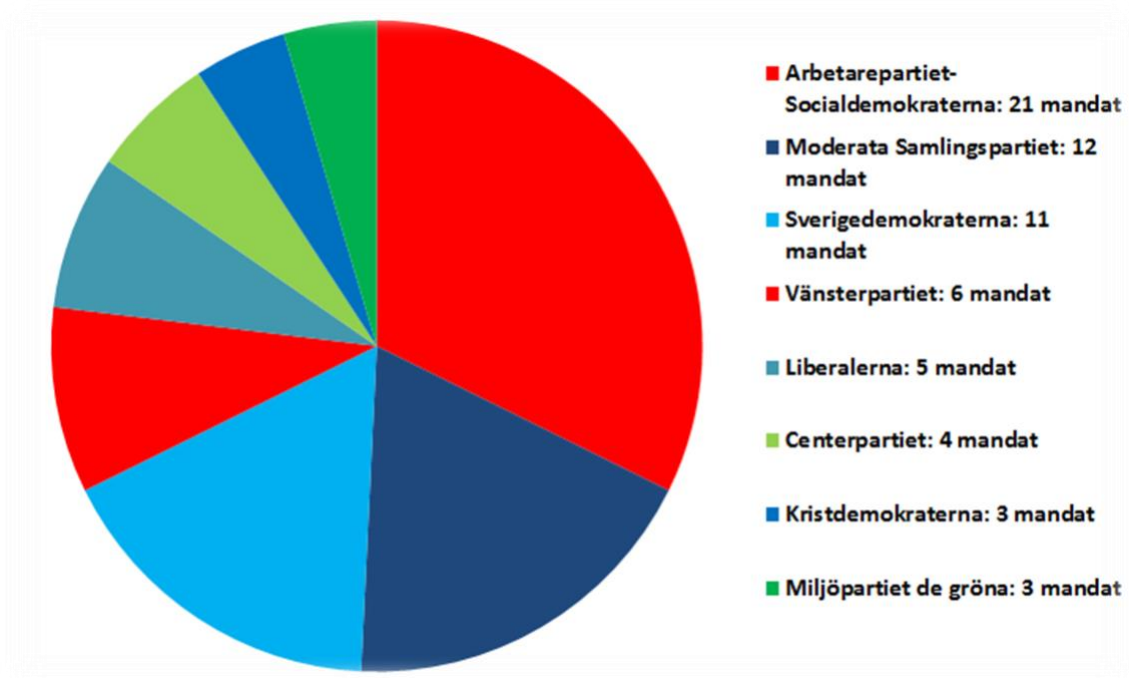
Gävle kommun är redan idag rankat till en av Gävles bästa miljökommuner. Att ligga i framkant på området har både fördelar och nackdelar. Sverigedemokraterna anser samtidigt att det finns andra samhällsområden som (ur ett kommunalt perspektiv) bör kunna vara mer motiverade till att vara

föremål för en gala med utdelning av priser. Exempelvis skulle en entreprenörsskaps gala kunna gynna Gävle kommun, både genom att väcka nyfikenhet och inspiration, som att hylla de entreprenörer som lyckas skapa verksamheter som hela samhället gagnas av. Mot bakgrund av detta anser vi att miljögalan bör avvecklas och att de anslag som avsätts istället bör omdisponeras för att finansiera en årlig entreprenörsgala.

6. KOMMUNFULLMÄKTIGE

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De ansvarar för alla beslut som tas i kommunen. Besluten handlar bland annat om mål och riktlinjer för den kommunala verksamheten, skattens storlek, årsredovisningar, översiktsplaner och nämndernas organisation. Kommunfullmäktige styr också verksamheten genom att utse ledamöter i olika facknämnder och bolag.

Gävle kommuns mandatfördelning i kommunfullmäktige, för totalt 65 platser, efter valet 2018 ser ut som följer:

7. REVISORSKOLLEGIET

Kommunrevisionen fungerar som ett demokratiskt kontrollsystem och består av förtroendevalda revisorer, som tillsammans bildar Revisorskollegiet. Av fullmäktige ges Revisorskollegiet i uppdrag att granska och pröva om verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt och ändamålsenligt försvarbart sätt och att den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig. Verksamhetsplanen bygger på en analys av risker och väsentligheter inom varje område och objekt där räkenskaperna ska vara rättvisande.

Det yttersta syftet med granskningen är att ge kommunfullmäktige underlag för den årliga ansvarsprövningen. Den lokala revisionen är ett grundläggande demokratiskt kontrollsystem där det är av största vikt att enskild revisor arbetar självständigt i förhållande till övriga revisorer. Med sin granskning bidrar revisorerna till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. De förtroendevalda revisorerna ska ha ett sakkunnigt stöd av den egna förvaltningen där rapporter och revisionsberättelser ska bifogas enligt lag.

Kommunrevisionen finansieras genom kommunbidrag och till en del som faller på bolagen genom att dessa faktureras för lekmanrevisionen. Revisionskollegiet kommer att bedriva sin verksamhet inom den av Kommunfullmäktige tilldelade ramen.

Kommunestyrelsen

8. KOMMUNSTYRELSEN OCH SEKTOR STYRNING OCH STÖD

8.1 Kommunstyrelsen och sektor styrning och stöd i korthet

För många invånare kan Kommunstyrelsens roll i den politiska organisationen verka diffus och det upplevs svårt att få en konkret bild av deras arbete. Men faktum är att Kommunstyrelsen har ett oerhört viktigt och övergripande ansvar för kommunen som helhet. De skall säkerställa att övriga förvaltningars arbete fungerar på ett så optimalt sätt som möjligt.

Styrning och stöd är den sektor som är kopplad till kommunstyrelsen. Styrning och stöd samordnar arbetet mellan de andra förvaltningarna, och har ansvaret för det strategiska utvecklingsarbetet i Gävle kommun. Sektorn förbereder ärenden som ska behandlas i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige. Här finns bland annat kommunens administrativa avdelning med diarium med offentliga handlingar, ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och kommunikationsavdelningen.

Kommunstyrelsens uppgifter:

- Kommunstyrelsen har ansvaret att leda och styra kommunens utveckling
- Leda samhällsutvecklingen genom översiktsplanering, mark- och bostadspolitik, miljöfrågor samt genom näringslivsutveckling
- Ansvara för den ekonomiska planeringen
- Samordna kommunens målstyrning
- Ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter samt den verksamhet som bedrivs i kommunalförbund
- Leda och samordna kommunens personalpolitik och förvaltningsorganisation

8.2 Krisledningsutskottet

Krisledningsutskottet fyller en viktig funktion i kommunen. När extraordinära händelser dyker upp, liksom Coronapandemin, fullgör de krisledningsnämndens uppgifter enligt lag. Utskottet ska följa den plan för samordning av verksamheten vid extraordinär händelse, samt höjd beredskap som fastställts av kommunfullmäktige via samordningsplanen. Krisledningsutskottets huvudsakliga uppgifter är att;

1. bedöma inträffad händelse och besluta om ledningsorganisationen för extraordinära händelser ska träda i funktion,
2. samordna den externa och interna informationen,
3. fatta de övergripande och långsiktiga inriktnings- och prioritetsbeslut som krävs med anledning av händelsen,
4. besluta att överta hela eller delar av övriga nämnders verksamhetsområden,
5. besluta om tillskott av extra ekonomiska resurser,
6. besluta om eventuellt sänkt servicenivå inom olika delar av kommunens verksamhet med anledning av händelsen, och
7. besluta om när de särskilda åtgärderna som föranletts av händelsen ska upphöra

I övrigt gäller bland annat att Krisledningsutskottet får fatta beslut om att överta hel eller del av verksamhetsområden från övriga nämnder i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.

(Källa: Gävle kommun Instruktion - Beslut och ändringsregister)

8.3 Kommunstyrelsens områden och vår politik

8.3.1 En ny trygghetscentral i Gävle- mot Sveriges tryggaste kommun

Sverigedemokraternas målsättning är att den upplevda tryggheten i Gävle kommun ska vara hög. Likaså anser vi att åtgärder krävs för att minska antalet brott i kommunen. Rapporter om mord, skjutningar, personrån och andra våldsbrott har under 2020 avlöst varandra och visat på den svåra problematik Sverigedemokraterna under många år varnat för. Samhället har under de senaste tre decennierna splittrats allt mer. De senaste tio åren har utvecklingen mot segregation, utanförskap och socioekonomiska spänningar snabbats på allt mer genom en hög invandring. Detta har i sin tur lett till ännu större svårigheter för kommunen. Vi har haft ett politiskt styre i Gävle som tyvärr följt upp regeringens ohållbara migrationspolitik. Därigenom har de ökat på den illavarslande samhällsutveckling vi idag har.

Sverigedemokraterna vill göra Gävle till en av Sveriges mest trygga och säkra kommuner. Därför vill vi införa en ny kommunal trygghetscentral som är i funktion dygnet runt, året om. Ett särskilt samarbete ska inledas med Polismyndigheten för att säkerställa direktkommunikation för insatser vid behov. Trygghetscentralen ska vara direktuppkopplad till Gävle kommuns trygghetskameror. Möjligheten att även ansluta kameror och andra trygghetsfunktioner som idag finns kopplade till våra kommunala fastigheter ska utredas.

Kommunala ordningsvakter och väktare ska kunna dirigeras av trygghetscentralen för att snabbt kunna ingripa om ett brott upptäcks. Centralen kan även snabbt larma ut polisen genom den föreslagna direktkommunikationen.

Medborgarna ska kunna vistas ute utan att känna oro för sin säkerhet och att bli utsatt för brott oavsett tid på dygnet. Vi får aldrig acceptera en samhällsutveckling med personrån och våldsbrott som det nya normala. Sverigedemokraternas satsning på kraftig utbyggnad av trygghetskameror och inrättande av en trygghetscentral för att återigen ge gävleborna en trygg och säker kommun.

8.3.2 Minska migrationskostnaderna

Under väldigt lång tid har övriga partier kritiserat Sverigedemokraterna för våra analyser av kostnadsbesparingar inom området invandring, och att vi därigenom kunnat uppskatta lägre kommunala utgifter. Trots detta har samma partier frekvent lyft diskussioner om att alla nämnder i kommunen skall spara en viss procent av omsättningen. Detta samtidigt som man inte tänker minska invandringen för att lätta på trycket gentemot välfärden. Resultatet kan bli förödande för människor som berörs av nämndernas verksamhet. I detta måste Kommunstyrelsen ta ansvar och se till att oskyldiga människor inte ska behöva drabbas.

Vilken typ av invandringspolitik som förs av politiker på riksnivå kan vi inte direkt påverka från kommunalt håll. Däremot ska effektiviseringskrav inom kommunkoncernen tydligare riktas mot verksamheter som är kopplade till migrationen än vad som är fallet idag. Eftersom ekonomisk ersättning från staten gällande migration är så låg är det av största vikt att våra egna verksamheter arbetar hårt för att effektivisera och hålla kostnaderna på så låg nivå som möjligt. Detta för att minska de negativa effekterna på kärnverksamheterna där så är möjligt.

8.3.3 Tillgängliggör politiken

I syfte att öka det allmänna intresset för det kommunala styret bör fokus läggas vid att kommuninvånarna tillåts delta mer i utvecklingen av kommunen. Sverigedemokraterna vill därför att kommunen utvecklar en mer klassisk demokratimodell. Genom fler lokala folkomröstningar tror vi att ett generellt större intresse för politiken lokalt kan främjas. Likaså kan satsningar på e-demokrati stimulera intresset för beslutsfattandet – inte minst hos de yngre generationerna.

Vi vill skapa nya metoder och arbetsformer för att möjliggöra bättre och effektivare möten samt erfarenhetsutbyten mellan beslutsfattare och medborgare. Exempelvis kan lokala rådslag i frågor som rör en begränsad grupp invånare användas mer än vad som görs idag. För att underlätta den

kontinuerliga kontakten och handläggning mellan medborgare och kommun ser vi att E-tjänster och digitala kanaler bör utvecklas.

En viktig målsättning i sammanhanget är att fler ska vilja och våga engagera sig politiskt. För att få en realistisk och övergripande bild av hur medborgarna upplever den kommunala demokratin och det politiska samhällsklimatet vill vi införa återkommande undersökningar i ämnet (där anonymitet erbjuds för att öka sannolikheten för att nå en högre svarsfrekvens och således träffsäkerhet i undersökningen). För att alla kommunens invånare ska vara så välrepresenterade som möjligt anser vi att alla partier som är invalda i kommunfullmäktige ska tillåtas samma rättigheter beträffande affischering, information på skolor och offentliga debatter.

8.3.4 Nya arbetssätt och ökad digitalisering

För att effektivisera kommunens verksamheter och minska handläggningstider inleder kommunstyrelsen arbete med ökad digitalisering. Kommunstyrelsen ansvarar även för att utreda möjligheten till att införa den så kallade Trelleborgsmodellen, i syfte att få fler personer, som idag är beroende av försörjningsstöd, i utbildning eller arbete. Modellen är ett arbets- och förhållningssätt för arbetsmarknad, etablering, ekonomiskt bistånd och ensamkommande barn och unga.

8.3.5 Nej till skattehöjningar

Det finns på kommunens nämnder generella effektiviseringskrav som riskerar att slå hårt mot de verksamheterna som där bedrivs. Det är enligt Sverigedemokraterna av största vikt att kortsiktiga besparingar inte får ses som en lösning på långsiktiga strukturella problem. Det är enligt oss heller inte acceptabelt att en kommunal skattehöjning genomförs då det endast skulle skjuta problemen på framtiden och "ätas upp" - varpå kommunen inom några år skulle tvingas höja skatten igen. Sådana lösningar påverkar bland annat konsumtionen negativt vilket riskerar att få kommunen att hamna i en "ond

spiral” med ett sämre konjunkturläge som en följd. Vi vill också att kommunen ska ta fram ett förslag på hur en samverkan och ett samarbete inom hela kommunkoncernen när det gäller exempelvis administration kan gynna kommunens ekonomi långsiktigt.

Prioriterat är att höja utbildnings- och kompetensnivån i Gävle för att minska arbetslösheten genom att matchningen mot arbetsmarknaden krav möts på ett bättre sätt än idag. Kommunstyrelsen ska i sin styrande och ledande roll bevaka att övriga nämnder och bolag i sin verksamhet verkligen prioriterar frågan för att kompetensmålet ska uppnås.

8.3.6 Hållbart samhälle

Det är oerhört viktigt att kommunen handskas varsamt med de gemensamma ekonomiska resurserna för att säkra välfärden samt för att vi ska kunna minska pensionsskulden. Tillväxt bör enligt oss främjas genom ökat fokus på det lokala näringslivet och uppmuntran om ökat samarbete med gymnasieskolorna. Företagsetableringar bör i så stor utsträckning som möjligt underlättas, likaså samarbete med näringslivets olika avdelningar i regionen. Vi måste fokusera mer på tillväxten som sker genom entreprenörskap, branschutveckling och nyföretagande.

Gävle växer och det är viktigt att vi skapar trygga och attraktiva boendemiljöer. Vi behöver skapa olika boendeformer och även anpassa bostadsbeståndet för att dessa ska finnas för livets olika faser. En barnfamilj har ofta andra krav och förutsättningar än vad en ensamstående pensionär har. För oss är det viktigt att alla målgrupper ska kunna känna att Gävle är en bra plats att bo på. Vi sverigedemokrater tror också att vi kan bygga i en gemenskapsanda genom att ta avstamp i Gävles historia och bygga vidare på faktorer som Gävleborna kan känna stolthet över.

8.3.7 Ekonomi

Kommunledningskontoret ska fortsätta att utveckla arbetet med den ekonomiska styrningen som återkommande redovisas för kommunstyrelsen. Syftet ska vara målet att klara eget sparkrav utifrån prioriteringar som inte drabbar kärnverksamheterna. En löpande kontroll medverkar till bättre översikt kring möjligheter till utveckling, effektivisering och kostnadsminskningar. Ett bredare synsätt i takt med bättre ekonomisk överskådning är i linje med begreppet god hushållning.

8.3.8 Personal

Inom flera yrkesområden i kommunen är behovet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare stort. Behovet ökar i takt med att konkurrensen om kompetent arbetskraft hårdnar alltmer på marknaden. Fram till 2022 ska en halv miljon nya medarbetare rekryteras till kommunsektorn och konkurrensen om arbetskraften är därför stor. Det ökade mottagandet av nyanlända innebär även det organisatoriska utmaningar. Att utveckla kommunen till en ännu attraktivare arbetsgivare genom att fokusera på frågor kopplat till organisation, ledarskap och medarbetarskap är därför av stor betydelse.

En tydlig ansvarsfördelning mellan medarbetarna i dess roller kan förebygga flaskhalsar, stress och annan ohälsa. Därför är det viktigt att de anställdas uppdrag tydligt klarlagts så att alla ges rätt förutsättningar från början. Både för individen som för organisationen är det oerhört betydelsefullt att medarbetarnas kompetens och erfarenhet tas tillvara på bästa sätt.

Kommunens verksamhetschefer bör tillåtas ta ställning till kompetens och färdighet varför mångfaldsplaner och kvoteringar som riktlinjer inte ska förordas. Lika förutsättningar för alla är en viktig demokratisk linje där samtliga konkurrerar på lika villkor.

8.3.9 Näringslivsutveckling

När kommunen utvecklas ska detta ske på ett långsiktigt socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt. Detta innebär bland annat att människor som redan bor här ska vilja bo kvar och att andra lockas att flytta hit. För detta krävs bostäder anpassade efter människor i olika livssituationer, utvecklad infrastruktur som gör att människor lätt kan ta sig till och från kommunen, möjligheter till arbetstillfällen samt att av kommunen finansierade verksamheter erbjuds med hög kvalitet.

Viktiga förutsättningar för att attrahera nya företag är att kommunen måste vara mer lyhörd och servicevänlig gentemot det privata näringslivet än vad man är idag. Därför vill vi ge förutsättningar för nyetableringar av företag inom Gävle kommun. Näringslivsperspektivet ska även få en större betydelse än vad det hittills fått i de politiska processerna. Mark ska kunna beredas snabbare än idag och beslutsprocesserna måste effektiviseras. Dessa frågor kan vara direkt avgörande för hur företag upplever Gävle kommun. Detta för att kommunen ska kunna nå målet om att sänka arbetslösheten och höja skattekraften hos våra medborgare. För att vi ska kunna skapa en välfärd i världsklass måste vi först analysera hur kommunens attityder gentemot näringslivet ska kunna förbättras. För detta avser Sverigedemokraterna att tillsätta en utredning.

8.3.10 Arbetsmarknads- och arbetslivsfrågor

Prioriterat är att höja utbildnings- och kompetensnivån i Gävle för att minska arbetslösheten. Detta genom att matchningen mot arbetsmarknadens krav möts på ett bättre sätt än det gör idag. Kommunstyrelsen ska i sin styrande och ledande roll bevaka att övriga nämnder och bolag i sin verksamhet verkligen prioriterar frågan för att kompetensmålet ska uppnås. Det handlar även, i mångt och mycket, om att ha redskapen att attrahera kompetent arbetskraft att vilja bosätta sig i kommunen. För detta krävs att alla berörda parter samarbetar för att kunna stärka kommunens attraktivitet.

8.3.11 Bostäder och kommunikationer

Bostadsbeståndet i kommunen består av blandade upplåtelseformer. Sverigedemokraterna ser ett behov av långsiktig planering för tillgång på bostäder, regelförenklingar inom byggprocessen och samspel med infrastrukturen. Här är samtidigt en trygg boendemiljö, gemenskap och kultur viktiga delar där den estetiska utformningen av bostäderna binder samman dessa och skapar en hållbar helhet. Kommunen bör, med detta som utgångspunkt, verka för att få till stånd ett ökat bostadsbyggande i kommunen.

Gävle ligger geografiskt i ett attraktivt läge. Kommunikationerna både med järnväg och landsväg är lättillgängliga. Det tar en dryg timme till Arlanda och strax över 1,5 timme till Stockholm med tåg eller bil. Sverigedemokraterna ser positivt på den beslutade sträckningen av dubbelspår norrut från Gävle. En utbyggnad av dubbelspår mellan Gävle och Sundsvall halverar restiderna och fyrdubblar kapaciteten vilket också är gynnsamt för övriga kommuner i regionen. Det leder till minskad sårbarhet på sträckan.

8.3.12 Kommunal beredskap och säkerhetsfrågor

Kommunernas krishanteringsarbete regleras i lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (trädde i kraft 1 september 2006).

Det finns ett säkerhetsarbete i kommunen för att undanröja potentiella risker innan något händer (alternativt mildra dess konsekvenser). Kommunen arbetar med risk- och sårbarhetsanalyser. I den normala verksamheten är säkerhetsarbetet inriktat på att förhindra störningar, olyckor och skador. Detta för att kunna hålla en hög säkerhetsnivå i den dagliga driften. Ibland kan något riktigt allvarligt inträffa. Därför görs analyser för att se vilka risker som finns för att en händelse skall inträffa. Vidare, om händelsen faktiskt skulle inträffa, analyseras vad som blir dess konsekvenser.

Sverigedemokraterna vill att säkerhetsarbetet skall fortlöpa och utvecklas för att möta de nya hot som uppstått i Sverige.

8.3.13 Rörbergs flygplats bör finnas kvar

Dåvarande kommunfullmäktige beslutade under 2016 att avsluta verksamheten på Rörbergs flygplats. Ett beslut som Sverigedemokraterna inte ställde sig bakom. Detta då det finns ett starkt behov av en flygplats i närheten av Gävle.

Nedläggningen var ogenomtänkt ur både ett säkerhets- och medborgarperspektiv. Flygplatsen har kunnat nyttjas av sjukvård, polis, försvarsmakten och andra viktiga funktioner såsom brandflyg. Dessutom har andra intressen som Lantmäteriverket och ett flertal företag haft ett intresse i att använda flygplatsen.

Gävle kommun äger dock fortfarande marken där flygplatsen låg och landningsbanan finns kvar intakt. Försvarsmakten har nu uppmärksammat länsstyrelsen och Gävle kommun på att flygplatsen har en viktig funktion. Sverigedemokraterna anser att försäljningsprocessen av marken till privata intressen som påbörjats ska avbrytas omedelbart och en förnyad remissrunda inledas. Detta i syfte att inhämta andra myndigheters nuvarande syn på flygplatsen och dess eventuella möjlighet att nyttja den för samhällsviktiga uppgifter.

8.3.14 Kulturens hus

Gävle kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om att bygga kulturens hus i Gävle. Ett beslut Sverigedemokraterna inte stod bakom, då vi ser att det investeringsbehov som finns inom kärnverksamheterna som förskola och skola behöver ges utrymme att utföras i första hand.

Trots det drevs beslutet igenom med Socialdemokraterna i spetsen. Kulturens hus och kostnaderna för detta kommer i första hand genom investeringen öka kommunens lånekostnader samt när huset är färdigställt öka driftkostnaden för kommunen.

Den ekonomiska situationen för Gävle kommun är allvarlig. Sverigedemokraterna vill därför avbryta byggandet av kulturens hus. Detta för att undvika högre lånekostnader och ökad driftbudget. Kommunstyrelsen får därmed i uppdrag att avbryta investeringen gällande kulturens hus.

8.3.15 Medborgarprov

För att minska utanförskapet och bättre integrera invandrare i samhället bör kommunen erbjuda ett medborgarprov till de som vill bli svenska medborgare (och även till de som redan hunnit bli medborgare). Provet kan stärka identiteten och känslan gentemot samhället, vilket kan motverka utanförskap. Det gör också troligtvis att sannolikheten större för gruppen att komma in på arbetsmarknaden ökar.

Kommunstyrelsen Satsningar (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Trygghetscentral med dygnet runt bemanning	10,0	10,0	10,0	10,0
Ordningsvakter	2,0	2,0	2,0	2,0
Totala satsningar Kommunstyrelsen	12,0	12,0	12,0	12,0

8.4 Sverigedemokraternas uppdrag till kommunstyrelsen:

- Inför en ny trygghetscentral med bemanning dygnet runt
- Verka för folkomröstningar av både rådgivande och beslutande slag i frågor som direkt berör medborgare
- Verka för fler rådslag för allmänheten i lokalt viktiga frågor
- Utveckla E-demokrati och digitala kanaler
- Genomför kontinuerliga undersökningar om hur invånarna upplever den lokala demokratin och det lokala politiska samhällsklimatet
- Tillsä till alla partier som är representerade i kommunfullmäktige har samma rättigheter beträffande affischering, information på kommunala skolor eller offentliga debatter
- Öka samarbetet med Polismyndigheten för att öka tryggheten och minska brottsligheten
- Involvera allmänheten i det trygghetsfrämjande arbetet
- Satsa på kameraövervakning i brottsutsatta områden
- Verka för att införa platser som är prövade och beslutade av polisen enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV) i syfte att ge ordningsvakter ökade befogenheter att ingripa i brottsutsatta områden
- Agera servicepartner gentemot näringslivet
- Kraftigt förbättra resultaten i Svenskt näringslivs undersökningar om företagsklimat
- Verka för en levande centrumhandel
- Öka samverkan inom kommunkoncernen för att minska kostnader
- Tillsätta en återvändningshandläggare i syfte att ge stöd och information till de invandrare som önskar att återvända till sitt hemland

- Utred vilka möjligheter kommunen har för att minska incitamenten för nyanlända utan egen försörjning att bosätta sig i Gävle.
- Verka för en ökad folkhälsa
- Utredda möjligheten att liksom Skaraborgs läns 14 kommuner utforma upphandlingskrav inom området kött- och charkprodukter för att endast svenskt fläsk-, fågel-, och nötkött ska serveras i kommunal regi
- Öka kommuninvånarnas inflytande över den offentliga konsten och utsmyckningen
- Utred möjligheten att öka förekomsten av kameraövervakning vid skolor och förskolor
- Ta fram förslag till ändrade lokala ordningsföreskrifter i syfte att förhindra religiösa utrop som inte är förenliga med vårt svenska kulturarv eller traditioner och som kan höras av andra medborgare eller besökare i Gävle kommun.
- Effektivisering av det miljöstrategiska programmet med 5,0 miljoner kronor
- Avbryta genomförandet gällande investeringen av kulturens hus
- Genomför ett migrationsbokslut

VIKINGASKOLAN

Utbildningsnämnden

9. UTBILDNINGSNÄMND

9.1 Utbildningsnämnden i korthet

Hanterar utbildningsfrågor enligt skollagen. Utbildningsnämnden ansvarar för bl.a. följande verksamheter:

- Förskola
- förskolan
- grundskolan
- grundsärskolan
- Fritidsverksamhet
- gymnasieskolan,
- gymnasiesärskolan,
- socialt arbete med barn och ungdomar

9.3 Övergripande skolfrågor

Nedan presenteras först punkter som spänner över flera delar inom utbildnings- och kulturnämnden.

9.3.1 Tydliga kartläggningar för att minska personalomsättning och dåligt mående

Skolverket har tidigare presenterat en undersökning som visade att omkring fyra av tio lärare faktiskt överväger att lämna skolyrket. Utvecklingen kan troligtvis förklaras delvis av den alldeles för höga stressnivån och arbetsbelastningen i tjänsten. En annan förklaring kan spåras genom den senaste medarbetarundersökningen som gjordes för lärare i Gävle. Där framgår att en oerhört stor andel av medarbetarna inom skolan, oavsett yrkesgrupp, får motta både hot och våld från kund och medborgare i sin yrkesroll. Ett problem med dessa undersökningar är att yrkeskategorierna inte delas upp. En rimlig gissning är att lärarna är mer utsatta för hot och våld från elever, jämfört med den personal som sitter på administrativa arbeten.

Företaget som genomfört medarbetarundersökningar i Gävle kommun har gått i konkurs. Data har genom detta försvunnit och utvecklingen över tid blir betydligt svårare att mäta. Sverigedemokraterna ser detta som ytterligare en anledning att ta ett nytt helhetsgrepp kring dessa undersökningar. Det ska bli lättare att kunna utläsa medelvärden och frågorna ska specificeras mer tydligt. Detta för en ökad validitet och reliabilitet ska kunna uppnås genom data. I en situation där lärare faktiskt överväger att lämna yrket på grund av arbetsmiljön, behöver arbetsgivaren visa att dessa frågor tas på allvar. Kombinerat med dessa nya enkäter vill vi också att initiativ tas för riktade enkäter till lärare, där de själva kan ge uttryck för hur arbetsmiljön ska kunna förbättras.

För att nå likvärdiga förutsättningar i lärare-elevperspektiv, och för att öka måluppfyllelsen, vill vi att *effektiv tid för rent lärande* ska vara en indikator. Övrig tid (som utgörs av rent administrativa göromål) bör i högsta möjliga utsträckning avlastas läraren och ersättas med en renodlad administrativ tjänst.

9.3.2 Minskad ohälsa bland personalen

Sverigedemokraternas satsning på fler vuxna i skolan kommer att ge en bättre arbetsmiljö till de anställda. Detta samtidigt som vi satsar på elevhälsan. Om färre elever far illa kommer det också hjälpa till att skapa en bättre arbetsmiljö. Vidare skall skolan se över att varje lärare har tydliga arbetsbeskrivningar som gör att de inte tar sig an arbetsuppgifter som ligger utanför deras område. Risker finns annars att det skapar spänningar, stress och förvirring som ökar risken för arbetsrelaterad ohälsa. Sverigedemokraterna ser att personalens arbetsmiljö är det centrala problemet och genom våra satsningar kommer också möjligheten till en förbättrad hälsa för personalen att vara möjlig.

9.3.3 En skola för ett hållbart samhälle

Inom utbildningsförvaltningen läggs fokus på barns och elevers lärande, genom att fler elever går ut skolan med godkända betyg så får vi på sikt ett samhälle med bättre hållbarhet. Genom ett miljöperspektiv ska både elever och

skolpersonal ta ansvar för deras gemensamma arbetsmiljö. Samtliga medarbetare och elever ska visa hänsyn gentemot varandra och respektera varandras olikheter och åsikter i sann demokratisk anda. Skolan ska vara en trygg plats, en arena där elever med olika bakgrund möts och ges förutsättningar till samförstånd och vänskap. Segregering och segmentering skapar skilda världar för barn och lärare, vilket föder ett ojämlikt samhälle utan gemenskap.

Genom ett förtroendeskapande ledarskap kan vi lättare rekrytera, motivera samt bibehålla kompetent personal. Motiverade och kompetent personal inom förskola och skola är grundläggande för våra barns utbildning och skolgång. En central del i detta blir således att utveckla och vårda personalens kompetens. Nämnden ska ansvara för att personal erhåller den kompetenshöjning som krävs.

Brister i arbetsmiljön är kostsamt, både för den drabbade och för samhället. Förbättrad arbetsmiljö och ett upprätthållande av ett bra arbetsklimat på våra förskolor och skolor ger lojala och produktiva medarbetare. Risken för sjukfrånvaro, uppsägning och svårigheter med rekrytering av kompetent personal minimeras.

9.3.4 Begär utdrag ur belastningsregistret

All personal som arbetar med barn och ungdomar ska, utan undantag, kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret, som visar att man inte tidigare gjort sig skyldig till övergrepp mot barn eller annan allvarlig kriminalitet.

9.3.5 Modersmål i förskola och grundskola

Många kommuner tillämpar så kallad modersmålsträning i förskolan och skolan för barn med annat modersmål än svenska. Vi menar att denna verksamhet försvårar barnens anpassning till det svenska samhället, dessutom tar den alltför stora ekonomiska och personella resurser i anspråk, resurser som idag är högst begränsade. De positiva effekterna av modersmålsträning har dessutom kommit att ifrågasättas. Enligt en forskningsrapport från AKF (Anvendt

KommunalForskning) i Danmark, har det slagits fast att det inte finns några mätbara skillnader mellan elever som fått hemspråksundervisning och elever som inte fått det. I studien prövade AKF kunskaper i läsning, matematik och naturvetenskap utan att finna några skillnader. Detta har lett till att samtliga kommuner i Danmark slopat hemspråksundervisningen.

Landets kommuner är enligt lag skyldiga att erbjuda modersmålsundervisning till elever vars föräldrar har annat modersmål än svenska. Detta under förutsättning att språket pratas i hemmet och att eleven har grundläggande kunskaper i språket. Lagstiftningen i Sverige anger dock varken hur många timmar undervisningen ska omfatta eller hur stora grupper som tillåts. Inte heller framgår några restriktioner om huruvida åldersskillnader i undervisningsgrupperna bör vara begränsade eller inte.

Under läsåret 2017/2018 var omkring 300 000 elever berättigade till modersmålsundervisning i Sverige. Detta omfattar omkring 27 procent av samtliga elever inom grundskolan vilket medför betydande kostnader för kommunerna som tvingas erbjuda verksamheten.

Den ekonomiska prognosen för Gävle kommun framöver ser kärvt ut vilket är själva grundorsaken till att ett effektiviseringskrav på 1-1,5 % årligen införts i många kommuner och har diskuterats flitigt på politisk nivå. Vi ser att även modersmålsundervisningen och studievägledningen till invandrade elever i grundskolan måste vara del i effektiviseringen. Våra besparingar på området kommer i praktiken innebära både större undervisningsgrupper, mindre frekventa undervisningstillfällen och eventuellt användning av digitala undervisningsmetoder. Därutöver kommer det innebära att kommunens generella heltidsbeslut undantas på detta område.

På sikt vill vi driva frågan om att ansöka hos regeringen att Gävle kommun får bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning. Modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken ska dock, i så hög utsträckning som möjligt, värnas. Varför effektiviseringen i första hand ska omfatta övriga språk.

9.4 FÖRSKOLA OCH BARNOMSÖRG

9.4.1 Förord

Det är i förskolan som det livslånga lärandet grundläggs, varför Sverigedemokraterna strävar efter en förskola som håller internationell toppklass. Vi verkar för en förskola som erbjuder en trygg, rolig och lärorik miljö som stimulerar varje enskilt barn till maximal utveckling utifrån sina egna förutsättningar. Barnens miljö ska således erbjuda känslomässig trygghet där den viktiga fria leken ska dominera verksamheten. Förskolan är dock en skolförberedande instans, varför den även ska stimulera och utmana barnen genom att erbjuda en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet, där språklig och social utveckling är att prioritera. Därigenom har förskolan ett mycket viktigt uppdrag och stort ansvar, i att skapa en sådan verksamhet som erbjuder en trygg förberedelse inför skolstart och en god start i det livslånga lärandet.

9.4.2 Ett prekärt läge

Det är allmänt känt i Gävle kommun att situationen inom förskolan, i likhet med mång andra verksamheter kopplade till välfärden, är oroväckande illa. Sverigedemokraterna upplever dock att det inte är lika känt hur pass illa det faktiskt står till inom förskoleverksamheten. Vi menar att dagens situation inom förskolan medför faktiska säkerhetsrisker. Förskolan och dess miljö befinner sig idag i ett akut behov av förändring, både för personalens och barnens skull. Detta för att vi ska kunna skapa en trygg lärandemiljö samt en dräglig arbetsmiljö. Det är i förskolan som det livslånga lärandet grundläggs så situationen i förskolan är inget vi kan fortsätta nonchalera och skjuta upp på framtiden.

Beläggningen av barn på förskolan har genomgått en viss förändring på senare år. På flertalet förskolor är det fler barn som kommer tidigt på morgonen och stannar till sen eftermiddag jämfört med tidigare. Parallellt är personalantalet detsamma och går sina respektive scheman som utgår ifrån "öppning", "mellantid" och "sen tid/stängning". Överlag är det endast mellan klockan 9-14 som personalstyrkan är fulltalig men antalet barn förblir relativt detsamma. Därmed står inte antalet barn i speciellt god relation till personalantalet. Detta

resulterar, under vissa tider på dagen, i en underbemanning inom Gävles förskoleverksamheter. Att dagens verksamheter inte har anpassats utifrån det ökade antalet barn med längre vistelsetid, bekräftas av Lärarförbundets undersökning (2020), samtidigt minskar andelen behöriga förskollärare och personaltätheten har inte ökat.

Det är inte helt ovanligt att grupper om 17-18 barn ska äta frukost eller mellanmål med endast två pedagoger. I det läget räcker det med att en incident inträffar med ett barn för att en av dessa pedagoger stundvis tvingas arbeta ensam med övriga barn. Utifrån förskolans mål och ramar (vad förskolan egentligen ska erbjuda barnen samt utifrån ett utbildnings- och säkerhetsperspektiv) bryts det därför idag återkommande mot skollagen och läroplanen. Den extra personal som barnomsorgen tilldelas, via exempelvis arbetsförmedlingen, upplevs av personalen många gånger som en extra belastning snarare än en avlastning. Situationen i förskolan är inte hållbar och läget är att betrakta som väldigt allvarligt. Det behövs mer resurser för att kunna anställa fler lämpliga medarbetare i verksamheten och framförallt minska barngrupper.

9.4.3 Minskade barngrupper i förskolan

Den 2 april 2020 släpptes Skolverkets årliga statistik om antalet barn i barngrupperna. I genomsnitt har förskolans barngrupper minskat ytterligare från 15,4 (2018) till 15,0 (2019) barn. När regeringen stolt säger att barngrupperna inte varit så små sedan 1992 är det en mycket skev bild av verkligheten som presenteras, och de yrkesverksamma har inte känt igen sig i det konstaterandet.

I Lärarförbundets nya rapport för 2020 framkommer att vardagen för en stor andel förskollärare fortfarande präglas av stora barngrupper, arbetslag där personalstyrkan inte är fulltalig och begränsad tid för planering. Skolverkets utvärdering visar även att de flesta barngrupper bara har minskat under en del av dagen, inte för hela dagen. Efter att ha kartlagt landets förskollärares arbetsvillkor, blir det uppenbart att situationen inom dagens förskoleverksamhet är fortsatt alarmerande. 5 av 10 förskollärare uppger att de inte hinner med sitt

uppdrag då majoriteten jobbar i alltför stora barngrupper, och hela 7 av 10 förskollärare arbetar med en personaltäthet som är sämre än det nationella riksgenomsnittet.

Denna diskrepans mellan vad regeringen påstår och hur verkligheten förhåller sig, kan till viss del förklaras med att mättillfället av förskolans barngrupper alltid sker under oktober månad. Grupperna är alltid mindre under hösten eftersom många av de äldre barnen börjar i förskoleklass i augusti månad, barngrupperna fylls sedan på successivt, framförallt på vårkanten. Därtill tillkommer att under stora delar av dagen, slås barngrupper ihop, långt över dessa 15 som statistiken och riktmärket anger, något många förskollärare vittnar om. Många yrkesverksamma vittnar även om en överhängande stor press på förskolan att ta in "extra" barn i barngrupperna, förslag och önskemål som härrör från en ekonomisk press för att få en bättre balans i ekonomin.

Skolverkets riktmärke är satt till 6-12 för barn i åldern 1-3 år respektive 9-15 för barn i åldern 4-5 år, och återinfördes 2016 med syfte att förtydliga uppdraget om minskade barngrupper inom förskolan, samt att en rejäl omprioritering skulle ske i de olika kommunerna och hos de fristående huvudmännen. Sådan eftersträvad förändring har dock inte genererat i några nämnvärda förbättringar när det kommer till minskade barngrupper. Gävle kommun ligger, i 2019 års statistik, över det svenska snittet ifråga om barnantal per småbarnsgrupp i jämförelse med resten av landet, 14,2 mot rikssnittet 12,2 barn. Även för barn 4-5 år ligger Gävle kommun något högre med 16,2 mot 15,5 barn i snitt per barngrupp. Under 2019 översteg Gävle kommuns alla åldersindelade barngrupper den här riktlinjen med hela 69 procent. Vilket är betydligt högre än rikssnittet (52 procent). Parallellt blir det allt glesare bland både förskollärare och barnskötare.

Skolverkets riktmärke ska relateras till ett antal faktorer såsom personalens utbildning och kompetens, personaltäthet, barngruppens sammansättning samt förskolans fysiska miljö. Sverigedemokraterna Gävle delar denna inställning, i vissa fall finns möjlighet till större grupper, medan situationen kan se helt annorlunda ut i en annan grupp. Dock finns en otalig mängd forskning som påvisar att de yngre barnen inte ska utsättas för alltför många relationer samtidigt, vidare finns en tydlig koppling mellan personaltäthet och kvalitet inom

barnomsorgen rent generellt. Barngrupperna i förskolan får därför inte vara så stora att det innebär allvarliga kvalitetsförluster.

De höga sjukskrivningstalen bland förskollärare i Försäkringskassans statistik talar sitt tydliga språk- situationen är ohållbar. Läroplanens ambitioner för förskolan är höga, varje barn ska ges förutsättningar för bildning, tänkande, och kunskapsutveckling. För att säkerställa trygghet och hög pedagogiska kvalitet, där varje enskilt barn kan få sina behov tillfredsställda, måste vi ge vår pedagogiska personal rimliga förutsättningar till det, och då måste bland annat barngrupperna minskas. I detta sammanhang blir det viktigt att understryka att Sverigedemokraterna vill se en reell minskning av dagens barngrupper. Det vill säga en minskning i faktiskt antal barn, inte en statistisk minskning som erhålles genom en ökad personaltäthet, där antalet barn fördelas per medarbetare i en barngrupp.

Fördelarna med mindre barngrupper är oändliga och kan inte nog betonas, vi ser positiva fördelar såsom minskad smittorisk, färre stressade barn, minskad ljudvolym för att nämna några. Andra förmodade fördelar med minskade barngrupper är färre barn i behov av särskilt stöd och en bättre arbetsmiljö för både barn och personal, något som kan underlätta barnens lärande och personalens möjligheter till att bedriva en pedagogisk verksamhet av god kvalitet. Sverigedemokraterna är övertygade om att dessa faktorer i sig kan attrahera fler förskollärare och övrig personal, samt ökad trivsel för personal med färre sjukskrivningar och framförallt skulle det gynna barnen.

Detta är med andra ord ett viktigt område för att stärka upp välfärden där det behövs som mest. Sverigedemokraterna avsätter därför 13 miljoner 2021, och därefter 15 miljoner per år, för att minska barngrupperna och då främst för de yngsta barnen. Till detta tillkommer givetvis vikten av att ha en tillfredsställande personaltäthet och legitimerade pedagoger. Framförallt är det de legitimerade förskollärarna som det råder en akut brist på. Vi måste därför säkerställa att våra förskolor har en hög andel förskollärare med en akademisk kompetens, som kan komma barnen och den pedagogiska verksamheten till gagn. För att uppnå detta så behöver arbetsmiljön inom förskoleverksamheten förbättras avsevärt.

9.4.4 Utmaningar med att rekrytera och behålla legitimerade förskollärare

Runtom i Sverige är rekryteringsläget av legitimerade förskollärare akut och omfattande, situationen är att betrakta som alarmerande. Idag upplever alldeles för många förskollärare att de går på knäna, något många upplevt under många år. Frustrationen över att ständigt pådyvlas mer och mer arbetsuppgifter, krav och ansvar, samtidigt som tillskott av resurser uteblivit, kom att resultera i det rikstäckande förskoleupproret ("#pressatläge"). Upproret var bland annat en protest mot alla sparkrav och de många gånger undermåliga arbetsförhållandena som nedskärningar och stora barngrupper kommit att resultera i.

Otaliga är de pedagoger som beskriver en ohållbar situation för förskolor runtom i landet. Begreppet samvetsstress beskriver ett beteendemönster för personal, som på grund av dåligt samvete, mår psykiskt dåligt när de är hemma sjuka. Detta för att de vet att det skapar problem för kollegorna. Pedagogerna hinner inte längre se alla barn i barngrupperna. Vidare upplever många en ständigt överhängande stress att inte kunna vara så pedagogisk med barnen som man skulle vilja. Många är de pedagoger som beskriver dagens pedagogiska verksamhet som en ren barnförvaring.

Under senare tid har olika typer av statliga ekonomiska satsningar diskuterats flitigt. Exempelvis lönelöft, karriärtjänster och annan kompetenshöjning har lyfts fram. Denna typ av insatser är bra, men dessa isolerat är inte tillräckliga i sig. Sverigedemokraterna anser att det krävs en avsevärd förbättring på detta område. De ekonomiska incitamenten behöver kompletteras med ett större fokus på arbetsmiljön. Inte minst behövs minskade barngrupper i förskolan - framförallt för de yngre barnen. I detta tillkommer även att bibehålla personaltätheten, samt att de legitimerade pedagogerna faktiskt besitter en akademisk kompetens, som ska komma barnen och den pedagogiska verksamheten till gagn. Förskollärare måste ges möjlighet att fokusera på "rätt saker" i verksamheten- områden som faktiskt tillhör det pedagogiska uppdraget. Dit hör exempelvis inte vikarieanskaffning och att beställa pappershanddukar.

Vikten av att det pedagogiska uppdraget säkerställs blir än mer betydande med tanke på att det är i förskolan som grunden för det livslånga lärandet läggs. I och med att den nya Läroplanen (Lpfö18) nu trätt i kraft, har fokus på begreppet och utförandet av undervisning förstärkts ytterligare. Begreppen utbildning och undervisning, i enlighet med skollagen, har nu förts in. Parallellt förtydligas förskollärarens huvudansvar att kvalitetssäkra alla barns undervisning (se nedan).

”Förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande.

Förskollärare har därmed ett särskilt ansvar i utbildningen som arbetslaget genomför gemensamt. I undervisningen medverkar även andra i arbetslaget, t.ex. barnskötare, till att främja barns utveckling och lärande.” (Lpfö18)

Det blir således högst problematiskt när majoriteten i Gävle beslutat om en påtvingad omfördelning av legitimerade förskollärare, så att dessa huvudsakligen skall undervisa de äldre barnen i förskolan. Detta istället för en jämn fördelning, över hela åldersspannet av barn, inom förskolans verksamhet.

Sverigedemokraterna anser att det är helt fel väg att gå för att hantera den alltmer ökande bristen på legitimerade förskollärare. Läroplanen är mycket tydlig med att samtliga barn inom förskolans verksamheter ska ha en likvärdig tillgång till utbildning och undervisning, och det uppdraget är tillskrivet förskollärarna. För oss är det en självklarhet att detta även innefattar de yngsta barnen.

Vikten av att vi finner en lösning på dagens akuta behov av legitimerade förskollärare, blir därmed än mer tydligt och avgörande för huruvida vi ska kunna följa de lagar och riktlinjer som reglerar förskolan. Den ökade efterfrågan på förskollärare är dock inget vi kommer att kunna tillgodose via nyrekrytering, åtminstone inte inom den närmaste tiden- då de helt enkelt inte finns att tillgå idag. Universitets- och högskolerådet (UHR) har de senaste åren under gjort analyser över antalet sökande till höstens högskoleutbildningar i hela Sverige. För 2018 visade analysen att antalet sökande till förskollärarytbildningen minskat med 13,3 procent. Rapport för år 2019 visar en ytterligare minskning på 11 procent gällande andelen sökande till förskollärarytbildningen. I Corona pandemins spår kan vi dock skönja en svag förbättring under höstterminen 2020, närmare bestämt en ökning på 3 procent gällande antalet sökande till

förskollärautbildningen. Vi hoppas att detta håller i sig och ökar även efter Corona pandemin.

Sverigedemokraternas prioritet är att med dagens förutsättningar, ge våra pedagoger de medel som finns att tillgå för att säkerställa en god pedagogisk verksamhet av hög kvalitet, och en verksamhet som erbjuder en trygg lärandemiljö tillsammans med en god arbetsmiljö. Med detta i åtanke ser vi ett behov av en bättre struktur i den pedagogiska verksamheten med tydligare roller - exempelvis genom en tydligare ansvarsfördelning mellan legitimerad personal och de som saknar pedagogisk utbildning. Detta skulle vara en stor skillnad jämfört med idag. Sverigedemokraterna anser att ett säkerställande av att rätt person med rätt kompetens, befinner sig på rätt plats är av yttersta vikt.

Om politiken gör sitt och tar initiativ för att minskade barngrupper ska bli verklighet, är det vår övertygelse att vi även långsiktigt kommer att kunna bibehålla de legitimerade pedagoger som vi har idag. Nöjda och välmående medarbetare är den absolut bästa marknadsföringen som finns att tillgå för att göra ett yrke attraktivt. Genom dessa initiativ kommer vi att kunna göra förskoleverksamheten attraktiv igen, och därigenom kommer fler att välja att söka sig till detta yrke. Genom detta är vår förhoppning att vi även kan locka tillbaka många av de pedagoger som lämnat yrket, eller som är sjukskrivna på grund av arbetsmiljöproblem. Vi är väl medvetna om att kostnaderna för kommunen på kort sikt kan bli högre, men på lång sikt bedöms de positiva externaliteterna leda till kostnadseffektivitet.

9.4.5 Arbeta förebyggande mot hedersförtryck redan i förskolan

Det talas ofta om att det behövs ett intensifierat arbete av det förebyggande arbete mot hedersförtryck och hedersvåld inom skola och fritidsverksamhet, med fokus på att upptäcka, ifrågasätta och förändra de värderingar och normsystem som utgör grunden för hederskulturen. Alltför sällan lyfts vikten av detta arbete när det kommer till förskolan och de yngre barnen. Men faktum är att tendenser till hedersförtryck kan observeras tidigt, redan i förskolan. Att

detta är en problematik som även förekommer inom förskolans verksamheter visar exempelvis Göteborgs-Postens granskning för några år sedan. Där framkom att ett stort antal förskolechefer i Göteborg, Stockholm och Malmö var beredda att bistå föräldrar i deras begäran att säkerställa att deras döttrar ständigt bar slöja i förskolan.

Andra, mindre uttalade, tecken på ett presumtivt hedersförtryck kan vara när vårdnadshavare uppvisar stor upprördhet över att förskolepersonal tillåter pojkar vara med och klä ut sig, leka med dockor och/eller tumla runt på mattan med flickorna. Enligt den svenska modellen och utifrån våra normer och värderingar, så är liknande aktiviteter en fullt naturlig del av vardagen på förskolan, men för en del familjer är detta helt oacceptabelt. I vissa fall så till den grad att vårdnadshavare har hotat med att ta sina barn ut ur förskolan. Förskolans personal har goda möjligheter till att uppmärksamma om vårdnadshavare uppvisar starka värderingar som begränsar barnen. Framförallt då de överlag har en närmare kontakt med varje enskilt barn och med dess vårdnadshavare, jämfört med annan skolpersonal i grundskolan. Däremot är det långt ifrån alltid som personalen agerar på dessa orostecken. Vilket kan bero på att den pedagogiska personalen inom förskolan saknar tillräcklig kunskap och insyn på området. Det kan även böttna i att personal uppleva ett stort mått av obehag inför att lyfta dessa farhågor med berörda vårdnadshavare, och därför låter bli.

Sverigedemokraterna ser mycket allvarligt på denna utveckling, om vi ska kunna komma till rätta med hedersproblematiken på riktigt, så måste vi börja agera långt tidigare än vad som görs idag. Att kunna bemöta detta på ett tidigt stadium ökar även möjligheterna till att kunna påverka dessa vårdnadshavare i "rätt" riktning, så att de kan börja tänka i nya banor.

Grundläggande är att vår pedagogiska personal besitter tillräcklig kunskap och insyn på området, och därigenom erhåller adekvata verktyg och förutsättningar för att kunna uppmärksamma tidiga tecken på hedersrelaterat förtryck och våld. Därutöver måste personalen våga agera, istället för att försöka blidka dessa föräldrar. Personalen måste våga stå upp för våra svenska grundläggande

värderingar och för det pedagogiska uppdraget. Personal måste våga ta det obekväma samtalet med familjerna och de måste våga tala klarspråk, och rektorn måste stötta sina medarbetare i detta. Idag finns dock en rädsla som bottnar i att "kränka" vårdnadshavarna eller att avsaknaden av "tung" bevis leder till uteblivet stöd från rektor, varför man avstår från att ingripa. Detta är ett stort svek mot våra barn och unga. Skolans uppdrag är inte att utreda, det är att arbeta förebyggande och vid oro ska en anmälan till socialtjänsten alltid upprättas.

Ytterligare en problematisk aspekt värd att lyfta fram, är den problematik som uppstår när anställda har en egen bakgrund i en hederskultur. För dessa kan det bli mycket bekymmersamt att möta vårdnadshavare från samma kultur. För dem kan det bli svårt att försvara den svenska värdegrunden i den svenska förskolan, vilket naturligtvis går emot alla styrdokument som omfattar förskolan och dessutom skollagen. Men likväl är risken stor att det förekommer, varför ett sådant scenario måste medvetandegöras så att ett sådant potentiellt agerande kan förhindras.

Genom tidiga insatser i förskolan och i låg- och mellanstadiet kan vi åstadkomma verkliga resultat här och nu. Vi kan inte avvakta och sätta in akuta insatser först när dessa barn når högstadie- eller gymnasieåldern och situationen redan blivit ohållbar.

Sverigedemokraterna ser därför att ett aktivt förebyggande arbete mot hedersförtryck måste utgöra en naturlig del redan från förskoleverksamheten, samt i grundskolans lägre årskurser och på fritids. Därför vill vi se att det förebyggande arbetet mot hedersförtryck implementeras i handlingsplanerna för förskola och lågstadium. Samtlig personal därinom ska erhålla nödvändiga och effektiva utbildningsinsatser för att kunna fullfölja detta uppdrag, så att de i ett tidigt skede kan upptäcka problemen och vidta adekvata åtgärder. På samma sätt som man idag arbetar med mobbning, där utbildningssystemet går på djupet och proaktivt bearbetar barns värderingar, bör man arbeta med hedersförtryck.

9.4.6 Genuspedagogik

Alla är nog överens om att flickor och pojkar är exakt lika mycket värda, däremot är flickor och pojkar födda olika (allt är inte arv men allt är inte heller miljö) och detta förhållande måste bejakas. Däremot menar vi inte att flickor och pojkar ska tvingas in i stereotypiska könsroller. För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att alla barn i förskolan, oavsett kön, erbjuds samma material och möjligheter till att utveckla sina respektive förmågor, intressen och egenskaper. Det biologiska könet ska inte heller avgöra hur barnet bemöts av personalen inom förskolan eller skola. Vi vill låta barn utvecklas i den riktning som faller sig naturligt för dem.

Med detta sagt är det viktigt att all undervisning och planerad verksamhet skall vara evidensbaserad eller åtminstone inte strida mot tillgänglig evidens och beprövad erfarenhet. Inte heller skall politiska trender eller aktuella flugor få genomslag i förskolepedagogiken. Partipolitik skall utövas i de demokratiska arenor vi har för detta, vilket inte är landets förskolor. Vi anser därför inte att kommunen ska bedriva barnomsorg utifrån ett genusperspektiv där flickors och pojkars eventuella olikheter inte tillåts och respekteras.

9.4.7 Lokalförsörjning

För att minska barngrupperna i förskolan och för att kunna tillgodose det behov av platser inom förskola och barnomsorg som finns, så är lokalförsörjningen ett stort dilemma idag. För närvarande pekar allt på att det skulle behöva byggas ett stort antal nya förskolor i Gävle kommun och ett stort antal pedagoger skulle behöva anställas. Samtidigt ser rekryteringsläget av personal problematiskt ut vilket medför en betydligt ökad risk för att målet om antalet barn per grupp inte kan nås. Varför det idag, ensidigt, diskuteras byggande av stora förskolekomplex och hur befintlig förskoleverksamhet kan byggas ut och förtätas.

Sverigedemokraterna ser ett behov av att se över fler lösningar kopplade till barnomsorgen än att endast bygga storskaliga förskolekomplex.

För att vi ska kunna tillmötesgå det ökade trycket av alla barn och elever som behöver en plats inom Gävles förskolor och skolor byggs och planeras det för fullt i hela vår stad, vilket även är nödvändigt för att kunna hantera det ökade söktrycket som prognostiserats för de kommande åren. Gävle kommun har gått från att prata om exempelvis förskolor med fyra avdelningar per 80 barn, till att enkom prata om storskaliga förskolekomplex som rymmer 100-160 barn. Detta är oerhört beklagansvärt.

Storförskolor innebär många risker för barn i de yngre åren. Det blir fler pedagoger och andra barn att förhålla sig till, vilket kan skapa en ökad stress och otrygghet för många barn. Pedagogerna får också svårare att se varje barn med alltför stora grupper med barn. Därutöver riskerar pedagogerna få svårare att se och skapa en relation till varje barn. Andra risker vi ser med detta är en undermålig arbetsmiljö för våra medarbetare, högre sjukskrivningstal och/eller att fler flyr yrket. Bullernivån blir också högre i en stor förskola, vilket i sin tur har en negativ påverkan på prestation och inlärning, för både vuxna och barn.

Sverigedemokraterna anser att kommunen i största möjliga mån ska planera utifrån småskalighet vid ny- och ombyggnationer av förskolan. I de fall detta inte kan tillgodoses behöver det pedagogiska arbetssättet och pedagogens roll anpassas så att varje barn drabbas så lite som möjligt. Avgörande för hur barn och personal påverkas hänger på hur verksamheten organiseras. Detta skulle kunna innebära högre krav på en ökad struktur i den pedagogiska verksamheten - exempelvis genom en tydligare roll- och ansvarsfördelning som skiljer sig från idag. Bland annat kan det bli nödvändigt att man redan i förskolan arbetar mer schemalagt, exempelvis vid utomhusvistelse för att inte alltför många barn vistas utomhus samtidigt, samt att lokalerna byggs så att diverse olika pedagogiska aktivitets- och upplevelserum inrättas där respektive barngrupp får tillgång till ett rum en viss tid på dagen. I detta skulle Norges storförskola "Margarinfabriken" kunna vara en inspirationskälla.

Andra faktorer som är avgörande för att storskaliga förskolekomplex ska kunna fungera optimalt är bland annat personaltäthet, andelen utbildade förskollärare och mängden relationer barnen behöver hantera under dagen. I det avseendet

är det särskilt besvärligt med stor-arbetslag där barnen under dagen delas in i mindre grupper med olika vuxna. Stor hänsyn ska enligt oss tas till barnperspektivet i verksamheten. Verksamheten ska präglas av respekt för barns rätt att få utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar. Stor hänsyn måste tas till det faktum att dagens stora förskolekomplex, är lång ifrån optimalt för många barn.

Vi ser därför positivt på valfrihet inom barnomsorgen, och vi välkomnar ett varierat utbud då vi ser det som ett positivt komplement till dagens nuvarande förskolor. Sverigedemokraterna vill se ett utvecklande av den pedagogiska omsorgen, då vi ser att den kan vara en typ av lösning för att dels avlasta söktrycket till förskolan, dels erbjuda en barnomsorg som är av en mer hemlik och småskalig karaktär. En annan typ av lösning kan vara ett mellanting mellan pedagogisk omsorg och förskola, så kallade "lägenhetsdagis" där kommunen, av exempelvis Gavlegårdarna, hyr större lägenheter för att där bedriva barnomsorg. Detta innebär enligt oss en mer kostnadseffektiv lösning genom mindre investeringskostnader och färre barn slipper gå i storskaliga förskolekomplex, och kan istället erhålla omsorg i en mer hemlik miljö.

9.4.8 Förskola på obekväm arbetstid ("Nattis")

Det främsta syftet med barnomsorg oavsett form och upplägg, är att föräldrar ska ha någonstans att lämna sina barn medan de förvärvsarbetar. Därför blir det oerhört problematiskt att det idag saknas lagkrav på att kommuner ska erbjuda barnomsorg på obekväm arbetstid. I ett samhälle som är uppbyggt utifrån arbete, även utanför traditionell kontorstid, blir det högst märkligt att den barnomsorg som idag erbjuds, förutsätter att alla förvärvsarbetare arbetar efter traditionella kontorstider. Faktum är att omkring 40 procent av alla löntagare arbetar kvällar, nätter och helger. Enligt en rapport från LO från 2012 uppgav var fjärde förälder att de inte kan arbeta heltid på grund av öppettiderna inom barnomsorgen.

Idag är det frivilligt för kommunerna att ha så kallat "nattis" inom barnomsorgen. I lagstiftningen framgår att de ska sträva efter att erbjuda detta och det finns

statliga bidrag att söka på området. Gävle kommun erbjuder barnomsorg på obekvämlig arbetstid men i begränsad omfattning. I flera fall villkoras att tjänsten ska vara regelbunden. Detta har gjort det svårt för föräldrar att till exempel arbeta som vikarier. Trenden visar även att det i högre utsträckning finns nattis i de större kommunerna medan det är mer sällsynt i glesbygden.

Ett annat problem i sammanhanget är att kommunerna har vetorätt när exempelvis pedagogisk omsorg vill etablera barnomsorg på obekvämlig arbetstid. Gävle kommun hänvisade till kostnaden, och sade nej till privata aktörer på marknaden för nattis under våren 2017. Problemet har uppenbart många olika perspektiv och det är vår uppfattning att den enda rimliga lösningen är att en lagstiftning måste till. Detta är att föredra framför villkorade statsbidrag som många gånger kräver en administrativt krävande ansökningsprocess.

Sverigedemokraterna anser att det ska vara en självklarhet att människor ska kunna arbeta skift – oavsett om man lever i en traditionell familj eller om man är ensamstående och oavsett var i landet man bor. Menar vi dessutom allvar med att man vill ha en levande landsbygd som inte avfolkas så måste incitament finnas för familjer att stanna kvar där och arbeta. Sverigedemokraterna ser att det i Gävle kommun finns behov av ett ökat utbud av barnomsorg på obekvämlig tid, kvällar, helger och nätter.

9.4.9 Måltider

För förskolans personal bör det rimligtvis erbjudas fria pedagogiska måltider, frukost-lunch-mellanmål. Detta utifrån det, av Gävle kommun, antagna förslaget om en "nötfri förskola". Ett förslag som hindrar personal från att äta medhavd matlåda i barnens närhet. Vissa förskolor erbjuder idag en fri pedagogisk smakportion, då det är en del av pedagogens arbetsuppgift att just äta tillsammans med barnen. Detta under förutsättning att maten räcker då barnens behov går alltid först.

Idag anses dock inte pedagogerna vara berättigade till att äta något vid frukosten tillsammans med barnen. Inte heller vid eftermiddagens mellanmål, de har heller inte möjlighet att köpa till sådana mål. Problemet är att medhavd förtäring inte

får intas bland barnen utan endast i personalrummet på den egna lunchrasten. Någon tid att gå ifrån en kort stund från barngruppen för en paus på morgonen och/eller eftermiddagen finns ofta inte med dagens pressade arbetssituation. Personalen får dessutom inte ta en smörgås tillsammans med barnen, från förskolans egeninköpta och "nöt-godkända" bröd och pålägg.

Vi anser att personalen antingen ska bjudas på denna smörgås när de sitter med barnen och assisterar dem vid deras frukost och mellanmål, eller så måste personal ges reell möjlighet att få en kortare paus under morgonen och eftermiddagen för att äta egen medhavd kost, så att personalen orkar bedriva god pedagogisk verksamhet under hela dagen.

9.4.10 Arbetskläder

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv avser Sverigedemokraterna utreda kostnaderna för ett ökat bidrag till arbetskläder inom förskoleverksamheten, förslagsvis med likartad utformning med kommunens logotyp. Inom många mansdominerade yrken tilldelas personal fria arbetskläder men inom den kvinnodominerade förskolan förväntas och krävs det att personalen bekostar en stor andel av de arbetskläder som yrket kräver med egna medel. Detta innefattar olika uppsättningar av kläder både för inomhus- och utomhusbruk, kläder anpassade efter årets alla årstider. Arbetskläder med likartad utformning och med kommunens logotyp skulle dessutom underlätta för både barn och föräldrar att identifiera vilka som är personal vid exempelvis hämtning eller lämning av barn.

9.4.11 Utred ett slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem

Från och med den 1 januari 2019 infördes nya regler gällande sjukavdrag, den tidigare karensdagen kom att ersättas med ett karensavdrag, ett avdrag som uppgår till 20 procent av en genomsnittlig veckoersättning i form av sjuklön.

I arbetet med barn, framförallt barn i de yngre åldrarna, är personal extra utsatt för smittor av alla olika slag, från förkylning och magsjuka till parasiter som exempelvis huvudlöss. Många av våra medarbetare drabbas dessutom flertalet gånger under samma år, varpå de nödgas till många och korta sjukfrånvarotillfällen. Vilket naturligtvis påverkar verksamheterna negativt, men den tidigare karensdagen har framförallt drabbat den enskilde medarbetaren mycket negativt rent ekonomiskt. I och med införandet av karensavdraget blir det ekonomiska bortfallet för den anställde av mildare karaktär.

Sverigedemokraterna ser därför positivt på att karensdagen kom att ersättas med ett karensavdrag. Det kommer att innebära ett mer rättvist system och inte drabba personer olika, exempelvis beroende på längden på arbetsdagen. Vi har dock under lång tid haft den inställningen att karensdagen ska slopas i sin helhet för särskilt utsatt vårdpersonal, anställda inom förskolan samt vissa lärare och fritidspedagoger inom grundskolan. Karensavdraget drabbar den enskilde medarbetaren ekonomiskt. Detta i och med införskaffande av all eventuell nödvändig medicin med mera, som får bekostas ur egen ficka. Vi står därför fast vid ett slopande av karensdag i sin helhet för dessa yrkesgrupper, som befinner sig i särskilt utsatta miljöer.

Gävle kommun ska därför utreda vad ett slopande av karensavdrag för anställda inom förskolan, samt vissa lärarkategorier och fritidspedagoger inom grundskolan, skulle innebära i kostnader för kommunen.

9.5 GRUNDSKOLA

9.5.1 Förord: En skola värd namnet

Svensk skola står inför en rad olika utmaningar och på ett flertal områden finns ett stort behov av förändring. Från att en gång varit en skola i världsklass, har resultaten i den svenska skolan försämrats drastiskt de senaste tjugo åren. Samtidigt har skolan blivit allt mer stökig, otrygg och segregerad, Gävle kommun är inget undantag. Det är en mycket oroväckande utveckling för utbildningssystemet i Gävle likväl som i hela Sverige. Denna utveckling måste

vändas, vi vill förändra och istället verka för en skola som kännetecknas av trygghet och studiero, men också av kunskapsförmedling, förbättrade studieresultat samt mer ordning och reda.

För att elever ska kunna tillgodogöra sig utbildning så att ett lärande därigenom kan möjliggöras, är tillgången till lugn och ro i klassrummet grundläggande. De elever med störst behov av stöd, skall erbjudas den hjälp de behöver för att nå kunskapsmålen, något de enligt lag har rätt till. Samtidigt skall elever med större behov av utmaningar erbjudas sådan möjlighet så att de kan nyttja sin fulla potential. Skolan ska lära ut den verkliga innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter, samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och reflektion kring etiska och moraliska frågor. Vi vill se en skola där kritiskt och konstruktivt tänkande stimuleras och uppmuntras – inte bestraffas.

En lärares roll ska aldrig vara att forma eleverna för egen vinning eller i enlighet med dennes egna politiska övertygelser. Demokratins betydelse ska betonas och det ska helt vara upp till eleverna att utan påverkan själva bilda sina egna politiska uppfattningar, oavsett ålder. Eleverna ska lära sig att samarbeta, visa hänsyn samt kamratanda och ärlighet. Det är dessutom av största vikt att skolan ger eleverna nödvändig kunskap om vikten av ett samhälle som genomsyras av sammanhållning, men även psykiskt och fysiskt välbefinnande.

Vi ställer oss väldigt positiva till att elever ges möjlighet till medbestämmande – ett reellt inflytande – på skolan, inte minst som ett led i att träna eleverna i demokratiska arbetsätt och demokratiskt tänkande. Syftet med betyg som vi ser det, är att det dels ska fungera som ett rättvist instrument som kan mäta kunskap och arbetsinsats, dels stimulera eleverna och uppmuntra dem till bättre resultat, och elevers eventuella behov av extra stöd i vissa ämnen kan synliggöras på ett tidigare stadium.

Kännetecknande för dagens skola är att elever förväntas lära sig på egen hand genom att själva söka information. Traditionella prov ersätts med redovisningar och olika typer av grupparbeten samtidigt som det blir allt viktigare att lärande måste vara roligt. Lärarrollen har kommit att undermineras och i allt större

utsträckning enbart utgöra en organisatorisk funktion som ska uppmuntra till fria studier och fritt forskande. För de elever som tidigt kan ta ansvar, som kommer från studievana hem och som är studiemotiverade kan dessa studiemetoder fungera väl. Däremot riskerar den mer kravlösa skolan att missgynna i första hand studiesvaga elever, dessa elever behöver ofta tydliga ramar och mål för att kunna prestera.

Kunskap måste åter värderas högre och utbildningen måste utgå från behov. Lärarnas status måste höjas och lärarna måste ges möjlighet att i ökad utsträckning fokusera på undervisningen. Fostran och förmedling av värderingar är primärt en uppgift för familjerna. Skolans uppgift blir således att inskräpa vikten av ett gott uppförande och betona värdet av demokrati, varje människas unika värde samt respekt och en djupgående förståelse för det svenska kulturarvet. Det ska vara en rättighet att känna sig trygg under skoltid och nolltolerans måste råda mot stök och bråk i klassrummen. Detta utgör grunden för att vi ska kunna skapa ett tryggt och stabilt Sverige. På riksnivå satsar vi på ökad resurstilldelning och en rad genomgripande reformer som skulle innebära att vi i högre grad kan verka för att svensk skola åter blir en skola värd namnet.

9.5.2 Måluppfyllelsen i grundskolan måste höjas

Rapport efter rapport visar på en rådande dålig måluppfyllelse ute i dagens svenska skolor, och här är Gävle kommun inget undantag. Slutbetygsresultatet för årskurs 9 vårterminen 2020 har visserligen förbättrats något, framförallt när det kommer till andelen som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Andelen behöriga har ökat från 78,7 till 83,2 procent. Men trots ett förbättrat resultat av andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen ligger Gävles resultat under rikets värde.

Detta är en mycket oroväckande utveckling som måste brytas, och för att lyckas med det krävs en hel del insatser. Först och främst vill Sverigedemokraterna se mer ordning och reda i dagens skola, något vi ser som grundläggande i arbetet mot en ökad måluppfyllelse. För att elever ska kunna tillgodogöra sig undervisning måste det råda tydlighet, lugn och ro. Ingen mår dåligt av tydliga

regler och ramar, men alla mår dåligt när dessa saknas. Idag är det alltför många elever som inte får det stöd som de är i behov av, dagens skolpolitik tvingar dessutom in dem i alltför stora klasser. Många elever klarar inte av dessa skolförhållanden, vilket många gånger får som konsekvens att de blir utåtagerande och utsätter andra elever och lärare för kränkande tillmälen, hot och våld. Detta är inte bara en tragedi för den enskilde eleven, utåtagerande beteende drabbar alla i omgivningen, vuxna som barn, i och med att den essentiella studieron och tryggheten sätts ur spel. Det blir därför extra viktigt att det satsas mycket mer på elevhälsan än idag. Idag är det ett faktum att stödbehovet hos våra elever, överstiger tillgången till stöd, och att många av våra elever skulle må bättre av att få sin undervisning i mindre grupp.

En annan grundläggande aspekt är att vi måste säkerställa att vi har legitimerade lärare som har fokus på när eleven inte når kunskapsmålen och behöver anpassningar i undervisningen eller särskilt stöd. Huvudmannen ska fördela och hantera pengarna för särskilt stöd till just detta, och inte lägga ut dem på annat i skolverksamheten. Vidare måste samverkan med elevhälsan, föräldrar och socialtjänsten stärkas. Effektiva och lämpliga hjälpinsatser måste sättas in tidigt och där de behövs. På så sätt fångar man upp och stöttar eleverna innan de halkar efter för mycket.

En annan faktor som i hög grad påverkar måluppfyllelsen mycket negativt, är dagens ökande skolfrånvaro bland Gävle kommuns elever. Vi ser att elevers skolnärvaro är som högst de första åren i grundskolan, men senare på högstadiet, årskurs 7-9, ökar skolfrånvaron alltmer. Det är av yttersta vikt att vi kommer tillrätta med att elever uteblir från sina lektioner då det är starkt korrelerat med våra elevers måluppfyllelse. För att komma till rätta med denna utveckling krävs att skolan sätter in insatser på ett tidigt stadium i form av exempelvis tidig kontakt med vårdnadshavare och ett hälsofrämjande arbete såsom att varje elev blir sedd, att någon frågar hur de mår, få dem att vilja vara i skolan. Varför vi förutom ett ytterligare förstärkt samarbete mellan skola och socialtjänst, vill se en mycket mer förstärkt samverkan mellan skola och andra aktörer som exempelvis Elevhälsoteam (EHT) och Barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Vi ser att det är av yttersta vikt att samtliga aktörer som kommer i kontakt

med det enskilda barnet/eleven samverkar i högre grad än idag, så att inget barn "faller mellan stolarna". Gemensamma insatser utifrån ett helhetsperspektiv av det enskilda barnet är ett måste.

Vi ser även att verktyg som bland annat betyg i tidigare ålder (förslagsvis från årskurs fyra) och en återgång till en mer kunskapsinriktad skola, är oerhört värdefullt i arbetet mot en ökad måluppfyllelse i grundskolan.

9.5.3 Läraryrket måste göras attraktivt igen

Vi saknar idag legitimerade lärare varför det pratas mycket om hur vi kan locka fler lärare till skolan, och om att få in fler vuxna till verksamheten för att avlasta våra lärare. Men ett första steg är att ta hand om de befintliga lärare som idag befinner sig i yrket. För att uppnå detta behövs mindre klasser, fler resurser och mer ordning och reda, därigenom kan vi tillskapa en verksamhet med en bra arbetsmiljö där vår skolpersonal kan och orkar arbeta och verka inom.

Dagens problematik med fallande skolresultat, bristen på legitimerade förskollärare och lärare och dagens allt hårdare skolklimat är starkt avhängig varandra. För att kunna öka våra skolors måluppfyllelse så behöver vi fler behöriga lärare ute i våra klassrum. För att vi ska kunna bibehålla, locka tillbaka och framförallt rekrytera fler till läraryrket så måste vi göra det attraktivt igen. För att kunna lyckas med detta så måste vi ta krafttag mot dagens undermåliga arbetsmiljö som många gånger är våra lärares vardag idag. En trygg och säker arbetsplats är något som alla lärare ska ha rätt till, precis som att alla elever har rätt till en trygg och säker skolmiljö. Trygghet och säkerhet är en grundförutsättning för att våra lärare ska vilja stanna kvar i yrket. Det är även en förutsättning för att de ska kunna lyckas med sitt pedagogiska uppdrag. Klimatet i skolan har blivit allt hårdare och anmälningarna till arbetsmiljöverket om hot och våld mot lärare, har under de senaste åren ökat och mörkertalet kan vara stort.

I klassrummet är det lärarna som bestämmer. Eleven har rättigheter, men eleven har även skyldigheter. Elever idag är många gånger väl medvetna om sina

rättigheter och kräver dessa, och det med all rätt, men när de inte är lika medvetna om sina skyldigheter uppstår obalans. Hotfulla, pressande och ibland våldsamma situationer har blivit allt vanligare inslag i lärarnas arbetsmiljö. Samtidigt granskas lärarna i allt högre grad, ofta utifrån perspektivet elevernas rättigheter. I en rapport genomförd av bl.a. Lärarförbundet, som publicerades i september 2019 visar bland annat att:

- Hälften av lärarna har tvekat att ingripa i stökiga situationer på grund av rädsla för att bli anmälda.
- 4 av 10 svarar att det inte är tydligt vilken befogenhet de har och känner sig ofta stressade över att inte veta hur de ska agera när elever stör.
- En fjärdedel av lärarna har övervägt att sluta på grund av bristande studiero på deras lektioner.
- Drygt 4 av 10 svarar att de känner sig osäkra på hur de ska agera när en elev vägrar lämna klassrummet trots att de har visat ut eleven.

Sverigedemokraterna ser väldigt allvarligt på denna utveckling inom skolvärlden. Lärarnas arbetssituation har förändrats mycket på senare tid, deras auktoritet är inte längre naturligt given. I det svenska samhället har vi lagar att förhålla oss till, dessa gäller naturligtvis även i skolans värld, och omfattar samtliga elever och lärare. Trots detta tyder rådande utveckling på att det alltför ofta är den enskilde elevens absoluta rätt att aldrig bli kränkt som beaktas, oavsett hur agerandet påverkar den övriga elevgruppen, ibland så till den grad att övriga parters rätt till trygghet och studiero förbises.

Beteenden som inte accepteras i övriga samhället, ska inte heller accepteras i skolan. Varje utebliven disciplinär åtgärd, riskerar att förminska betydelsen av att ha blivit utsatt. Varje utebliven anmälan om våld riskerar att normalisera tillmälen, kränkningar, hot och våld. Samtidigt upplever många lärare att de saknar stöd från skolledningen för att agera kraftfullt i vissa situationer, och många incidenter anmäls inte.

Sverigedemokraterna ser ett viktigt signalvärde i att ett oacceptabelt beteende markeras. En lärare som blir utsatt av en elev, måste kunna lita på att de har mer

stöd att vänta sig än den kompetensutveckling och samtalsstöd som idag erbjuds om en lärare blir utsatt. De måste kunna lita på arbetsgivaren stödjer de nödvändiga ingripanden med disciplinära åtgärder som regleras inom ramen för skollagen. Sådana disciplinära åtgärder som skollagen tillåter kan vara omhändertagande av föremål, utvisning från klassrummet, kvarsittning, omplacering och avstängning. Naturligtvis ska varje insatt disciplinär åtgärd stå i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter, men vid behov så ska dessa nyttjas.

9.5.4 Psykisk ohälsa bland unga

Flera undersökningar visar att allt fler unga mår sämre. Folkhälsomyndigheten pekar på att psykosomatiska symtom är vanligare bland elever som känner att skolan stressar dem. Utvecklingen av andelen som känner sig stressade har till stor del sammanfallit med utvecklingen av psykisk ohälsa- sedan 1990-talets slut. Att ingripa och agera mot psykisk ohälsa hos unga innebär stora vinster, både för de drabbade och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Många olika samhällsinstanser berörs av denna fråga. I detta är det viktigt att ett helikopterperspektiv tillämpas, och att fokus i så stor utsträckning det är möjligt ligger på samordning och synkronisering av insatser.

Vi kan konstatera att elevhälsan, som idag omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, är den första kontakten som många barn- och unga faktiskt har med samhället gällande sitt dåliga psykiska mående. Det är därför avgörande att denna verksamhet tillgängliggörs i så stor utsträckning som möjligt. I detta är det inte rimligt att varken en skolsköterska eller kurator har ansvar för flera hundra elever.

I sammanhanget är det av yttersta vikt att se till skolans delaktighet då den spelar en avgörande roll i barnens liv, framförallt när det kommer till formandet av deras identitet kring lärande och förmågor. De unga som hamnar utanför i skolan, riskerar att hamna i ett utanförskap även i framtiden, inte minst på arbetsmarknaden. Som att detta inte vore nog, så löper dessa elever dessutom en större risk för långvarig psykisk ohälsa. Viktigt att ha i åtanke är att det inte

alltid är en skolkurator som fungerar som en elevs "ventil" vid dåligt psykiskt mående. Det kan även vara någon annan vuxen som finns inom skolmiljön. Det kan röra sig om lärare och skolsköterskor, men även exempelvis administrativ personal som kan vinna ett barns förtroende och skapa en relation.

Vår uppfattning är att fler vuxna i skolan generellt är positivt, men framförallt i arbetet mot den psykiska ohälsan i skolan, fler vuxna i skolan har en avgörande betydelse sett utifrån många aspekter. Därför anser vi att vuxentätheten, inte endast lärartätheten, behöver öka generellt. I dagens skola är det många barn som far illa och känner en stor otrygghet, en skola de enligt lag måste spendera sina dagar i under hela uppväxten. Inget barn ska behöva känna sig otrygg eller fara illa i sin skola, vi måste därför avsätta resurser till åtgärder som kan öka barnens känsla av trygghet i skolan, som får dem att känna sig sedda och lyssnade till. Därigenom kan vi nå fler elever, bidra till ett förbättrat mående, ökad motivation och lust inför att komma till skolan och dessutom stanna kvar däri. Vilket allt sammantaget skapar goda möjligheter till bättre psykisk hälsa och lärande.

Sverigedemokraterna ser att en stor bidragande orsak till elevers känsla av otrygghet är dagens rådande personal- och resursbrist. År av ekonomiska nedskärningar har föranlett dagens alltför stora klasser, undermålig arbetsmiljö för elever likväl som personal. Den pedagogiska personalens arbetsbörda och ansvar utökas ständigt, fler elever mår sämre vilket blir märkbart i verksamheten, samtidigt så har de nödvändiga resurserna uteblivit.

Dagens pedagoger hinner inte med att se eller stötta alla elever. Vi är övertygade om att ambitionen och kompetensen finns, men inte möjligheterna. Detta får negativa konsekvenser för samtliga i verksamheten, barn som vuxna, då detta sammantaget får en mycket negativ inverkan på studieron och arbetsklimatet i skolan. Hårdast drabbade blir de elever som inte mår bra och de som är i behov av extra stöd. Vi måste därför fördela resurser till skolan så att vi får fler kompetenta lärare och mindre, tryggare klasser och fler vuxna i skolan.

Visst behövs det fler mottagningar och personal som kan ta hand om unga med psykisk ohälsa, men vi behöver börja i rätt ände, det vill säga där många av elevernas problem uppstår och/eller förstärks, och det är ofta i skolan. Skolan är en instans som har goda möjligheter att positivt stärka och främja elevers psykiska mående och kompensera för eventuella missförhållanden i hemmet. Men emellanåt kan skolan också förstärka detsamma. Vi måste satsa på det stärkande och det främjande, och då behövs fler vuxna som kan se och bekräfta eleverna, varför Sverigedemokraterna satsar på dels fler vuxna i skolan, dels på fler anställda inom Elevhälsan.

9.5.5 "Rastvaktsteam" som dagligen håller i strukturerade aktiviteter

En stor del av elevernas tid i skolan spenderas utanför klassrummen. Som ett ytterligare led i Sverigedemokraternas trygghetsskapande och förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, vill vi se ett ökat fokus på att säkerställa elevernas trygghet på raster och annan tid utanför klassrummet.

Det har länge funnits en föreställning om att rasten genomgående är en trivsamt stund där fri lek fungerar för alla barn. Så är det inte, tvärtom kan rasten många gånger vara ett tillfälle som ger upphov till konflikter som sedan följer med in i klassrummet. Konflikter som sedan stjäl allt för mycket tid och energi från både lärare och andra elever. Det måste därför råda nolltolerans mot våldsyttningar och trakasserier i skolan, klassrummet likväl som utanför skolan. Personalen i skolan måste ha koll på vad som försiggår mellan eleverna även på rasterna.

Många elever runt om på Gävles skolor rapporterar att känslan av otrygghet är som starkast vid rast situationerna, detta trots att skolorna uppger att de arbetar aktivt med att främja studiero och trygghet. Många gånger är det på rasterna som elever bli utsatta, vissa flera gånger i veckan. Utsattheten kan bestå av retningar, uteslutning, kränkningar, tillmälen, hot eller våld och dessutom kan mycket fult/dåligt språkbruk användas. Kunskap, trivsel och trygghet går hand i hand, elever som inte mår bra har svårt att koncentrera sig på skolarbetet.

Sverigedemokraterna anser att raster är att betrakta som ett ypperligt tillfälle för vår skolpersonal att bedriva trygghetsfrämjande- och förebyggande arbete mot mobbning, men kan även verka främjande för en ökad måluppfyllelse. Vi vill därför göra det obligatoriskt för varje enskild låg- och mellanstadieskola, förskoleklass inkluderad, runtom i Gävle kommun, att dagens "rastvaktsteam" dagligen ska anordna rastaktiviteter som är organiserade. Dessa ska vara strukturerade och sträva efter att verka tilltalande för samtliga elever, vilket möjliggör ett högre deltagande från eleverna. Vi ser att ett sådant upplägg har givit mycket positiva resultat på andra skolor runt om i Sverige.

Att gå ut på rast utan att elever upplever sig ha en meningsfull aktivitet blir dessutom kontraproduktivt, och kan resultera i såväl konflikter som otrygghet. Dessa organiserade aktiviteter kan minska konflikter under rasterna, vilket utifrån ett helhetsperspektiv, stärker ett positivt och tryggt skolklimat i sin helhet. Därutöver är rasten en outnyttjad resurs för lärande. Genom leken, när rasten struktureras, stärks många delar av det skolan ska arbeta för och uppnå, framförallt om aktiviteterna är genomtänkta och planerade utifrån ett läroplanssammanhang. Varför detta kan vara ytterligare ett led i arbetet mot en ökad måluppfyllelse.

Genom detta upplägg "tvingas" dessutom vuxna till att oavkortat vara aktiva och närvarande tillsammans med eleverna under rasten, andra positiva effekter är att detta upplägg möjliggör att elever från olika klasser blandas i leken och möts över gränserna.

En eventuell utmaning återfinns dock i dagens bristande personella resurser. Det måste finnas vuxna/lärare som tar emot eleverna när de kommer ut och när de inkommer efter rasten. Det måste även finnas tid för planering av aktiviteter. Vi är dock övertygade om att våra satsningar på fler vuxna inom skolväsendet, både de satsningar vi gör för att avlasta lärarna generellt och för de som ska stärka upp Elevhälsan, kombinerat med en vilja från skolan att organisera rasterna på detta vis, gör detta genomförbart.

9.5.6 Hjälp vid dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter

Många barn har gått med dyslexi och lättare läs- och skrivsvårigheter länge innan de blir föremål för utredning. Skräckexempel finns från kommuner där elever gått hela grundskolan och haft problem utan att ha fått någon utredning. Detta är någonting som måste motverkas då det både kan leda till en stor förlust för den enskilde och för samhället i stort.

Tidigare i år beslutade Region Gävleborg att de skulle sluta utreda barn med misstänkt dyslexi. Barn kommer fortsatt att ha dessa svårigheter, men ingen diagnos att bekräfta dem med. Skollagen är tydlig med att alla elever har rätt till hjälp och stöd, med eller utan diagnos. Verkligheten ser dock inte alltid ut så, tvärtom är det många som vittnar om det motsatta, och menar att en medicinsk diagnos många gånger är det som möjliggör att rätt stöd sätts in. Det må bryta mot lagen, men så ser verkligheten ut många gånger tyvärr.

En diagnos kan även underlätta utifrån att den kan skapa en större förståelse och ge en förklaring till svårigheterna, framförallt för individen själv men även för omgivningen som därigenom kan ge adekvat stöd. Enligt Socialstyrelsen ska den som anser sig ha kompetens nog att utreda dyslexi också göra det, men vederbörande måste även ha kunskap om differentialdiagnostik, eftersom barn med dyslexi många gånger även har andra svårigheter, exempelvis ADHD, vissa drag inom autismspektrat eller någon form av språkstörning. Samtidigt påtalar många inom dyslexiforskningen att många lärare saknar tillräckligt med kompetens och kunskap om just dyslexi. Även Dyslexiförbundet Gävleborg pekar på att kompetensen för att upptäcka dyslexi saknas ute i kommunerna. Medvetenheten bland våra lärare har på senare tid ökat, men fortfarande uppges stora skillnader råda.

Sverigedemokraterna ser nu en stor risk att många barn med dyslexi kommer att hamna mellan stolarna, och därmed berövas ovärderliga stödåtgärder och lämplig undervisning, något som är avgörande för deras fortsatta utveckling, och kan på sikt få allvarliga konsekvenser. Kritiken och oron från förtvivlade familjer har varit massiv, även från Dyslexiförbundet Gävleborg är kritiken hård och menar vidare att rätt kompetens måste finnas för att kunna uppmärksamma, identifiera samt sätta in rätt stöd. Utan adekvat kompetens om dyslexi, är detta

ett omöjligt uppdrag. När det kommer till en medicinsk utredning om dyslexi så krävs en logoped, eller en pedagogisk utredning av en specialpedagog med specialisering på dyslexi. Sådana kompetenser saknas idag inom Gävle kommun, med undantag för sarskolan.

För att kunna garantera adekvat stöd och rätt anpassningar till samtliga elever, såsom anges i Skollagen, krävs att Gävle kommun säkerställer att vi har rätt kompetens, så är inte fallet idag. Det är beklämmande när barn som uppfyller kriterier för en diagnos och således bör få en sådan, ändå inte får det. I frånvaron av en korrekt ställd diagnos löper dessa barn en överhängande risk för att se aktuell problematik som ett eget personligt misslyckande. Barn ska aldrig behöva försättas i en situation där de anklagar sig själva för dåliga skolresultat.

Sverigedemokraterna avsätter därför medel för att Gävle kommun ska anställa en logoped i kommunal regi, detta för att säkerställa att alla elever med dyslexi får just det stöd och de insatser som de behöver för en lyckad skolgång.

9.5.7 Ökat stöd för elever med behov

Elever med diagnoser har ökat drastiskt i takt med att kunskapen för området växt. Även gruppen barn och elever med behov av särskilt stöd är stor. Detta kräver mer resurser i form av fler elevassistenter och pedagoger. Om dessa elever inte får den hjälp och det stöd som de behöver, kan det hämma dem i deras livschanser både på kort och lång sikt. Förebyggande insatser är därför avgörande för att barn, som är i riskzonen, inte ska hamna efter i undervisningen.

Enligt skollagen har alla elever rätt till stöd för att klara kunskapsmålen. Trots det är det idag många som inte får det stöd som de har rätt till i skolan och når därför inte kunskapsmålen. Vi ser det även i Gävle. Det är därför av stor vikt att lärmiljön blir så bra som möjligt utifrån elevens förutsättningar, då en dåligt anpassad omgivning gör att funktionsvariationen blir större. Därutöver ökar risken för att en funktionsvarierad elev, eller annan elev med behov av särskilt stöd, drabbas av sänkt självförtroende. Detta kan i sin tur leda till underkända

ämnen, hög frånvaro, sänkta betyg och risk för mobbning. Vi vet också att de som misslyckas i skolan oftare hamnar i ett utanförskap senare i livet.

Sverigedemokraterna menar att samhället inte har råd att, vare sig mänskligt, socialt eller ekonomiskt, låta så många elever misslyckas i skolan på grund av avsaknad av rätt stöd. Alla elever, med eller utan funktionsvariation eller behov av särskilt stöd, måste ges möjlighet att klara kunskapsmålen, utvecklas efter den egna förmågan och få uppleva glädjen över att lyckas. Det behövs ökade resurser för att stärka kompetensen ute på skolorna med fler elevassistenter och pedagoger. Detta för att alla elever ska få ett tillräckligt stöd. Vidare måste tydligheten och dokumentationen, vid så kallad överlämning av elever, kvalitetsäkras då den idag är eftersatt.

9.5.8 Drogfri skola

Droganvändning bland unga är ett stort problem och existerar även i vår kommun. Unga vittnar om att det är lätt att få tag i droger. Det, kombinerat med en generellt liberal inställning till användande av droger, leder till att problemet växer alltmer. Skolan ska vara en plats fri från droger och det är viktigt med en gedigen åtgärdsplan för att motverka både droganvändning och att fler elever testat droger. Det handlar dels om att upplysa om drogernas verkningar men även att upptäcka droganvändande i ett tidigt stadium samt förhindra att droger finns i skolans miljöer. Det är av yttersta vikt att det förebyggande arbetet förstärks. Kontakten mellan skola, hem och socialtjänst måste fördjupas och förstärkas för att kunna ta tag i problemen på ett så tidigt stadium som möjligt.

Tidig upptäckt av droganvändande ökar möjligheterna för att socialtjänst, skola och föräldrar ska kunna bryta det destruktiva beteende som droganvändning innebär. Frivilliga och slumpvisa drogtester av elever bör enligt oss införas. Vidare att kommunen tar kontakt med polismyndigheten för att utröna om det finns möjlighet och intresse, för att utföra genomsök med narkotikahundar i skolans lokaler, detta i syfte att hålla skolans lokaler fria från droger.

Det senare har man gjort exempelvis i Karlshamns kommun där man med hjälp av polisen och deras narkotikahundar kunnat genomsöka elevers skåp i skolan. Detta möjliggjordes genom det kontrakt till elevskåpen som skrivs under av elev och vårdnadshavare. Där framgår det tydligt att det kan förekomma att hundförare gör genomsökningar av skolan. I slutet av år 2017 rapporterade Sveriges Radio att narkotikahundar eventuellt var tilltänkta i Gävle kommuns gymnasieskolor. Detta vill vi snarast ska bli verkställt både för högstadie- och gymnasieskolor.

Vi tror att ovan nämnda åtgärder kan möjliggöra för vuxenvärlden att upptäcka unga som hamnat i ett riskbeteende, men framför allt kan det ge ungdomarna som inte vågar stå emot grupstryck incitament att säga nej. För att få sommarjobb inom kommunens verksamheter bör det enligt oss krävas att eleverna är beredda på och accepterar att de kan få göra drogtest. Våra förslag inom detta område ska inarbetas i kommunens olika dokument och handlingsplaner mot droger.

9.5.9 Återförstatligande av skolan

Sverigedemokraterna driver på riksnivå en politik som innebär ett återförstatligande av skolan, vilket framförallt bör betraktas som ett led i att garantera samtliga elevers tillgång till jämbördig skolgång. Däremot betonar vi samtidigt vikten av den pedagogiska valfriheten, och menar att elever och föräldrar ska ges goda möjligheter att välja skola och skolform.

Genom att åter låta staten ansvara för skolan kan vi påbörja vägen mot en rättvis och likvärdig skolgång där lärarnas status en gång för alla kan höjas. Landets 290 kommuner har olika ekonomiska förutsättningar för att bedriva skola. I detta sammanhang anser vi att staten har bättre förutsättningar att kunna fördela öronmärkta resurser efter elevernas och skolornas behov, på ett mycket bättre sätt än vad som sker idag.

Ett av de största problemen med kommunaliseringen är dock att skolan kommit att bli allt mer ojämlig och segregerad. Det går till exempel inte att komma ifrån

att den kommunala ekonomin spelar en avgörande roll när det gäller tilldelningen av resurser till skolan. En rik kommun med ett bra skatteunderlag har naturligtvis lättare att satsa på skolan jämfört med en utflyttningskommun som har ett sviktande skatteunderlag. Vi ser idag hur resursfördelningen till skolan skiftar mellan olika kommuner vilket gör att den blir ojämlig.

9.5.10 Fristående skolor - ett positivt komplement

När friskolorna började etableras i Sverige var den vanligaste ägarformen stiftelse eller ekonomisk förening. De senaste åren har det dock blivit allt vanligare att friskolor drivs i aktiebolagsform inom större koncerner, vilka inte alltid har utbildning som sin kärnverksamhet. Det fria skolvalet har kommit att skapa vissa problem, men samtidigt ser vi inte att det är möjligt att gå tillbaka till det system som rådde före 1990, då närhetsprincipen konsekvent nyttjades, det vill säga en elev var tvungen att gå i den skola som låg närmast hemmet.

I grund och botten är vi positivt inställda till friskolor, men sett ur vissa perspektiv anser vi att friskolereformen har gått lite för långt. När friskolereformen lanserades 1992, var den borgerliga regeringens tanke med reformen att "föräldrakooperativ, speciella ämnesprofiler eller nedläggningshotade glesbygdsskolor" skulle få en chans att bestå, dock under ett nytt huvudmannaskap. Det fanns en vision om att det skulle växa fram fler skolor med särskild pedagogisk inriktning, men riktigt så är det inte idag om man tittar generellt på alla de friskolor som etablerat sig i Sverige. I själva verket har så många som 84 procent av friskolorna en så kallad allmän inriktning, vilket inte var det som var tanken med reformen.

Vi vill gärna se att man verkar för ett system likt Finland, där det måste finnas ett påvisbart behov av den utbildning som en ny privat skola avser att ge. Därför ska kommunen i hög utsträckning motverka etablering av privata alternativ om dess utbildningsutbud är alltför likt det som redan erbjuds idag.

Sverigedemokraternas uppfattning är dock att fristående skolor kan vara ett bra komplement till den kommunala skolan. Det är dock viktigt att understryka att vi

vill att den kommunala skolan i Gävle, även fortsättningsvis, utgör basen för utbildningsverksamheten i Gävle kommun. Därigenom undviker vi att hamna i en situation där en överetablering av fristående skolor slår undan benen på den kommunala skolan. Idag är Gävle kommun i stort behov av skolor då vi har ett tilltagande elevunderlag, varför söktrycket på våra skolor är stort och prognostiseras att öka ännu mer de kommande åren. Vi befinner oss således i ett stort behov av fler skolplatser, varför det just nu förekommer både nybyggnationer och utbyggnationer av befintliga skolor runt om i hela vår stad.

Förödande konsekvenser kan dock ske när friskolor etablerar sig i kommuner där det inte råder underetablering av skolor, där den kommunala skolan fungerar bra och är i jämvikt med elevunderlaget. Detta för att lokaler och organisation redan är kalibrerad för befintligt elevunderlag. Följden kan bli att bra och populära kommunala skolor riskerar att läggas ned, till många föräldrars och elevers stora sorg. För dessa elever och föräldrar minskar valfriheten med denna friskoleetablering.

Sverigedemokraterna menar därför att friskolorna ska fungera som ett komplement till den kommunala skolan, inte minst för att öka utbudet och valfriheten, men också för att sätta press på den kommunala skolan i syfte att öka kvaliteten i densamma. Friskolornas resurser ska användas till att höja skolans kvalité och utveckling och inte i stora vinstuttag, och runt om i Sverige finns exempel på friskolor som uppvisar goda eller mycket goda resultat. Vi vill dock understryka vikten av att friskolorna följer gällande målstyrning, inte minst vad gäller svenska normer och värderingar. Sverigedemokraterna vänder sig starkt emot de friskolor som stärker segregationen i samhället.

På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för ett införande av ett förbud för enskilda personer eller organisationer utanför Norden att finansiera friskolor eller fristående förskolor. Detta utifrån att det under de senaste åren framkommit uppgifter om, att friskolor startats och drivits, med lån och bidrag från stater utanför Europa. Detta har visserligen skett i ganska ringa omfattning, men ändock uppseendeväckande. Vi ser det som extremt osannolikt att en utomeuropeisk stat skulle finansiera en friskola i Sverige utan att ha politiska,

religiösa eller strategiska skäl för detta. Ett sådant förbud skulle innefatta både lån, räntefria lån samt rena bidrag. Det ska heller inte vara möjligt att sköta finansieringen utanför Norden genom ombud. Undantag ska kunna göras för de skolor som klassas som internationella. Sverige driver skolor utomlands för svenska medborgare som av olika anledningar arbetar runt om i världen. På samma sätt måste ju till exempel utländska diplomater få sätta sina barn i en internationell skola eller en skola som drivs av hemlandet. När det kommer till de skolor som Sverige driver utomlands, så är det den svenska läroplanen som ska vara styrande.

9.5.11 Skolan i Gävles ytterområden - ett viktigt inslag

Det är av stor vikt att bevara och utveckla de mindre skolorna i kommunens ytterområden. De möjliggör att många elever kan gå i en skola nära sitt hem. Dessutom fungerar de små skolorna ofta som en knypunkt i mindre samhällen, där skolan kan vara den enda kommunala servicen som finns på orten. I översiktsplanen Gävle kommun år 2030 står det tydligt att viktiga förutsättningar för en levande landsbygd är att underlagen för skolor och förskolor bibehålls. Vidare att det finns möjlighet till lokal sysselsättning och goda kommunikationer för arbetspendling och distansarbete.

Vi anser att kommunen och utbildningsnämnden idag, tvärtemot vad som står i denna översiktsplan, inte stödjer landsbygdsutvecklingen och dess serviceorter. De mindre skolorna i Gävle kommuns ytterområden lever under ett ständigt nedläggningshot. Detta på grund av de övriga partiernas vilja att centralisera alla kommunala verksamheter. Detta ständigt överhängande hot om nedläggning skapar stor oro, otrygghet och upprördhet hos elever, föräldrar och skolpersonal. Vi ser en överhängande risk att personalen i "förebyggande syfte" ska börja söka sig därifrån.

En nedläggning av en skola på landsbygden kan ofta innebära ett dråpslag för orten. Detta kan i förlängningen leda till en avfolkning, vilket i sin tur resulterar i att delar av kommunen ter sig mindre attraktiv att bo och leva i. Enligt Sverigedemokraterna bör Gävle kommun skifta fokus från att se de mindre skolorna som potentiella besparingsområden, till att se dem som

utvecklingsområden. Istället för att centralisera all verksamhet borde vi verka för att fler elever från staden ska vilja välja en skola på landsbygden.

Sverigedemokraterna vill stimulera lärare och pedagoger att söka sig till våra byskolor och därigenom stärka kompetensen hos dessa. Därför avsätter vi 3 miljoner kronor för detta ändamål.

Sverigedemokraterna önskar även utreda huruvida det skulle vara möjligt, rent logistiskt samt ekonomiskt, att erbjuda elever som idag bor centralt, att gå i en skola i något av våra ytterområden. Det vill säga enligt samma princip som är gällande idag när det kommer till att elever i våra ytterområden, med skolskjuts, skjutsas in till centrala Gävles skolor, eventuellt till följd av en nedlagd skola eller att det helt enkelt inte finns plats. Detta skulle kunna sänka trycket på de kommunala skolorna centralt, samtidigt som det kan motverka nedläggning av skolor samt avfolkning i våra ytterområden. Därutöver skulle fler elever kunna få sin undervisning och utbildning bedriven i en skola som är av en mer småskalig karaktär och i ett mindre sammanhang.

9.5.12 Förberedelseskola och modersmålsundervisning

Lärarnas kompetens, lyfts allt som oftast fram som en nyckelfaktor, men emellanåt vinklas det till och med som om att det är lärarens brister som föranlett de fallande skolresultaten och att det är lärarna som måste höja sin kompetens. Sanningen är att det inte är så enkelt. Hur kompetent en lärare än är, så blir det ytterst problematiskt att hålla fullgod kvalitet i en barngrupp eller att undervisa en skolklass med 25-30 elever, när det samtidigt råder alltför stora skillnader mellan vilka nivåer barnen/eleverna befinner sig på, språkligt och kunskapsmässigt. Det är inte rätt gentemot de barn och elever som är etablerade inom det svenska utbildningssystemet, som behärskar det svenska språket och som befinner sig på relativt jämn nivå kunskapsmässigt. Det är inte heller rätt gentemot de nyanlända barn som varken förstår språk eller hur vårt svenska utbildningssystem fungerar.

Sverigedemokraterna i Gävle anser att denna problematik måste belysas för att vi ska kunna få till en förändring. Gävle kommun måste flytta ambitionerna från

att endast säkerställa integration eller en plats i förskola eller skola, till kvalitetshöjande åtgärder för de barn och elever som redan är inskrivna. Vi kan redan idag konstatera allvarliga konsekvenser av dagens bedrivna skolpolitik. Lärare har idag sämre möjligheter att kunna utmana och undervisa alla elever, eleverna får mindre lärartid, det blir svårare att upprätthålla studiemotivationen och lugn och ro i klassrummet. Utöver det har de nyanlända svårt att tillgodogöra sig utbildningen och integreringen hämmas. Som konsekvens av detta kan vi idag konstatera att Gävle kommun har en alltför låg måluppfyllelse i skolan, andelen behöriga och godkända elever minskar oroväckande, och vi har idag en utbredd segregering i våra skolor.

Dagens utveckling måste vända och något måste göras nu, varför vi önskar se över möjligheterna till att skapa en förberedande skola, så kallad introduktionsskola, dit nyinvandrade elever hänvisas. En viktig del i de nyanländas väg mot att bli en del av det svenska samhället är just skolförberedande verksamhet eller så kallade introduktionsklasser. Utifrån dagens ekonomiska läge, som milt uttryckt är mycket ansträngt, ser vi inledningsvis att detta är den bästa lösningen i en övergångsperiod. På sikt vill Sverigedemokraterna driva frågan om att Gävle kommun ska ansöka hos regeringen att bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning

Våra besparingar på aktuellt området kommer i praktiken innebära både större undervisningsgrupper, mindre frekventa undervisningstillfällen och eventuellt användning av digitala undervisningsmetoder. Därutöver kommer det innebära att kommunens generella heltidsbeslut undantas på detta område.

Modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken ska, i så hög utsträckning som möjligt, värnas. Varför effektiviseringen i första hand ska omfatta övriga språk.

Där är det också vår uppfattning att det svenska språket, den svenska kulturen och samhällslära om etik och moral ska utgöra en stor del i undervisningen. Utbildningsformen ska givetvis individanpassas för att främja och utveckla elevens progression i svensk skola, och för en smidig övergång till den ordinarie skolverksamheten.

Skolan ska fungera som en central enhet här i Gävle där legitimerade lärare får arbeta sida vid sida med övrig personal såsom modersmållärare, specialpedagoger samt annan personal som kan assistera lärarna. Detta gynnar respektive elev i form av en mer strukturerad och sammanhängande undervisning som är mer individanpassad. När respektive elev bedöms vara redo för ordinarie klass, slussas de successivt ut.

Elever ska ha möjlighet att, vid behov av extra stöttning i det svenska språket, återkomma till skolan efter undervisningstid för att ta del av sådant stöd. Detta eftersom någon sådan stöttning inte kommer att erbjudas vid de ordinarie skolorna. En del i denna vision om ett inrättande av en förberedande skola är att den även ska vara öppen för elever med annat modersmål än svenska, som idag går i ordinarie skolklasser runt om i Gävle, men som känner att de behöver ytterligare stöttning i det svenska språket. Dessa elever ska i sådana fall erbjudas en sådan möjlighet utanför ordinarie skoltid.

Som en del i detta placeras även Gävle kommuns modersmålsstöd på denna enhet. På så vis slipper dagens modersmålsstöd åka till olika skolor vid behov, istället samlas all denna kompetens under samma tak som möjliggör ett ökat samarbete och ett mer strukturerat och framförallt effektivt arbetssätt. I detta vill vi också att en genomlysning av de riktade statsbidragen för nyanlända genomförs för att utreda hur en större del av denna pott ska kunna täcka kostnader för ett upprättande av en förberedelseskola.

9.5.13 Förhindra mobbing, rasism och skadegörelse

Runtom på Gävle kommuns samtliga skolor pågår en rad förebyggande insatser för att skapa trygghet och studiero samt motverka kränkningar, hot, våld och mobbing. Utbildning Gävle har under många år arbetat aktivt utifrån Gävlemodellen som utgår ifrån svenska forskningsresultat, skolans styrdokument och respektive skolas förutsättningar och aktuella behov. Vid en utvärdering av Gävlemodellen år 2015 kunde det konstateras att mobbningen halverats. Däremot tycks modellen fungera mindre bra när det kommer till det förebyggande arbetet, då antalet nya elever som utsattes för kränkningar ökade.

Under Gävle kommuns deltagande i projektet "En kommun fri från våld" (mellan år 2015-2018) var "Mentorer i Våldsprevention" (MVP) en metod för våldsprevention som kommunen använde och ännu använder sig av. Men vid Skolverkets utvärdering av MVP år 2018, fann man vissa problem med implementeringen av programmet, framförallt kopplat till resurser och praktiska förutsättningar för lektionerna. Den övergripande slutsatsen är att MVP har en potential att skapa en positiv utveckling, men förändringar kring elevernas attityder och beteenden var relativt små. Vid en uppföljning 3-6 månader efter insatsen noterade forskarna till och med att vissa av deltagarna i allt högre utsträckning tolererade vissa former av våld i vissa sammanhang.

Detta tyder på att mycket mer behöver göras för att komma till rätta med dagens rådande utveckling. Vi måste bli bättre på att arbeta förebyggande, redan hos de yngre barnen i förskolan, där det idag kan råda ett hårdare klimat jämfört med tidigare. Tidiga insatser är ovärderliga, framförallt sett utifrån ett individperspektiv men även sett utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Även när de yngre barnen ger uttryck för tillmälen, kränkningar och våld, så måste ett sådant agerande tas på stort allvar och arbetas förebyggande med. Detta för att kunna stävja ett negativt beteende innan det befästs och antar orimliga proportioner.

Det finns situationer när de åtgärder som lärare, rektor och övrig personal gjort i ett förebyggande syfte inte är tillräckliga, och då måste skolan använda sig av de disciplinära åtgärder som är inom ramen för skollagen för att skapa en god studiemiljö. Däribland avstängning, detta är dock att betrakta som ett stort misslyckande, för ett oacceptabelt uppförande av sådan karaktär att det motiverar en avstängning, uppstod inte över en natt. Men om en elev begår brottsliga handlingar gentemot andra elever och lärare så är det en nödvändighet, detta för att kunna garantera de andra elevernas trygghet och studiero, samt lärarnas trygghet och god arbetsmiljö.

En trygg elev kan alltid tillgodogöra sig utbildningen bättre än en elev som känner sig otrygg. Det ska råda aktiv nolltolerans mot mobbning, sexuella trakasserier och utanförskap på skolorna i Gävle kommun. Barn och unga måste kunna gå till skolan utan rädsla och oro. Samtidigt måste lärarna ges bättre verktyg för att kunna upprätthålla ordningen i skolan. Otrygghet och mobbning

ska motverkas samtidigt som kränkande beteenden och attityder ska lyftas fram och motarbetas.

All form av fientlighet riktad mot en individ eller grupp ska och måste motverkas och förebyggas, inte bara fientlighet riktad mot minoritetsgrupper i Sverige. Detsamma ska gälla för fientlighet riktad gentemot majoritetsbefolkningen. Varför kränkande beteenden mot svenska barn- och unga ska motarbetas på samma sätt som man idag motverkar negativa attityder som drabbar elever med utländsk bakgrund. Kommunen bör även utreda möjligheten att inrätta så kallade jourkolor för elever som mobbar eller stängts av för disciplinära problem.

Syftet med dessa jourkolor är inte att straffa berörda elever, utan för att säkerställa att det inte blir den utsatta eleven som, mot sin vilja, tvingas till en förflyttning eller väljer att stanna hemma. Vidare säkras även trygghet och studiero för övriga elever i ordinarie verksamhet samt att den elev som mobbar, kränker eller stör bibehåller kontakt med skolan under den tiden vederbörande befinner sig i jourkola. Ett införande av sådana klasser kan minska risken för fortsatt mobbning och övrig kränkande behandling samt resultera i att fler elever uppnår skolmålen.

Dessa klasser skulle ingå som en del i ett förebyggande åtgärdsprogram för tidiga insatser i ett brotts- och drogförebyggande arbete. Vi vill se ett utökat samarbete mellan elev, vårdnadshavare, lärare, socialtjänst och elevhälsa. Därigenom kan eleven i fråga ta del av den stöttning som vederbörande har behov av, för att komma på rätt köl igen.

Vi vill i sammanhanget samtidigt betona föräldrarnas ansvar för sina barns fostran, varför det är av största vikt att även föräldrarna blir delaktiga i detta mycket viktiga arbete, utan att det inkräktar på lärarens roll som förmedlare av kunskap.

Sanering av skadegörelse på skolor kostar mycket pengar. Trots att nivån på skadegörelsen varierar från år till år, är kameraövervakning vid skolor inte en åtgärd som tas till för att i första hand identifiera förövare, utan kan fungera som en förebyggande och avskräckande åtgärd. Vår uppfattning är därför att

kameraövervakning vid skolor kan vara av godo. Denna typ av åtgärder kan även öka den upplevda tryggheten hos skolans elever.

9.5.14 Motverka hedersförtryck och hedersrelaterat våld

Idag finns elever med ursprung i länder där hedersförtryck och hedersvåld är utbrett. Detta kan för många barn och unga yttra sig olika sätt. Det kan bland annat handla om fysiskt eller psykiskt våld, tvångsäktenskap, könsstympning eller attityder om att familjens "heder", normer och värderingar ska prioriteras framför individens egna liv och önskemål. Det är oftast flickor och unga kvinnor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck, men man får inte glömma att även pojkar kan drabbas.

Enligt Ungdomsstyrelsen (idag "Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor", sedan 1 april, 2014) så uppgav 70 000 unga människor i Sverige år 2009, att de har begränsningar i förhållande till äktenskap, eller lyda under av familjen uppställda villkor för val av partner. Studien "Oskuld och Heder" av Stockholms stad (2009) har också visat att en tredjedel av alla flickor med två utlandsfödda föräldrar kan leva med hedersrelaterade familjenormer. Carin Götblads statliga utredning från 2014 visar på att hedersförtrycket ökar. Så många som 100 000 killar och tjejer under 25 år lever under hedersförtryck och det är lågt räknat, enligt Götblad är mörkertalet gigantiskt.

Sveriges Radio rapporterade år 2019, att 83 elever saknats vid inskrivningen i augusti vid olika skolor runtom i Gävleborg, varav 25 i Gävle. Skolchefen i Gävle uppger att man har försökt få kontakt med samtliga utan resultat. Ytterligare 44 elever saknas sedan tidigare i kommunen och frånvaron rör främst elever med ursprung i Östafrika. Vad som föranlett dessa elevers frånvaro vet vi inte med säkerhet idag, det kan dock misstänkas bero på att ett stort antal av dessa barn förts ut ur Sverige och till familjens hemland. Resor som kan ha som syfte att tvinga in flickor under 18 år i arrangerade äktenskap, "uppfostringsresor" eller könsstympning av flickor. De flesta luras under sommarlovet i väg av sina föräldrar till sitt hemland, eller till ett land där familjen har släktingar. De åker dit

med familjen, men sedan återvänder familjen utan det berörda barnet, oftast flickorna.

Officiell statistik för hela landet över antalet barn som förs ut ur landet på detta vis, saknas idag. Riksorganisationen GAPF, "Glöm Aldrig Pela och Fadime", som arbetar mot hedersrelaterat våld och förtryck vill se en obligatorisk registrering av dessa bortförda barn. En nationell statistik är nödvändig för att hålla koll på de bortförda barnen, detta för att öka möjligheterna till att försöka föra dem tillbaka, och för att bli medvetna om problemets omfattning.

Antalet anmälningar som berör hedersförtrycket ökar men även medvetenheten kring fenomenet hedersförtryck har ökat. Det har diskuterats alltmer i media under de senaste åren men samtidigt görs väldigt lite för att få bukt med problemet. Många elever har vittnat om att de övervakas av släktingar och bekanta till och med under skoltid och att de måste komma direkt hem efter skolan för att inte riskera repressalier.

Det vilar ett tungt ansvar på dagens samhälle när det kommer till att upptäcka barn och unga som lever under förtryck i hederns namn. Framförallt vilar ett stort ansvar på skolan när det kommer till att se och motverka denna problematik, eftersom förskola och skola har goda möjligheter till att ha god insyn i respektive barns och elevs vardag. Skolan är även mycket betydelsefull när det kommer till att upplysa, skapa en förtroendeingivande kontakt med berörda elever och när det kommer till att upptäcka orostecken. Personalen i skolan kan vara de enda vuxna personerna som utsatta barn- och unga träffar utanför familjen. Viktigt är även att denna problematik synliggörs redan tidigt i skolan, att man vågar prata om det och framförallt vågar agera. Dessa barn och unga måste våga lita på att de tas på allvar om de berättar, och att den som de anförtrott sig åt agerar.

Detta är inte ett ansvar som skolan själv ska ta, det måste till ett samarbete med andra aktörer, såsom exempelvis Socialtjänsten, genom ett förstärkt samarbete med andra aktörer kan barnets situation förbättras avsevärt. Samtliga samhällsinstanser som kommer i kontakt med dessa utsatta flickor och pojkar måste våga se, ingripa och veta hur de ska agera. Skolan har oftast sett orostecken innan ett barn "försvinner", men har av rädsla inte agerat. En rädsla

som bottnar i att "kränka" vårdnadshavarna eller att avsaknaden av "tunga" bevis leder till uteblivet stöd från rektor, varför man avstår från att ingripa. Detta är ett stort svek mot barn och unga. Skolans uppdrag är inte att utreda, det är att arbeta förebyggande och vid oro ska en anmälan till socialtjänsten alltid upprättas.

Ytterligare en förutsättning för att skolan ska kunna hjälpa dessa elever är att det finns någon på skolan som ser och förstår elevens livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att skolans personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och vilka konsekvenserna kan bli för de drabbade. Skolan har stora möjligheter till att förändra och motverka detta genom att effektivt och tydligt informera eleverna, exempelvis var hjälp kan sökas utanför skolans arena om man är eller misstänker att någon annan är utsatt, vilket kan vara myndigheter, frivilligorganisationer samt hjälptelefoner och chattar för barn och ungdomar.

Därutöver är det nödvändigt att varje skola har rutiner för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet. Varje skola behöver upprätta en handlingsplan med fungerande rutiner för det främjande, förebyggande arbete, akuta insatser och uppföljning. Denna måste medvetandegöras för all personal vid skolan så att alla elever känner att skolan lever upp till de mål man har satt upp. Skolan och dess personal måste dessutom arbeta aktivt för att påverka alla pojkar och flickors attityder om mänskliga rättigheter, jämställdhet och kvinnors rättigheter. Alla flickor och pojkar ska känna till sina rättigheter, samt erhålla konkret information om rätten att bestämma över sina egna liv.

Vidare anser Sverigedemokraterna att samtliga kommuner i Sverige, bör bedriva ett strukturerat arbete mot detta. Arbetet bör vidare följa en nationell handlingsplan för att inte för stora skillnader i tillvägagångssätt och bemötande av våldsutsatta uppstår mellan olika kommuner. Vi vill därför att Gävle kommun bör göra en kartläggning för att få en uppfattning om hur utbredd problemet är. På så vis kan kommunen identifiera och beräkna hur stora insatser som behövs sättas in för att motverka hedersförtryck.

9.5.15 Surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet

I enlighet med skollagen kapitel 5 §22 går att läsa att *Rektorn eller en lärare får från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna.*

Vidare är det allmänt belagt genom forskning, att ett felaktigt användande av mobiltelefon under lektionstid hämmar studieresultaten och arbetsron i klassrummet. Det innebär dels att elever får svårare att rikta sin uppmärksamhet till undervisningen och dels att det försvårar för läraren att, på ett tillfredsställande sätt, kunna utföra sitt arbete. Brittiska studier, som utrett hur mobilfria klassrum påverkat studieresultaten, visar att resultaten hos eleverna förbättrades vid ett mobilförbud under lektionstid. De förbättrade skolresultaten var särskilt påvisbara hos de lågpresterande eleverna.

Sverigedemokraterna ser det därför som önskvärt att rektorerna på skolorna inför tydliga förbud mot surfplattor och mobiltelefoner i klassrummet, så länge de inte ska användas i undervisningssyfte. Detta skulle direkt ge ökad studiero och en tydligare tvåvägskommunikation mellan lärare och elev.

Sverigedemokraterna i Gävle vill att detta ska vara en allmän rekommendation från politiskt håll. På så vis lyfts diskussionerna kring frågan bort från lärarens ansvar och konflikter kring ämnet undviks i själva klassrummet. Undantagna i denna principiella hållning, är givetvis elever som har en trygghetsaspekt eller en diagnos som gör att de behöver dessa verktyg.

Skolor som har provat mobilförbud under lektionstid, har rapporterat en helt annan stämning, eleverna började istället titta upp och prata med varandra istället för att titta ner i telefonen eller surfplattan. En annan aspekt som är oerhört viktig att lyfta, är att det är just på de sociala medierna som en mängd kränkningar mellan elever förekommer, varför det även kan vara relevant att se över huruvida det bör införas mobilfria zoner även under rasterna. En skola i Uppsala som införde mobilfria raster upplevde att antalet kränkningar på sociala medier minskade drastiskt.

Att ständigt ha en mobiltelefon till hands och sysselsätta sig med, minskar elevers och personalens möjligheter till att interagera med varandra. I dagens

samhälle måste vi ha mer mänsklig kontakt, inte mindre, elever måste umgås mer med varandra och lära känna sin "bänkgranne" istället för att avskärma sig från varandra.

Ett mobilförbud för elever, förutsätter ju att även personalen är med på detta och agerar lika för att se till att förbudet efterlevs. Vår pedagogiska personal, i förskola likväl som skola, måste vara närvarande i sitt arbete. Man kan inte vara på två platser samtidigt, och förväntar vi oss att barn och elever ska vara närvarande, så måste vi verkligen förvänta oss att även de vuxna i förskola och skola är det. Skolpersonal som ägnar sin uppmärksamhet åt sin mobil istället för att se efter barn och elever under utevistelse och raster, är dels en stor säkerhetsrisk, och dels en risk sett utifrån det trygghetsskapande arbetet, då personalen får sämre möjligheter till att uppmärksamma eventuella konflikter och kränkningar.

Förtydligas bör dock, att idag finns en samstämmighet hos vår pedagogiska personal, i förskola likväl som skola, att de ska vara mentalt närvarande under arbetstid, varför ingen ska ägna sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon under denna tid. All form av interaktion med sin privata mobiltelefon ska förläggas till raster, så till vida om inte en speciell situationen som kräver annat uppstår. Trots detta kan en stor andel personal inom våra pedagogiska verksamheter observeras göra det totalt motsatta under sin arbetstid. Av den anledningen önskar vi understryka vikten av att samtlig pedagogisk personal efterlever en mobilfri arbetstid när det kommer till privat bruk, vidare att detta förhållningssätt tydligt framförs till eventuella vikarier och annan tillfällig personal som kan tänkas omfattas av detta.

9.5.16 Viktigt med motionsvanor

Under de senaste åren har barn- och ungas hälsa kommit att uppmärksammas alltmer, inte minst från medias håll. Fler har blivit upplysta om sambandet mellan kost, motion och dess betydelse för den allmänna hälsan. I ett allt mer stillasittande samhälle är det viktigt att skolan ska kunna fungera som en garant för att barn och ungdomar får den fysiska aktivitet som kroppen behöver.

Barns inlärningsförmåga och framtida hälsa påverkas starkt av vilka motionsvanor de skaffar sig i unga år. Experter likställer ofta fysisk inaktivitet med rökning när det gäller enskilda orsaker till ohälsa och en för tidig död. Därför är det oerhört problematiskt att andelen elever, som regelbundet genomför fysiska aktiviteter, minskar. Neddragningar inom skolgymnastiken och försämrade kostvanor riskerar att leda till förödande effekter för folkhälsan.

Förutom bättre livskvalitet för den enskilde ligger det också en mycket stor ekonomisk potential i att arbeta med dessa frågor, då framtida vårdbehov till följd av skadliga levnadsvanor då kan reduceras. Vidare visar studier på att elever som dagligen ägnar sig åt fysisk aktivitet har lättare att koncentrera sig, sitta still och att de orkar mer under dagen. Något som styrks av bland annat Bunkefloprojektet, som visade att om barn/ungdomar får röra på sig en timma per dag så påverkas deras studieresultat positivt, inte minst för unga pojkar som ligger efter i dagens skola. Andra positiva bieffekter är att koncentration, inlärningsförmåga, självförtroende och social förmåga ökar. Rent fysiskt får barnen mycket bättre motorisk förmåga, stärkt benmassa och minskar även riskerna med att utveckla fetma, diabetes och hjärt-kärlsjukdomar.

Sverigedemokraterna vill därför utreda möjligheten för att samtliga barn i årskurserna 0-6 ges schemalagd motion varje dag i linje med den uppmärksammade Bunkeflomodellen. Vi ser även mycket positivt på de pågående forskningsprojekt med appar och dylikt vars syfte är att öka medvetenheten hos föräldrar. Dessa har visat sig vara lyckade, inte minst i Region Östergötland där man startade ett projekt riktade till 4-åringar.

9.5.17 En bra kost inom verksamheten

Sverigedemokraternas vision är att samtliga skolelever ska få en näringsrik och välsmakande mat, som är tillagad på svenska råvaror – gärna närproducerade. Det är en viktig grundförutsättning för kunskapsinhämtningen, att kroppen har nödvändigt bränsle i form av näringsrik mat. Vi anser att lokala bönder i så stor utsträckning som möjligt ska gynnas av de lokala upphandlingarna. Det är

fullständigt orimligt att man i Sverige och Gävle serverar mat som inte lever upp till svenska bönders standard gällande till exempelvis djurhållning.

Elever med så kallad specialkost ska bygga på en dokumenterad diagnos, allergi eller sådant som kan styrkas med intyg från legitimerad sjukvårdspersonal, det vill säga exempelvis en läkare eller psykolog. Alla andra varianter som bygger på så kallad religiös eller kulturell kost innebär en stor kostnad för kommunerna, och har ingen relevans när det gäller det krav dagens skola har i fråga om näringsrikt innehåll och utbud.

I detta blir det relevant att titta närmare på den muslimska högtiden Ramadan och dess inverkan på berörda elevers mående och skolprestationer. Det är visserligen inte obligatoriskt för barn, likt sina troende föräldrar, att fasta. Men föräldrar vars moraliska kompass bottnar i en religiös tro kommer ofta fostra och påverka sina barn utifrån denna. Därmed är det ett stort antal elever runtom i Sverige som väljer att fasta likt sina föräldrar. Här är vår uppfattning att skolplikten ska väga tyngst. Skolplikten innebär att alla barn inom ett visst åldersintervall, som är bosatta i Sverige har en lagstadgad plikt att låta sig undervisas i grundskolan. Det är vårdnadshavarens ansvar att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

Det kan bli ett stort problem när elever fastar eftersom det påverkar elevernas mående, studieprestationer samt kan medföra ökad frånvaro. Avsaknaden av att tillföra kroppen vätska och näring under dagen samt sömnrubbningar medför att kroppen utsätts för stora påfrestningar. Vilket naturligtvis har en mycket negativ inverkan på elevens möjlighet att tillgodogöra sig och låta sig undervisas.

Lärare kan idag signalera och föra en dialog med elevens föräldrar, att barnen måste komma mätta och utvilade till varje skoldag för att på bästa sätt kunna tillgodogöra sig utbildningen. Däremot finns det ingen lagstiftning som garanterar att detta efterlevs, vilket kan upplevas som en stor brist.

9.6 FRITIDSHEM

9.6.1 Fritidshemmens betydelse

I Skolverkets promemoria för Skolverkets sammanställda statistik över elever och personal i fritidshemmen för läsåret 2019/20, rapporteras att den genomsnittliga avdelningsstorleken för de kommunala fritidshemmen i Sverige, ligger på 37,6 elever per avdelning. Omräknat elever per lärare med behörighet för fritidshem blir det 22,8 elever per lärare. Antalet elever har under de senaste tio läsåren ökat med cirka 37 procent. Det är således mycket stora grupper barn som ska inrymmas på våra svenska fritidshem. Skolinspektionen har konstaterat att lugn och ro numer är en bristvara på många fritidshem. "Utredningen om fritidshem och pedagogisk omsorg" (2020) presenterar brister i fritidshemsverksamheten som har att göra med väldigt stora barngrupper, lokaler och lärarbrist.

Från och med den 1 juli 2019 finns det ett behörighetskrav för att få ansvara för undervisning i fritidshem. Det här är något som Lärarförbundet har kämpat för länge och en stor seger för både lärare och elever. Läraryrket är och ska vara ett yrke där legitimationen är en kvalitetssäkring och ett bevis på en särskild kompetens. Undervisningen i fritidshemmet ska komplettera förskoleklassen och skolan, och enligt dess läroplan, ska undervisningen stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov, intressen och erfarenheter.

Generellt råder en stor brist på utbildade lärare i fritidshemmen i hela Sverige, vilket gör det svårt att bedriva undervisning utifrån läroplanens intentioner i fritidshemmen, det har aldrig varit så många inskrivna elever som i dag. Gävle har dock en hög andel legitimerade lärare med inriktning mot fritidshem, åtminstone sett till riket. Men vi har även en väldigt hög andel barn i Gävle i åldrarna 6-9 år, 90.5 % (2018) som spenderar många timmar i veckan på fritids. Fritidshemmen fyller således en mycket viktig funktion, och har en stor betydelse för våra elevers utveckling, mående och lärande. Dels för deras sociala utveckling och introduktion till värdefulla fritidsaktiviteter, dels utifrån fritidshemmens kompletterande potential för de barn som har det svårt på olika sätt.

Vi är övertygade om att rollen som lärare med inriktning mot fritidshem går att utveckla, och att vi kan nyttja personalens kompetens på ett smartare och effektivare sätt än idag. Dessa lärare kan erbjuda betydligt mer hjälp när det gäller att få eleverna att nå läroplanens mål trots att det inte får förekomma någon obligatorisk verksamhet. Men för att uppnå detta måste den pedagogiska teorin i fritidshemmens aktiviteter, medvetandegöras i allt högre grad än som fallet är idag. Därmed kan vi på ett naturligt sätt erbjuda våra elever många fler tillfällen till lärande. Vi vill även se att ledning och stimulans anpassade för särbegåvade barn ska kunna erbjudas, så även de ska kunna nå längre i sin kunskapsutveckling och finna fritidsverksamheten meningsfull.

Utifrån fritidsverksamhetens kompletterande roll, parallellt med ett stort behov av att stärka stödet för de elever som av någon orsak halkar efter i skolarbetet, ter det sig för oss naturligt och effektivt, att verksamheten även ska erbjuda läxhjälp. Vissa fritidshem erbjuder redan idag läxhjälp, men vi föreslår att alla elever som så önskar och behöver, redan från grundskolans lägre årskurser, skall erbjudas läxhjälp på samtliga fritidshem.

Vi är medvetna om att detta innebär ett utökat pedagogiskt ansvar för den pedagogiska personalen, som redan idag har ett stort ansvar med alltför stora barngrupper. Detta kan därför bli en omöjlig uppgift om inte resurserna till fritidshemmen samtidigt utökas. Men i och med våra satsningar på fler vuxna i skolan, så kan dessa även komma fritidsverksamheten till godo. Vilket i förlängningen även kan antas kunna främja en ökad samverkan mellan skolan och fritidshemmen.

9.6.2 Bredda utbildningen mot fritidshem

På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för att utbildningen för lärare med inriktning mot fritidshem, ska innehålla moment där lärarstudenterna förvärvar kunskaper om att arbeta i jourklasser där barn med tillfälliga svårigheter vistas temporärt. Det handlar då om speciell ledarskapsutbildning. Extra undervisning eller specialundervisning för barn som tillfälligt hamnat efter av olika orsaker, är också en tänkbar arbetsuppgift för denna lärarkategori.

Likaså bör utbildningen innehålla kunskaper för att vägleda särbegåvade barn vidare i sin ofta snabba takt mot ökade kunskaper. I de fall lärare med inriktning mot fritidshem, har utbildning i antimobbningsarbete faller det sig naturligt att dessa också har huvudansvaret för antimobbningsarbetet på skolan. Vi är övertygade om att dessa åtgärder kommer att höja statusen och attraktiviteten för arbete på fritidshem ytterligare. Barn i behov av en specialpedagog skall givetvis även fortsättningsvis få hjälp av en sådan. Denna roll är inte tänkt att ersätta deras kompetens. Utifrån detta kommer vi Sverigedemokrater att driva på för att kommunen ska kommunicera utåt mot riksnivå, att denna utbildning måste breddas såsom beskrivits ovan.

9.7 GYMNASIESKOLAN

9.7.1 Många lämnas efter

Det finns flera grundskolor i kommunen som inte lever upp till de krav som finns gällande att alla elever ska uppnå en gymnasiebehörighet. På Sätraskolan var det endast 40,9 % som uppnått målen i samtliga ämnen, på Nynässkolan var det endast 51 %. Totalt för samtliga kommunala skolor i Gävle kommun var andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen 69,8. Det har varit svaga resultat under flera år. Sedan 2016 har man kunnat utläsa en långsam försämring i statistiken av andel med gymnasiebehörighet i kommunen. Att det över tid skett en försämring kan dock fastslås om man jämför med år 2010, då var tionde elev saknade behörighet till gymnasiet. Det innebär att det är många som faller bort tidigt och hamnar utanför. Avslutat gymnasium är idag närmast ett krav för att kunna konkurrera om jobben på arbetsmarknaden.

Problematiken med denna avsaknad av gymnasiebehörighet och/eller svaga resultat under gymnasietiden, kan bero på en mängd olika faktorer som psykisk ohälsa, avsaknad av stöd från skolan, studieovana som nyanländ eller kognitiva inlärningssvårigheter som inte identifieras i tid. I det stora perspektivet innebär detta att, eftersom antalet nyanlända ökat i Gävle och den psykiska ohälsan bland unga i samhället ökar, så dalar också Gävle kommuns resultat.

9.7.2 Bättre matchning, fler praktikplatser och en ökad samverkan

Företagare vittnar om att det saknas efterfrågad kompetens på den lokala arbetsmarknaden. Det går därmed att med god fog säga att gymnasieskolans roll för regionen och kommunens näringslivsutveckling är central. För att säkerställa att både kompetensförsörjningen och matchningen på arbetsmarknaden fungerar kommer att kräva en ökad samverkan med näringslivet. De efterfrågade kompetenserna vi ser framgent måste identifieras och tydliggöras för unga som ska göra sina första val inför gymnasieskolan. Därefter måste skolan tillsammans med kommun och näringsliv hjälpa till att skapa forum för framtidstro och konkreta åtgärder. Detta för att minska glappet mellan gymnasiet och arbetsmarknaden.

Ett annat utvecklingsområde är att hela tiden medvetandegöra för elever vad som står inför dem i nästkommande steg vad det gäller utbildning. Vi tror det gynnar motivationen och gör det hela mer hanterbart för många. Genom samverkansinläring, där elever från gymnasiet samverkar med studerande på högskolan, får vi elever som i högre grad är förberedda för högre studier och som bättre kan möta framtidens krav på kompetens. Enligt oss är det även av intresse att titta på ökad samverkan mellan grundskolan och gymnasiet.

Sverigedemokraterna ser positivt på de yrkesinriktade utbildningar som faktiskt konkret kan leda till jobb. Att alla ska ha en chans att göra en klassresa är viktigt. Men samtidigt är det också av stor betydelse att de som önskar att rikta in sig på ett praktiskt bristyrke inte motarbetas av en samhällsstruktur som ibland upplevs se praktiska yrken som ett andrahandsval. Detta trots att det är många som upplevt långa väntetider för ventilationstekniker, markentreprenörer eller rörmokare. Vi behöver istället stärka den yrkesinriktade utbildningens roll genom att öka antalet praktikplatser för dessa program. Här har kommunens företagare en viktig roll då de genom detta också samtidigt säkerställer sin egen kompetensförsörjning.

Många elever hoppar av skolan helt och hållet eller lämnar den med stora luckor i betyget. Detta är ett mycket stort problem, inte minst eftersom konkurrensen på arbetsmarknaden är stor, men också för att det i dag är regel snarare än undantag att det krävs en genomförd gymnasieutbildning för att erhålla ett arbete. En del ungdomar vill snabbt ut på arbetsmarknaden och börja försörja sig själva. Alla ungdomar är däremot inte motiverade att studera teoretiska ämnen på gymnasiet. Genom att i praktiken tvinga dessa ungdomar att läsa 3-åriga program, bidrar det nuvarande systemet till att fler ungdomar hoppar av gymnasiet. De tvååriga praktiska gymnasieprogrammen med minskat teoretiskt innehåll ska därför återinföras. Den som så vill kan sedan bygga på sin 2-åriga utbildning med ett tredje år och därigenom stärka sin teoretiska profil.

Enligt utredningstjänstens beräkningar skulle en studietid på två år innebära en minskad kostnad för gymnasieskolan med omkring 4,4–5,6 miljarder kronor per år under perioden 2019–2023 fullt genomfört, jämfört med om studietiden på dessa program var tre år. Samtidigt kan förslaget antas innebära en snabbare väg in i yrkeslivet vilket på sikt skulle generera ökade skatteintäkter.

9.7.3 Högskolan i Gävle

Kommunpolitiken har inte så mycket att säga till om när det kommer till statliga utbildningar såsom Högskolan i Gävle. Men på riksnivå driver Sverigedemokraterna en politik som har som målsättning att återta den ledande position Sverige en gång hade inom forskning och utveckling. Samhällets resurser är som bekant begränsade, därigenom kommer således även resurserna för högskolesystemet att vara begränsade. Då gäller det att använda befintliga medel på ett bra sätt, men det är också viktigt att dessa resurser samordnas. I denna strävan vill vi betona vikten av att prioritera kvalitet framför ensidig kvantitet. Vi är dessutom öppna för att kurser med påfallande brister i vetenskaplig relevans inte ska tilldelas statsbidrag.

Vi anser dessutom att ett minimum av lärarledd tid ska införas för våra utbildningar och att resurstilldelningssystemet ska förändras för att göra detta möjligt. Den lärarledda tiden blir självfallet olika beroende på vilken utbildning

det gäller. Detta eftersom kraven och typen av studier skiljer sig åt på ett markant sätt.

För att forskningsbaserad kunskap ska komma till nytta, anser vi att det är av yttersta vikt att högskolor och universitet samarbetar med det omgivande samhället. Lika viktigt är att lärosätena klarar av att utforma utbildningarna i syfte att säkerställa studenternas anställningsbarhet efter avslutad utbildning. I detta krävs även att lärosätena kan samarbeta och föra dialog med det omgivande samhället och potentiella arbetsgivare, detta för att öka anställningsbarheten hos studenterna efter avslutad utbildning. För enligt oss är det resursslöseri, både sett till individen och till samhället, att bedriva utbildningar där en stor grupp av studenterna inte blir anställningsbara efter avslutad utbildning.

Vi ska naturligtvis kunna erbjuda ett brett utbud av utbildningar som kan tilltala en mångfald, även personer som besitter mindre vanliga intressen eller talanger. Samtidigt måste det överlag finnas en samhällelig balans i utbildningssystemet, där samhällets behov tillfredsställs parallellt med att utbildningarna bygger på vetenskaplig grund och är meningsfulla ur ett samhällsperspektiv. Sverigedemokraterna anser att utbildningar som bygger på tveksam vetenskaplig grund, eller som snarare kan karaktäriseras som ett fritidsintresse, ska avvecklas.

9.7.4 Översyn av Sveriges lärarutbildningar

För att vi ska lyckas med att säkerställa att Sveriges skolor bemannas av tillräckligt många legitimerade och kompetenta lärare, så måste läraryrkets status och attraktionskraft höjas avsevärt. Idag råder ett alarmerande stort behov av fler kompetenta lärare ute i våra svenska skolor, Sverigedemokraterna vill därför satsa på att fler väljer att utbilda sig till lärare. Vi ser dock att utbildningarnas kvalitet måste utvärderas och höjas. Enligt OECD behövs en översyn av Sveriges lärarutbildningar, som syftar till att ta reda på hur de olika lärarutbildningarna står sig i jämförelse med varandra, och hur det går för de som tar examen vid respektive läroverk. I Sverige finns lärarutbildningar där intagningspoängen är chockerande låg, vilket väcker frågan om kompetensen hos

dem som tar examen. På riksnivå verkar Sverigedemokraterna för att staten ska ställa obligatoriska minimikrav på landets alla lärarutbildningar. Vi vill att kraven ska tydliggöra vilka ämnen som skall vara obligatoriska i utbildningen, samt hur mycket undervisningstid som minst vissa ämnen skall innehålla som minimum. Detta ska främst gälla ämneskunskaper, metodik och ledarutbildning. I detta ska även krav ställas på att all undervisning vilar på vetenskaplig grund eller beprövad erfarenhet. I och med detta får vi en likvärdig lärarutbildning av hög kvalitet över hela landet.

Utbildningsnämnd satsningar (mkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Minskade barngrupper i förskolan	13,0	15,0	15,0	15,0
Fler vuxna i skolan	7,0	7,0	7,0	7,0
Satsning mot psykisk ohälsa	3,0	3,0	3,0	3,0
Förstärkning av byskolor	3,0	3,0	3,0	3,0
Anställning av logoped	0,5	0,5	0,5	0,5
Totala Satsningar Utbildningsnämnd	26,5	28,5	28,5	28,5

9.8 Sverigedemokraternas uppdrag till utbildningsnämnden:

- Införa förbättrade medarbetarundersökningar om skolpersonalens arbetssituation och arbetsmiljö
- Säkerställa att ett uppvisande av utdrag från belastningsregister sker vid all form av nyanställning av samtlig personal som ska arbeta och verka med och i närheten av barn och unga
- Ansök om att få bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning
- Utred ett slopande av karensavdraget för personal inom för- och grundskola samt fritidshem
- Minska barngrupperna i förskolan
- Att vi vill se en jämn fördelning av förskollärare utifrån barnens ålder
- Verka för en avsevärt förbättrad arbetsmiljö inom förskolan
- Stimulera utveckling av pedagogisk omsorg samt småskaliga förskolor och "lägenhetsdagis"
- Uppmuntra och öka valfriheten inom barnomsorgen genom ett varierat utbud
- Att det förebyggande arbetet mot hedersförtryck implementeras i handlingsplanerna för förskola
- Verka för ökad tillgängligheten till "nattis"
- Utredda kostnaderna för ett ökat bidrag till arbetskläder inom förskoleverksamheten
- Verka för ökad måluppfyllelse så att alla barn lämnar grundskolan med behörighet att söka till gymnasiet
- Verka för en förbättrad arbetsmiljö för både elever och lärare

- Arbeta för att motverka psykisk ohälsa
- Verka för ökad samverkan mellan skola, elevhälsa och socialtjänst
- Öka vuxentätheten generellt i skolan
- Öka antalet anställda inom Elevhälsan
- Ett införande av att "rastvaktsteam" dagligen håller i strukturerade aktiviteter på rasten för förskoleklass samt låg- och mellanstadieklass
- Verka för en bra mix av privata och offentliga skolor
- Verka för tidig upptäckt av läs- och skrivsvårigheter
- Ökat stöd för elever med vissa diagnoser- alla elever ska erhålla rätt stöd med eller utan diagnos
- Anställa en logoped
- Utred möjligheten att använda narkotikahundar på högstadiet och gymnasiet
- Inför frivilliga drogtestar på kommunens högstadie- och gymnasieskolor
- Värna och bevara byskolorna och skolorna i ytterområdena
- Motverka mobbning, svenskfientlighet, rasism och skadegörelse
- Uppmuntra rektorer att införa förbud mot mobil och surfplattor för elever och anställda på lektionstid, det vill säga när de ej ska användas i undervisningssyfte
- Satsa på förberedelseskola för nyinvandrade elever
- Arbeta aktivt för att motverka hedersförtryck i skolan
- Inför kartläggningar om förekomsten av hedersförtryck bland elever
- Verka för ökad samverkan mellan gymnasiet och högskolan

- Utred möjligheten att införa schemalagd fysisk aktivitet för årskurs 0-6 varje dag
- Införa krav om drogtestar för att elever ska få sommarjobba i kommunens regi
- Utred möjligheten att införa jourkolor
- Verka för mer närproducerade livsmedel i verksamheten
- Elever med så kallad specialkost ska bygga på en dokumenterad diagnos, allergi eller sådant som kan styrkas med intyg från legitimerad sjukvårdspersonal
- Minska kostnaderna kopplade till invandring med 10 miljoner kronor
- Nämnden ska utreda frågan att kunna erbjuda skolskjuts för elever som önskar gå i skolor utanför Gävle, uppdraget ska genomföras gemensamt med samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

Gävle
KOMMUN

VÄLFÄRD
GÄVLE

10. SOCIALNÄMND

10.1 Socialnämnden i korthet

Socialnämnden har det politiska ansvaret för kommunens verksamheter inom socialtjänst, vilket omfattar bland annat;

- Budget- och skuldrådgivning
- Uppgifter och uppdrag enligt socialtjänstlagen
- Familjerätt
- Familjerådgivning
- Serveringstillstånd för restauranger
- Lotteritillstånd

10.2 Socialnämnden och vår politik

10.2.1 Orosanmälningar på barn

Varje år inkommer tusentals orosanmälningar om att barn har problem i skolan eller far illa i sina hemmiljöer, många gånger på grund av missbruk och våld i nära relationer. Antalet orosanmälningar har på senare år ökat kraftigt i hela Sverige likväl som i Gävle, vilket per automatik inte nödvändigtvis innebär att det är fler barn som far illa. Sverigedemokraterna ser det inte som ett problem i sig att orosanmälningarna ökar. Det kan betyda att kunskapen om att anmäla barn som far illa eller riskerar att fara illa, har ökat både hos allmänheten och bland organisationer och offentliga verksamheter. Utifrån en sådan aspekt kan ett ökat inflöde av orosanmälningar betraktas som något positivt. Vi ser det dock som oerhört viktigt, att dessa aldrig får tillåtas hamna på hög som en konsekvens av dålig bemanning.

I nämndens verksamhetsrapport finns just ett stigande målvärde angivet, gällande antalet orosanmälningar, inskrivet som en indikator. Ett högre målvärde anges för barn mellan 0-6 år, vilket syftar till att berörda verksamheter ska i högre grad, vara ytterst vaksamma inför om något barn mår dåligt och eller far illa, så att de kan identifieras så tidigt som möjligt och därmed kunna erhålla

tidiga och adekvata insatser. Sverigedemokraterna ser mycket positivt på detta då tidig identifiering och tidiga insatser är ovärderliga.

Dock behöver vi titta på grundproblematiken bakom antalet orosanmälningar. Det ökade antalet anmälningar tenderar att se likadant ut över hela landet. Tyvärr är kunskapen om vad detta egentligen beror på eftersatt idag. Vi anser att staten och Socialstyrelsen har ett stort ansvar i att försöka hitta orsakerna bakom de kraftigt ökade anmälningarna. Lokalt i Gävle kommun anser vi att nämnden ska göra årliga uppföljningar kring vad det stora antalet orosanmälningar faktiskt beror på. En kontinuerlig uppföljning är nödvändig för att vi ska kunna skapa oss en större förståelse inför aktuell situation.

I en nationell kartläggning om våld mot barn, som Stiftelsen Allmänna Barnhuset släppte år 2017, uppgav hela 44 procent av barnen att de någon gång varit utsatta för någon typ av misshandel av en vuxen, inom eller utanför familjen. Det kan handla om fysiskt och psykiskt våld, försummelse, våld mellan vuxna i familjen eller sexuella övergrepp. Det vanligaste är att barnmisshandeln skett inom familjen – 36 procent av barnen har varit utsatta för någon form av misshandel av föräldrar, styvföräldrar eller familjehemsföräldrar. Mörkertalet, av hur många barn som far illa, antas vara väldigt högt.

Många gånger väljer socialtjänsten att inte polisanmäla, i syfte att skydda barnet från den jobbiga process som en polisutredning många gånger kan innebära. Sverigedemokraterna anser dock att alla övergrepp mot barn, där det finns tecken på lagbrott, ska överlag alltid leda till en polisanmälan och utredas grundligt. En förövare skall aldrig gå ostraffad, och än mer viktigt, alla barn ska känna att de blir lyssnade till, att det alltid finns vuxna som kommer att stå upp för dem. Något som blir speciellt viktigt för de barn vars första erfarenheter från vuxenvärlden, bestått av vuxna som upprepade gånger svikit och försatt dem i otrygga och utsatta situationer.

10.2.2 Sätt in relevanta insatser i tid

Långt ifrån alla orosanmälningar, kommer att föranleda en utredning, och långt ifrån alla utredningar kommer att resultera i faktiska insatser. I ett flertal av dessa fall tar utredningarna alltför lång tid, syftet med tidig identifiering tenderar att falla om utredning och tiden till insats blir utdragen. Detta handlar om barn, som många gånger far illa, vi får inte låta dem bli svikna av samhället på grund av att hjälp försenas eller rentav uteblir. Alltför många gånger har vi kunnat notera att oroväckande många utredningar avslutas utan insats, detta på grund av att vårdnadshavare avböjt stöd. Det får inte ske så lättvindigt, tyvärr är det många gånger en fråga om att en lagskärpning måste till.

Men det finns även saker vi kan göra på kommunal nivå för att förstärka arbetet gentemot våra utsatta barn och unga. Här ser vi att även om kommuner lägger mycket resurser på att utreda ärenden, så är den viktiga uppföljningen av insatserna mycket mer begränsad. Saknas uppföljning och utvärdering av olika insatser, frivilliga likväl som tvingande, minskar chanserna dramatiskt inför att kunna säkerställa att det är relevanta och adekvata stödinsatser som vi faktiskt sätter in.

Sverigedemokraterna ser att nämnden idag brister i sådan uppföljning, och vi vill därför att socialtjänsten regelbundet börjar utvärdera de stödinsatser som sätts in, för att kunna säkerställa, att de metoder och insatser som vi idag erbjuder, håller hög kvalitet och är relevanta och tillräckliga för de individer som behöver ta del av dessa. Därigenom kan en kostnadseffektivitet uppstå på sikt. Vi vill därför att en konsekvensanalys av vad insatser faktiskt genererat ska utföras, och att en sådan återkommande presenteras inför nämnden. Om en sådan uppföljning uteblir såsom fallet är idag, kan vi inte med säkerhet veta att de insatser vi erbjuder är framgångsrika, relevanta eller tillräckliga. Socialtjänsten kanske ska arbeta på ett helt annat sätt, men för att veta, så måste detta utredas och följas upp.

Vi vill även se att socialtjänsten utreder hur många familjer och individer som faktiskt genomför och slutför de frivilliga insatserna som erbjuds. För de familjer som avböjer frivilliga insatser ser vi ett stort värde av förstärkta motivationssamtal till att faktiskt ta del av insatserna. Vilket blir än mer viktigt i

de fall då nämnden avstått från att polisanmäla, detta för att säkerställa att berörd individ får erforderligt stöd för att i sinom tid kunna genomföra önskvärd förändring i sitt livs- och agerandemönster.

Ytterligare en faktor att beakta, som kan medföra negativa konsekvenser för det enskilda barnet och den unge, är omsättningen av socialsekreterare. Det finns exempel där barn och unga, tilldelats flera nya socialsekreterare under väldigt kort tid. Sverigedemokraterna vill därför se ett intensifierat arbete med, att förbättra personal kontinuiteten för våra barn och unga när de är i behov av kontakt med socialtjänsten. De ska i så hög utsträckning som möjligt ha kontakt med en och samma socialsekreterare. Detta för en ökad trygghet och för att bespara den unge ännu en emotionell och tidskrävande procedur, som det faktiskt innebär att ideligen tvingas öppna upp sig för nya personer, för vilka de varje gång tvingas redogöra om den egna familjesituationen från början. Detta är en process som många gånger är väldigt smärtsam, varför sådana situationer av ytterligare utsatthet måste kraftigt begränsas.

10.2.3 Familjerådgivning

Olika omständigheter kan göra att man som familj, någon gång i livet, behöver lite extra rådgivning och stöd. Exempel på dessa svåra stunder kan vara vid separation, skilsmässa, vid kommunikationssvårigheter, gräl och bråk hemma eller vid någon annan situation som upplevs som problematisk.

Sverigedemokraterna anser att detta stöd är väldigt viktigt för många familjer. Det kan förebygga eventuella separationer/skilsmässor, bryta destruktiva/negativa familjemönster eller hjälpa till att förbättra familjens interna kommunikation. Sådana frivilliga och tidiga insatser är grundläggande i det förebyggande arbetet.

Ibland fungerar det inte som man har tänkt i en relation och människor kan tvingas sära på sig. Därför är det idag vanligt att många föräldrar lever ensamstående med sina barn. I dessa lägen är det viktigt att barnets bästa sätts i fokus. Även om det kan innebära upprivna känslor för de vuxna, skall därför - utifrån barnets bästa, familjerådgivningen kunna fungera som ett stöd.

Utifrån ett barnperspektiv har alla barn rätt till båda sina föräldrar. Familjerådgivningen kan, så långt det är möjligt och utifrån barnets bästa, vara behjälpliga med att stödja kontakten mellan barn och respektive vårdnadshavare. Därmed kan kontakten med barnets båda vårdnadshavarna, vid separationer, främjas. De kan även stötta vårdnadshavare så att de etablerar en så god kontakt med varandra som möjligt, trots att de separerat.

Sverigedemokraterna vill verka för att den som behöver kommunens råd och stöd ska få det. Detta för att hjälpa familjer i krissituationer och därmed minska deras risker för intern splittring. En väl utbyggd familjerådgivning och familjestöd, utan långa väntetider, ska finnas tillgänglig för de som behöver det.

Under november månad 2019 kom det plötsliga beslutet att stänga ned Familjestödet i Gävle, åtminstone tillfälligt. Glädjande nog har Familjestödet öppnat igen, dock inte i full utsträckning än. Sverigedemokraterna var mycket kritiska till detta tilltag att dra in en sådan viktig förebyggande verksamhet i tider när det förebyggande arbetet är som viktigast. Ett prioriterande av att ta hem vissa av våra HVB-placeringar är i sig ingenting vi motsätter oss. Dessa placeringar är aldrig billiga, tvärtom kostar de kommunen oerhörda summor, och det senaste året från, 2019 fram tills idag 2020, har det skett en dramatisk ökning. Inom loppet av ett år har det skett en ökning på 75 % när det kommer till HVB-placeringar, och under 2020 har dessa HVB placeringar fortsatt att öka. Vad som föranlett denna dramatiska ökning är det ingen som vet säkert. Det man däremot har noterat, är att tidigare har orsakerna bakom placeringarna främst kunnat tillskrivas missbruk och kriminalitet. Idag spelar även andra faktorer in, bland annat är det allt fler av de unga som lider av psykisk ohälsa eller har en neuropsykiatrisk funktionsvariation, vilket i sig kan försvåra situationen i hemmet ytterligare.

Som nämnts ovan, delar Sverigedemokraterna bilden av att de externa HVB-placeringarna bör minimeras så gott det går, och istället erbjuda likvärdig professionell och givande vård och på "hemmaplan". Men för att kunna lyckas med det, så måste vi först säkerställa att vi har en fungerande organisation på hemmaplan, innan vi utför hemtagningar, så att det inte blir fel för dessa barn

och unga ännu en gång. Hemtagningar får aldrig ske förhastat för att göra besparingar, och det får aldrig ske på bekostnad av det förebyggande arbetet. I tider när våra barn och unga larmar för fullt, den psykiska ohälsan ökar lavinartat, så får vi inte ge avkall på kvalitet eller på det förebyggande arbetet.

Sverigedemokraterna värnar om samtliga barn och ungas mående. De förebyggande insatserna är precis lika viktiga som de mest akuta, åtminstone för de individer som är i behov av insatser. I ett längre perspektiv ser vi att det är det förebyggande arbetet som är avgörande, dels sett utifrån ett ekonomiskt perspektiv men framförallt sett utifrån omsorg för individen och dennes livskvalité. HVB-placeringar är som sagt enormt kostnadsdrivande, och utifrån dagens ekonomiska läge behöver nämnden effektivisera, men inte så till den grad att barn och unga går under.

10.2.4 Gör det attraktivt att vara familjehem igen

Gävle kommun står inför svåra rekryteringar när det kommer till familjehem, då det idag inte ses som attraktivt. Idag saknas det familjehem till barn som är i behov. Gävle kommun står även inför ett ökat behov av jourhem. Det råder idag stora svårigheter med att rekrytera både familjehem och jourhem. Vilket är problematiskt på många sätt, dels för individen, dels den ekonomiska aspekten då barn och unga som är i behov av dessa hem, istället tvingas befinna sig på ett HVB hem, vilket är väldigt kostnadsdrivande. Det måste bli mer attraktivt att vara ett familjehem och jourhem i Gävle kommun.

Det är inte bara Gävle kommun som har brist på familjehem, detta har lett till att det idag råder en stor konkurrens om dessa hem mellan kommunerna. Vilket får till effekt att man budar över varandra, vilket har bidragit till att priserna många gånger skjuter i höjden. Sverigedemokraterna vill därför tillsätta en utredning för att se om vi kan få till ett samarbete mellan kommuner, för att på så vis undvika att vi som kommuner överbudar varandra, samt för att generera fler familjehem och personal.

10.2.5 Samverkan mellan socialnämnd och utbildningsnämnd

I Gävle kommun är utbildning och socialtjänst uppdelat i två olika nämnder, vilket innebär att man är två helt skilda sektorer. I mindre kommuner kan båda dessa verksamheter finnas inom samma nämnd, vilket underlättar samverkan dem emellan. Både socialtjänsten och skolan har ofta kontakt med samma kommuninvånare. Vår uppfattning är därför att en tätare kontakt och ett närmare samarbete mellan dessa instanser skulle kunna resultera i att vidareutveckla det förebyggande arbetet. Skolledare upplever idag att de överlag har ett gott samarbete med socialtjänsten, men att det alltför ofta tar för lång tid innan det händer något.

All personal som arbetar med barn och unga, bör delges aktuell och icke sekretessbelagd information om vilka varningstecken och beteenden som bör uppmärksammas hos barn och unga. Detta för att möjliggöra att rätt insatser sätts in i tid. Sverigedemokraterna kan inte nog betona betydelsen av lagstiftningen om anmälningsplikt gentemot socialtjänsten, vid oro för barn- och unga. Inom verksamheten måste även stöd finnas tillgänglig för de anställda så att de verkligen tar steget att anmäla, om grund till misstankar och oro finns. Därigenom säkerställs också att de anställda följer lagstiftningen.

10.2.6 Internutbildning för socialtjänstpersonal

Personalen inom socialtjänsten är det viktigaste vi har inom organisationen. Sverigedemokraterna anser att det är av stor vikt att dessa hålls uppdaterade om de senaste kunskaperna och behandlings- och utredningsmetoderna. Detta är viktigt, inte bara för att klienterna får bättre hjälp av personal som håller sig uppdaterade, utan också för att i längden blir arbetet mer kostnadseffektivt då hjälpen kan riktas rätt från början.

Att kontinuerligt få vidareutbildning och kunskapslyft bidrar också till, att personalen kan känna mer kraft och energi till att ta nya tag vilket, leder till en mer inspirerande arbetsplats. Budgeten för utbildning inom verksamheten har

länge varit eftersatt och på en alltför låg nivå under flera år på grund av en alltför snäv budget.

10.2.7 Minskad ohälsa bland personalen

Pedagoger, lärare och annan personal som idag jobbar och kommer i kontakt med barn och unga som är i behov av extra stöd och insatser, är ofta både stressade och psykiskt utmattade. Många ur personalstyrkan vittnar även om kulturkrockar och språksvårigheter som upplevs som oerhört betungande för dem. Inte minst eftersom detta ofta försvårar kontakten med föräldrar eller annan vårdnadshavare.

Inom många av socialtjänstens verksamheter är det idag svårrekryterat, varför de många gånger tvingas ta in konsulter för att kunna, nätt och jämnt, utföra sina lagstadgade arbetsuppgifter. Vilket naturligtvis genererar ett ekonomiskt underskott, men ack så nödvändigt när rätt kompetens saknas, och den befintliga inte hinner med att utreda, besluta om lämpliga insatser och det väldigt viktiga uppföljningsarbetet av varje enskild individ.

Genom ett generellt resurstillskott på 20 miljoner vill Sverigedemokraterna bland annat skapa förutsättningar till att förbättra arbetsmiljön för de anställda inom socialnämnden. Det kommer att bli en vinst för kommunen med en lägre prognostiserad sjukfrånvaro.

10.2.8 Säkra Grindens verksamhet

Sverigedemokraterna i Gävle värdesätter Grindens verksamhet som drivs inom Socialnämndens regi. Den utgör en oerhört viktig plats för många barn och unga. Verksamheten är enligt oss en av de viktigaste som kommunen bedriver idag. De bedriver stödverksamhet för 6-20-åringar som lever i familjer med missbruksproblematik. Även barn och unga som lever i miljöer med psykiska sjukdomar, våld eller konfliktfyllda separationer kan få hjälp där.

Vi anser därför att det är viktigt att Grindens verksamhet får vara kvar. Vi avser också att utveckla den ytterligare. För att det fortsatt ska finnas plats för berörda barn och unga, att få stöd genom Grinden, avsätter vi 2 miljoner kronor extra i vår budget. Dessa pengar ska inte öronmärkas för driften. De skall istället hjälpa till att utveckla verksamheten ytterligare och minska de köer som tyvärr finns idag på området.

10.2.9 Tidiga insatser mot missbruk

År 2015 kritiserade revisorerna aktuell nämnd för att det bland annat saknades en riktig uppföljning och utvärdering av den befintliga vården. I rapporten påpekade man särskilt att kommun och region borde undersöka vilka behandlingsmetoder som faktiskt fungerar för olika målgrupper.

Det finns stora vinster med att upptäcka och åtgärda missbruksproblem i ett så tidigt stadium som möjligt. Vilket även ingår i socialtjänstens uppdrag. Det blir därför viktigt att ett eventuellt riskbruk och missbruk uppmärksammas hos den enskilde som söker hjälp hos socialtjänsten av andra orsaker. Ett alkohol- eller narkotikaproblem kan många gånger vara en del av grundproblemet när den enskilde eller en familj tar kontakt med socialtjänsten på grund av exempelvis parrelaterade problem och våld i familjen, försummelse av barnen, kriminalitet och/eller upprepade och långvariga ekonomiska problem.

Sverigedemokraterna ser därför ett stort behov och värde av, att screening av ett riskbruk eller missbruk av alkohol och/eller narkotika, ingår i socialtjänstens grundutredning, oavsett vilken enhet eller avdelning den hjälpsökande vänder sig till. Detta för att i god tid få kunskap om och upptäcka eventuell risk- eller missbruksproblematik hos de människor vi kanske minst anar.

Screeninginstrument kan användas för att undersöka förekomsten av riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol och/eller andra droger. Det måste även finnas ett bra och fungerande samarbete mellan de olika enheterna inom socialtjänsten.

Den som hamnat i ett missbruk klarar sällan att bryta det på egen hand. Effektiv och kompetent hjälp är ofta avgörande för att bryta missbruk och för att återföra

den drabbade till ett värdigt liv. Missbruk innebär ett stort personligt lidande för den drabbade och vederbörandes anhöriga. Dessutom medför ett fortlöpande missbruk enorma kostnader för samhället. Sverige är ett relativt rikt land och vi har råd att hjälpa våra missbrukare på ett effektivt sätt.

Missbruk av alkohol och narkotika är ett stort problem runt om i hela landet där även det dolda missbruket är omfattande. Socialnämndens utmaning är därför att i tid hitta ungdomar som befinner sig i riskzonen att utveckla missbruk och för att motverka social utslagning, familjetragedier, sjukdom och självmord. Socialtjänsten bör därför ha ett brett samarbete med skola och skolhälsovård - inte minst när det gäller arbetet med drogtester i skolan. Genom att öppna upp för nya samarbeten med skolorna möjliggöra att fler gränsöverskridande processer möjliggörs.

Ett konkret handlingsprogram bör enligt oss tas fram där socialtjänsten, tillsammans med skolorna, utarbetar rutiner och aktiviteter för tidig upptäckt av barn i riskzonen för utslagning. Detta skulle innebära en vinst både för barnen och deras familjer, men också en samhällsvinst ekonomiskt. Socialtjänsten skulle, i förlängningen, genom detta kunna undgå dyra kostnader för exempelvis behandlingshem, stödprojekt och framtida försörjningsstöd.

10.2.10 En effektivare och mer human missbrukarvård

Enligt Folkhälsomyndigheten dör allt fler i Sverige till följd av narkotikamissbruk, men att lämna missbruket kan vara svårt. När det kommer till missbruk oavsett karaktär, vill Gävle kommun numer främst erbjuda vård på hemmaplan, exempelvis öppenvården. Men vård på hemmaplan fungerar inte optimalt för alla. Många individer har stora svårigheter med att kunna genomföra och faktiskt fullfölja sådana vårdinsatser på hemmaplan. Många upplever att de är i stort behov av att komma bort från sin hemkommun, till ett behandlingshem i en annan kommun, för att kunna genomföra en behandling som ger resultat, och som kan bidra till ett liv fritt från missbruk. Individen måste i dessa fall hörsammas.

Statistik från Socialstyrelsen år 2019, visar på att Gävle kommun placerar allt färre missbrukare på behandlingshem. Något som från sektor Välfärd försvaras med att ett medvetet arbete med att bygga upp Gävle kommuns egen öppenvård. Därutöver har antalet frivilligt placerade på behandlingshem, för missbruk, mer än halverats på tio år. År 2018 fick 63 personer plats på behandlingshem. Samtidigt ökade antalet personer i öppenvården.

Många av de som beviljas insatser för att bli fri från missbruk, hänvisas ofta till exempelvis Hemstagården. Sedan 2015 bedrivs ingen behandling där, utan deras verksamhet är snarare en förvaring, berörda individer kan bo där. Aktuell vård bedrivs således inte där på plats, utan är förlagd på öppenvården.

10.2.11 En förstärkt eftervård vid missbruk i Gävle kommun

Andelen LVM placeringar ökar och kostnaderna skenar iväg. Här måste vi ha ett efterarbete som ser till att stötta de personer som kommit hem ifrån behandling. Vi behöver jobba för att de hittar en trivsamt tillvaro och ett meningsfullt liv i nykterhet. De insatser som erbjuds idag för de som behöver missbruksvård ska vara sammanhängande. En brukare som beviljas avgiftning måste innan denne åker på en sådan, ska ha en färdigställd behandlingsplan så att dessa insatser sker sammanhängande, här ska således även en plan för eftervård på hemmaplan vara färdig innan vederbörande lämnar den behandlande instansen.

Efter en avgiftning och/eller en behandling, skickas idag många hem till sin lägenhet, saknas en sådan så ordnas ett sådant. Individen hänvisas till diverse olika sammankomster som är motivationshöjande för att upprätthålla sin nykterhet, det föreligger dock inget krav på närvaro. Det absolut sämsta man kan göra i denna situation, är att lämna en människa i det tillståndet, i sin ensamhet i en lägenhet. I och med det tar det sällan lång tid innan vederbörande fallit tillbaka i sitt missbruk.

Det är en enormt lång väg att komma ur ett missbruk men trots det, finns det ofta en föreställning om att det räcker med ett par veckor på ett behandlingshem och sen är individen fri från missbruk. Men så är inte fallet. Det stöd som brukare kan få efter tiden på ett behandlingshem, exempelvis samtalsgrupper och olika

typer av stödboenden, brister ofta, menar flera organisationer inom missbruksvården, bland annat Verdandi och Kris. Och de som drabbas hårdast är ofta hemlösa som saknar trygga nätverk, ett stort socialt nätverk samt stöd är viktiga faktorer vid en lyckad eftervård.

En missbrukare kan inte bli fullt frisk från sitt beroende, men kan hållas i schack så länge vederbörande själv har motivation och vilja till en förändring.

Sverigedemokraterna menar att istället ska man ha något gemensamt man gör på dagarna som känns meningsfullt. Risker för återfall är stora om inte saker och ting är lösta innan man kommer hem. Individen kanske har ett inplanerat möte två veckor efter hemgång eftersom behandlingsinsatserna inte är koordinerade och sammanhängande, och under den tiden kan det hända väldigt mycket.

Sverigedemokraterna erfar att när en individ får ett beslut om placering på avgiftning så finns inte alltid en plan för hur själva behandlingen ska se ut. Även efter att en individ avslutat sin behandling vid ett behandlingshem, så finns det sällan med i beslutet vad som ska ske efter avslutad behandling.

Sverigedemokraterna menar att här behövs en stor förändring, lika viktigt som det är att fatta beslut om avgiftning, precis lika viktigt, om inte viktigare, är att det finns en färdig och tydlig plan för själva behandlingen och för vad som ska ske efter behandlingsvistelsen. Och framförallt, dessa måste vara koordinerade, inga glapp mellan dessa insatser får accepteras då dessa avsevärt ökar risken för återfall.

10.2.12 En drogfri skola

Samhället har ett ansvar att ta tag i den "drogkultur" som finns hos de stora grupperna av ungdomarna i Gävle kommun idag. Det har visat sig att drogdebuten, även för tunga droger såsom kokain, kan ske redan vid 11-13 års ålder.

Cannabis är fortfarande den största ungdomsdrogen, men kokainet ökar snabbt, och droganvändandet sjunker i åldrarna. Från att det för några år sedan hörde till ovanligheterna att en skolelev i högstadiet eller på gymnasiet, testades positivt

för droger, så hör det idag till ett vardagligt scenario. Vissa av dagens fältassistenter menar att detta är en konsekvens av att Polisen regionaliserades 2015, då Polisens knarkspanare och Gävles ungdomspoliser kom att försvinna.

Utifrån larmrapporter från socialtjänstens fältassistenter och andra viktiga aktörer som kommer i kontakt med dessa ungdomar, bland annat genom arbetet tidigt upptäckt av narkotika i skolan, Drogfri skola, så har det skett en normalisering av bland annat kokainbruket. Bland annat har kokainet blivit en accepterad partydrog på Gävles nöjesställen idag.

Drogfri Skola Gävle är en verksamhet som arbetar för att narkotikaanvändning och missbruk, ska upptäckas i ett så tidigt skede som möjligt inom grundskolan och gymnasiet. Verksamheten består av tre delar, främst genom samtal med elever som misstänks bruka droger, därefter att utbilda lärare och annan skolpersonal i hur de ska hantera elever som de misstänker nyttjar droger, de är nämligen de som vanligen uppmärksammar verksamheten på elever i farozonen. En tredje del i detta är att informera och stötta vårdnadshavare i detta, hur de kan identifiera huruvida deras ungdom tar droger, samt hur de kan föra lämpliga samtal med den unge kring detta.

Sverigedemokraterna anser att anslaget i budget måste höjas så att verksamheten kan stärkas upp. Detta är oerhört viktigt så att man vid misstanke om missbruk hos elever har möjlighet att ingripa i ett sådant tidigt skede som möjligt. Denna satsning ser vi som en naturlig följd av att unga enligt undersökningar har en allt mer liberal inställning till droger samt att användandet också sjunker ner i åldrarna. Vi anser att, om man i ett tidigt skede, kan få hjälp så gynnar det inte bara individen utan även hela samhället.

Det behövs med andra ord tas ett ordentligt krafttag mot detta flöde av droger som är i omlopp, det alltmer utbredda användandet av droger och allt runtomkring denna allvarliga drogproblematik. Mot bakgrund av detta väljer vi att satsa extra medel på området.

10.2.13 De viktiga fältassistenterna

Fältassistenterna är en oerhört viktig personalgrupp inom socialtjänsten. Det är ofta de som först möter ungdomar som hamnat snett, eller som märker av nya orosmoment och destruktiva trender som finns hos den yngre generationen. Därför har de möjlighet att i ett tidigt skede slå larm, och därmed se till att frågorna hanteras vid ett inledande stadium. Brottsligheten och narkotikamissbruket, då framförallt kokain, har i Gävle kommun sjunkit allt längre ned i åldrarna idag.

Den yngste som uppmärksammats agera knarkkurir, uppgavs av Socialtjänsten år 2019, vara endast 10 år gammal. De allra yngsta tar inte drogen själva, men hanterar droger som cannabis, tabletter och kokain, som de sedan säljer för att tjäna pengar. Det råder ingen tvekan om att knarkhandeln runtom i Gävle kommun är utbredd och organiserad. Många gånger är det de äldre ungdomarna som styr de väldigt mycket yngre, icke straffmyndiga barn att utföra dessa kriminella handlingar. Men faktum är att det idag är allt fler som debuterar allt tidigare i drogmissbruk eller i lättare brottslighet.

Som en viktig del i det förebyggande arbetet mot detta har vi fältassistenterna. De finns närvarande i våra mest utsatta områden, där en stor del av ungdomarna med problematik kring brott och/eller missbruk befinner sig. I dialog med polisen jobbar de förebyggande och har öron och ögon på plats. De kan även skapa en kontakt med dessa berörda ungdomar på ett helt annat sätt än polisen.

10.2.14 De akut hemlösa situation måste lösas

Under många år har de akut hemlösa situation i Gävle kommun varit under all kritik. Under slutet av år 2017 uppmättes denna grupp av människor, exkluderat ett icke mätbart mörkertal, till att vara drygt 70 stycken. Med "akut hemlösa" menas de som sover utomhus, i trappuppgångar, tågstationer med mera.

Under många år stod Gävle kommun utan ett härbärge, varför de hemlösa möjlighet till övernattnings inomhus varit oerhört begränsade, inte ens under den bitande kylan vintertid har något härbärge funnit tillgå. Vilket har resulterat i

att våra hemlösa många gånger har, med en överhängande risk för att utsättas för våld och/eller drabbas av livshotande sjukdomar, tvingats till att tillbringa sina nätter på platser som är både otrygga och oacceptabla.

År 2019 slog dock äntligen dörrarna upp till ett härbärke, denna gång i regi av Hedvigslundskyrkan, Sverigedemokraterna Gävle var på plats vid invigningen. Härbärgeligger i samma lokaler som RIA (Råd och Information i Alkoholfrågor) och har totalt 13 sovplatser att erbjuda, ett rum för kvinnor och ett rum för män. Här erbjuds de hemlösa en säng, en dusch och kvällsfika. Konceptet är en natt – en säng. Vilket innebär att personer som har sovit en natt får lämna företräde till nya nästa natt. Om det däremot finns lediga sängar efter klockan 22, kan vederbörande få komma in och sova ännu en natt till.

Sverigedemokraterna är mycket positivt inställda till det oerhört viktiga arbetet som bedrivs i Gävle kommuns enda härbärke. Detta arbete och insatser för våra mest utsatta i samhället är otroligt viktigt, vi ser dock att dagens behov av denna verksamhet överstiger tillgången till den idag. Vi är helt införstådda med att ett härbärke inte är att betrakta som ett hem, utan en tillfällig lösning. Men när andra alternativ saknas så blir tillgången till ett härbärke den enda lösningen just nu, alternativet är ovärdiga förhållanden för en människa.

Utifrån de larmrapporter från i media om den växande gruppen fattigpensionärer, en försämrad välfärd över lag, en oerhörd bostadsbrist och dyra nybyggen, ser vi att ännu fler riskerar att bli hemlösa. Antalet människor som är akut hemlösa har ökat stort under de senaste åren, vi ser därför ett starkt behov att utreda hur fler av dessa människor som befinner sig i akut hemlöshet, kan få tillgång till en riktig säng så att de kan sova tryggt om natten inomhus. Vi måste verka för att fler får tillgång till ett eget hem. I den mån detta inte går att tillgodose måste vi åtminstone säkerställa att dessa människor kan få en plats på ett härbärke eller i liknande verksamhet. Detta kan ske i egen kommunal regi eller i samarbete med frivilligorganisationer och ska gälla för de mest utsatta medborgarna i vår kommun. Ingen ska behöva sova ute i kyla och väta under en bro eller i ett trapphus, ingen människa ska behöva jaga några få minuter av värme på olika offentliga platser, platser de ständigt riskerar att bli utjagade

ifrån. Det är inte värdigt en människa. Sverigedemokraterna vill att frågan om möjliga samarbeten för detta utreds skyndsamt.

10.2.15 Bostad först – en möjlig väg ur hemlöshet

Sverigedemokraterna ställer sig mycket positiva till införandet av ”Bostad först”, som är en evidensbaserad modell som rekommenderas av SKL. Det innebär att denna grupp hemlösa, som ofta även har en missbruksproblematik och/eller psykisk sjukdom, erbjuds en bostad. Därefter erbjuds de stöd och hjälp som är anpassat för den enskilda individen, vad som skiljer denna modell från andra när det kommer till hemlösa, är just avsaknaden av det annars initiala kravet om att individen skall vara fri från missbruk från dag ett. Det vanliga är annars, att ett missbruk leder till att personen blir sanktionerad genom att bli av med sin bostad och blir hemlös på nytt.

Genom ”Bostad först” erbjuds hemlösa en trygghet i ett nytt boende och detta utgör samtidigt grunden för möjligheterna att långsiktigt kunna förändra sin livssituation och motiveras till att arbeta med och aktivt göra något åt sina livsproblem. Hemlösheten avhjälpas direkt genom att de hemlösa erbjuds ett förstahandskontrakt. Kombinerat med individuellt anpassade hjälpinsatser finns goda förutsättningar att kunna bryta hemlösheten. Det finns goda exempel från bland annat USA och Finland som stöder detta.

Studier har visat att om bostaden går från att vara en del av ett belöningsystem till en mänsklig rättighet ökar det sannolikheten för att deltagarna bor kvar i sina lägenheter på sikt. Upp till 85 procent har genom ”Bostad först” varit kvarboende i sina boenden. Så kallade trappstegsmodeller har visat sig mindre effektiva (runt 30-45 procent kvarboende i boenden). Sverigedemokraterna anser att något som är såpass beprövat och kostnadseffektivt, och samtidigt visat sig vara framgångsrikt, bör införas snarast i Gävle kommun.

Det är en investering som kräver resurser på kort sikt men på lång sikt är detta en investering som framförallt minskar mänskligt lidande och bidrar till högre livskvalité för individen. På längre sikt är detta även ekonomiskt lönsamt för samhället. En person som kommer bort från hemlöshet reducerar avsevärt

kostnader för akut vård, behandlingsprogram, psykiatri, polisingripanden och insatser från socialtjänsten med mera. Istället ökar chanserna drastiskt till att denne individ så småningom blir självförsörjande genom förvärvsarbete, och kommer därigenom att generera skatteintäkter till kommunen.

10.2.16 Stöd mot umgängessabotage

Vid vårdnads- och umgängestvister är det inte ovanligt att en förälder, medvetet eller omedvetet, negativt påverkar barnets inställning till den andra föräldern, och att barn i sin tur säger sådant som de tror den ena eller båda föräldrarna önskar eller förväntar sig.

Ett sådant förfarande, när en av föräldrarna använder påverkan för att nå framgång i en vårdnadstvist eller efter att en dom avgjorts, förskjuter den andra föräldern från ett barn, drabbas naturligtvis både mammor och pappor, men framför allt barnet.

Enligt forskning tar barn skada på olika sätt av att avskiljas från en eller båda sina föräldrar. Dessa barn riskerar att, i högre utsträckning än andra barn, utveckla depression och psykisk sjukdom. Ett barn som avskiljs från en förälder innebär ett trauma, vilket inte bara påverkar barnets psykiska hälsa utan även den fysiska. Som en följd av detta trauma, löper de även en ökad risk för att prestera sämre i skolan, ökad risk att hamna i kriminalitet och drogberoende, de har dessutom visat sig vara mer självmordsbenägna.

Ett underliggande problem i vårdnads- och umgängestvister, är att utredningar i vårdnadskonflikter ofta är undermåligt utförda och framhastade. En allvarlig konsekvensen av detta är en överhängande risk, att barn skiljs från bra och lämpliga föräldrar, eller tvingas bo med föräldrar de inte bör träffa.

Sverigedemokraterna anser att Familjerätt och annan rådgivning inom socialtjänsten, ska få ökade befogenheter att aktivt verka mot barns utsatthet i form av umgängessabotage vid separationer. Då Socialtjänst Gävle strävar efter jämlikhet ska hjälpsökande föräldrar, oavsett kön, erhålla samma upplevelse av

respekt och service utifrån sin föräldraroll. Detta är viktigt ur både föräldrarnas och barnens perspektiv.

10.2.17 Hedersvåld och tvångs gifte

Hedersvåld har funnits under lång tid i Sverige, inte minst med anledning av att vi länge haft en hög invandring från länder där dessa typer av kulturer och seder är betydligt mer vanligt än i västvärlden. I förhållande till svenska lagar och existerande rutiner, är dock hedersproblematiken något nytt, och inget som har behövt beaktats tidigare. Varför en hantering av hedersproblematik utifrån socialtjänstens standardrutiner, kan medföra stora konsekvenser för den drabbade.

Hedersrelaterat våld och förtryck har sin grund i kulturella föreställningar om kön, makt och sexualitet. I hederstänkandet står föreställningar om oskuld och kyskhet i fokus, kontrollen av kvinnans sexualitet är att betrakta som nödvändig för att kunna upprätthålla familjens heder och anseende. Kontrollen kan sträcka sig från begränsningar i vardagen som rör exempelvis klädval, socialt umgänge och rörelsefrihet till livsval som utbildning, jobb, giftermål och skilsmässa. Det är inte ovanligt att kontrollen utvecklas till hot om våld och våld, och ibland även dödligt våld.

I de fall någon av familjemedlemmarna bryter mot gruppens normer, drabbas hela familjen av skam. Varför samtliga familjemedlemmar kämpar för att dessa normer upprätthålls och efterlevs, varför hedersstrukturen i dessa familjer är så djupt rotad. En förutsättning för att socialtjänsten ska kunna göra ett effektivt arbete i att motverka hedersförtryck, är ett utvecklat och fördjupat arbete med skolan. I störst utsträckning är det flickor och unga kvinnor som drabbas, men det är viktigt att förstå att även pojkar kan vara utsatta. Bi- och homosexuella personer och personer som anser sig ha en könsöverskridande identitet och uttryck är absolut inte accepterat i familjer som bär på starka hedersnormer.

En annan del i denna problematik är äktenskapstvång, vilket innebär att en individ, genom tvång och hot, tvingas ingå ett äktenskap eller en

äktenskapsliknande förbindelse. Tvångsäktenskap och arrangerade äktenskap kan även ske över nationsgränser. När så sker kan det möjliggöra anhöriginvandring och i förlängningen uppehållstillstånd. Flera europeiska länder, framför allt Danmark, har därför begränsat möjligheten till anhöriginvandring.

En grundläggande förutsättning för att Socialnämnden ska kunna arbeta stödjande, hjälpa och skydda de som är utsatta för hedersrelaterat våld, är att samtlig yrkesverksam personal besitter goda kunskaper och insyn kring denna typ av våld, och vilka uttryck denna problematik kan yttra sig i.

Sverigedemokraterna har länge påtalat vikten för samtliga utsatta, att vår kommun tillhandahåller viktig information om var de utsatta kan vända sig om man är utsatt och lever under hot i hederns namn, eller om man misstänker att det planeras ett tvångsgifte. Detta är framförallt viktigt inom de verksamheter som kommer i kontakt med dessa barn och unga. Vid hedersvåld kan man få hjälp via "Våld i nära relationer", men där är det ofta långa köer. När en individ är i akut behov av hjälp, så ska efterfrågad hjälp erbjudas snarast, inte med flera veckors väntetid.

Med anledning av ovanstående anser Sverigedemokraterna, att information angående problematiken och kontaktmöjligheter till socialtjänstens handläggare på detta område måste vara tydlig och göras än mer lättillgänglig. Vi måste så effektivt som möjligt nå ut till framförallt de berörda, men även till allmänheten i stort så att det finns en bred kunskap om detta. Utifrån det stora antalet migranter som flytta till Gävle kommun de senaste åren, och utifrån det faktum att hedersproblematiken fått fäste och ökar, föreslår Sverigedemokraterna även att information om vilka lagar och värderingar som ligger till grund för det svenska samhället, och som vi har att förhålla oss till, ska tydliggöras och tillgängliggöras än mer. Framförallt inom samtliga verksamheter som kan tänkas komma i kontakt med hedersproblematik.

Ytterligare ett grundläggande steg mot att motverka hedersproblematik, är enligt Sverigedemokraterna, att personal inom socialtjänstens verksamheter måste få utbildning i hur man kan upptäcka signaler i tid, samt upprätta tydliga rutiner för hur våra medarbetare ska agera vid fall som innefattar all form av

hedersproblematik. Avslutningsvis behöver socialnämnden jobba med att tydligt informera de nyanlända som kommer till Gävle kommun om vilka lagar och regler som gäller i Sverige. På så sätt kan man hjälpa till att motverka eventuella problem med hedersproblematik.

10.2.18 Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är ett stort samhälls- och folkhälsoproblem, och det omfattar alla personer som är utsatta för hot och våld av någon närstående, barn som upplever våld och personer som utövar våld i nära relationer.

Män och kvinnor ska ha samma möjligheter och rättigheter och därmed också ha lika stor rätt till ett tryggt liv. Allt våld i samhället är lika viktigt att motverka, oavsett vem det än drabbar. Men extra fokus bör dock ligga på att minska kvinnovåldet. Våldet i vårt land är nämligen inte könsneutralt utan begås av och drabbar de båda könen i olika utsträckning. Just kvinnor drabbas idag i högre grad, framförallt av det dödliga våldet, varför kvinnovåld utgör ett betydande jämställdhetsproblem som måste tas på största allvar.

I debatten om våld i nära relationer förläggs ofta fokus på repressiva åtgärder, det vill säga åtgärder som träder i kraft först när ett brott har begåtts.

Naturligtvis ska samhället, konsekvent och tydligt, markerar mot alla former av våld även i efterhand. Men lika viktigt det förebyggande arbetet. Det bästa för den/de som blivit utsatt för hot, våld eller tvingats bevittna våld, hade onekligen varit att inte ha blivit utsatt överhuvudtaget från första början.

Sverigedemokraterna anser att det våldsförebyggande arbetet behöver drivas på flera nivåer, inte bara när våldet är ett faktum. Framförallt genom ett allomfattande våldspreventivt arbete med fokus på jämställdhet.

Riktade insatser mot förövare som önskar bryta det egna våldsutövandet är nödvändiga, och ett viktigt led i att förebygga och motverka våld i nära relationer. Sådant fokus på förövaren ska aldrig förväxlas med ett förringande av brottsoffrets utsatthet, tvärtom syftar det till att förövaren kan få hjälp med det egna destruktiva beteendet. Det handlar om insatser som syftar till ett förändrat beteende och ett upphörande av våldsagerande hos förövaren, vilket kan minska

riskerna för att ytterligare individer kommer att utsättas i framtiden. Viktigt dock att sådana insatser genomförs med beaktande av behovet av trygghet och säkerhet hos den/de våldsutsatta. Sverigedemokraterna ser därför att insatser riktade till våldsutövare är en viktig del av arbetet med att förebygga och motverka. Vi vill avsätta medel för att stärka arbetet mot våld i nära relationer.

10.2.19 Medarbetare

För att hålla ihop arbetet, och komma tillrätta med samhällets nya utmaningar - ska chefs- och medarbetarskapet tillhandahållas genom rena ledarskapsutbildningar av bra kvalitet. I Gävle kommun, precis som i samhället i stort, brottas man med hög personalomsättning. Bristen på socionomer har resulterat i att kommuner, för att locka till sig kompetensen, ofta "budar" över varandra. Detta genererar i en ohållbar löneutveckling på lång sikt. Gävle kommun måste därför arbeta med annat än monetära löneökningar för att få personal att uppleva kommunen som en bra och attraktiv arbetsplats, och genom detta stanna kvar.

10.2.20 Ekonomi

Bemanning av socialsekreterare på högstadieskolorna, med ingripande roll, kan medföra ökade kostnader. Dock beräknas de långsiktiga kostnaderna sjunka för Socialnämnden under en fyraårsperiod. Det är billigare att arbeta förebyggande jämfört med de, i efterhand uppstådda, ekonomiska konsekvenserna för barn och unga som hamnat fel i livet.

Socialnämnden satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Generell resursförstärkning	20,0	20,0	20,0	20,0
Utökad stöd till Grinden	2,0	2,0	2,0	2,0
Drogfri skola	1,5	1,5	1,5	1,5
Stärkt arbete i att motverka våld i nära relationer	1,0	1,0	1,0	1,0
Totala satsningar socialnämnden	24,5	24,5	24,5	24,5

10.3 Sverigedemokraternas uppdrag till socialnämnden:

- Genomföra årliga uppföljningar kring vad det ökande antalet orosanmälningar gällande barn beror på
- Fler utredningar som påvisar missförhållanden ska leda till insatser
- Regelbunden uppföljning av hur många berörda som tar emot och slutför de frivilliga stödinsatser som erbjuds, ska återkommande redovisas för nämnden
- Utvärdera socialtjänstens stödinsatser till berörda familjer och individer, resultat ska återkommande redovisas för nämnden
- Förstärkta motivationssamtal för de familjer som uppvisat missförhållanden, men som ändå avböjer frivilliga stödinsatser, framförallt i de fall där nämnden avstått från att polisanmäla
- Screening av ett risk- eller missbruk av alkohol och/eller narkotika, ska ingå i socialtjänstens grundutredning.
- Verka för att barn lyckas fullfölja sin skolgång med godkända resultat genom ett utökat samarbete med Gävle kommuns skolor

- Ökat fokus på det förebyggande arbetet
- Socialtjänst Gävle ska vara en föregångare i landet vad gäller drogförebyggande verksamheter och därmed minska utslagning, fattigdom och kriminalitet i samhället
- Kommunen skall erbjuda kvalificerad rådgivning i svåra livssituationer
- Socialtjänst Gävle ska uppmuntra till nya arbetssätt för att säkra barnperspektivet
- Socialtjänsten arbetar utifrån ett likabehandlingsperspektiv
- Genomföra en omfattande utvärdering och uppföljning av socialtjänstens samtliga verksamhetsområden
- Öka satsningar på framgångsrika koncept för en god kvalitetssäkring
- Satsa på "hemmalösningar" vid externa placeringar för att minimera kostnaderna för externa placeringar, men inte på bekostnad av det förebyggande arbetet
- Minska konkurrensen om personal och öka tillgången till familjehem
- Motverka, informera, ingripa och stödja utsatta vid upptäckt av hedersrelaterat förtryck och våld samt tvångsgifte
- Att för alla utrikesfödda klienter tydliggöra och öka tillgängligheten av information om vilka lagar och värderingar som ligger till grund för det svenska samhället. Verksamheter som kan tänkas komma i kontakt med hedersproblematik är prioriterat.
- Arbetet ska präglas av långsiktighet, det förebyggande perspektivet ska finnas med i både planering och i arbete med klienten
- Öka stödet till Grindens verksamhet med 2 miljoner kronor
- Stärk det drogförebyggande arbetet i skolan med 1,5 miljoner kronor
- Öka personalkontinuiteten när det gäller barn och ungas kontakt med socialsekreterare

- Ha en sammanhängande och human missbruksvård
- Stärk arbetet mot våld i nära relationer
- Utred kommunalt samarbete gällande familje- eller jourhem, för att öka tillgängligheten
- Utred om kommunen skall ingå ska ingå samarbete med frivilliga organisationer gällande utökade eller nya härbärgen
- Säkerställa goda organisatoriska förutsättningar för hemtagningar

The image shows the exterior of a two-story brick building with white window frames and a central glass entrance. A large tree with green and yellowing leaves is on the left. A paved walkway leads to the entrance, and a flower bed is on the right. The text 'Ömvårdnads-nämnden' is overlaid in large white font, and 'Kristinelundsgården' is on a sign above the entrance.

Ömvårdnads- nämnden

Kristinelundsgården

20B

11. OMVÅRDNADSNÄMND

11.1 Omvårdnadsnämnden i korthet

Omvårdnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat:

- Stöd och omsorg till äldre
- Förebyggande verksamhet
- Hemtjänst
- Vård och omsorgsboende

11.2 Omvårdnadsnämnden och vår politik

11.2.1 Inledning: En personanpassad hemtjänst

Enligt Sverigedemokraterna är det en angelägen uppgift för kommunen, att höja kundernas egenvärde. Det möjliggörs genom att låta dem vara delaktiga i upplägget kring den egna hemtjänsten. Detta skulle kunna bidra till ett ökat förtroende, en ökad trygghet och förbättrade valmöjlighet. Det i sin tur skulle kunna göra Gävle kommun till en förebild för landets övriga kommuner.

Samtidigt kan kommunen då visa konkurrenskraft gentemot de privata aktörerna på marknaden. Kundernas behov av en god kommunikation med de anställda bör tillfredsställas, detta för att vi ska kunna nå en optimal patientsäkerhet med tillhörande trygghet och kvalitet. En förbättrad arbetsplanering inom hemtjänsten har genom "Bomhusmodellen" införts på flera platser i kommunen.

Sverigedemokraterna ser detta som positivt då det, via denna modell, är lättare att sätta kundens behov i centrum. Även större kontinuitet av personal hos kunder kan stimuleras genom denna modell, vilket innebär ökad trygghet och säkerhet.

Våra politiska företrädare får ofta återberättat av personal inom hemtjänsten om orimligt tidspressade dagsscheman. Exempel kan vara att kunder får sin dusch uppskjuten på grund av att personalen måste bistå en kollega vid en incident hos annan kund. Utifrån ett värdighetsperspektiv känner sig många kunder nödgade att avsäga sig möjligheten till dusch för att de känner obehag av att bli tvättade

av en anställd av det motsatta könet, eller för att den personal som kommer för att duscha dem är helt främmande för dem. Vi politiker har ett stort ansvar för att lösa denna situation. Sverigedemokraterna anser att det är av yttersta vikt att våra kunders integritet och värdighet upprätthålls. Vi anser inte att de styrande och ansvariga partierna har tagit sitt ansvar gentemot sina väljare i detta hänseende.

Sverigedemokraterna ser det som angeläget att inhämta åtgärdsförslag, i syfte att den generella upplevelsen av kommunens hemtjänst ska förbättras. Större valfrihet bör också erbjudas för att kunderna själva ska kunna välja (eller välja bort) vissa tjänster inom hemtjänsten - utifrån det egna upplevda behovet.

11.3 Personalen- våra vardagshjältar

11.3.1 Påfrestande läge för personalen

Efter flera år av besparingar och nedskärningar inom omvårdnad är organisationen nu på gränsen till vad den kan hantera. Personal lider av stress och en känsla av att inte räcka till samtidigt som man jobbar under pressade tidsscheman. När verksamheten tvingas förlita sig på vikarier är läget än mer sårbart. Vikarier är många gånger nya och är då inte lika förtrogna med verksamhetens rutiner och har heller inte kundkännedom. De kan därför av naturliga skäl inte arbeta i samma tempo som den ordinarie personalen. Det största behovet inom omvårdnad idag är mer utbildad vårdpersonal i våra verksamheter.

När en incident av tidskrävande karaktär inträffar måste något annat bortprioriteras eller skjutas på framtiden. Detta gör att personalen känner sig otillräcklig, många är de som önskar göra mer, de ser och hör kundernas behov, men den hårt pressade situationen tvingar dem till svåra prioriteringar då fler kunder väntar och en uppsjö av många andra måsten som måste hinnas med innan arbetspasset är slut för dagen. Långt ifrån all personal hinner ta ut sina raster och vissa arbetsdagar hinner vissa ur personalen inte ens gå på toaletten på grund av den stressfyllda arbetssituationen.

Sverigedemokraterna anser att det är yttersta vikt att arbetsmiljön förbättras avsevärt. Inte bara utifrån ett personal- eller kundperspektiv utan framförallt för att kvalitetssäkra hela organisationen. Vi ser att med en större personalstyrka så kan vi minska stressen samt slitaget på vår personal och samtidigt möjliggöra en utökad tid till respektive kund.

I nuläget finns ofrivilliga delade turer och arbetspass på över 10 timmar i verksamheten vilket inte är optimalt. Med en ökad personalstyrka kan de ofrivilliga delade turerna så småningom helt tas bort och en maxgräns på 10 timmar sättas på de långa passen (undantagen jour och sovande jour). Med sådant förslag till förbättrad arbetsmiljön anser vi det sannolikt att långtidssjukskrivningarna kommer att minska, och istället öka trivseln samt omsorgen för respektive kund. I praktiken skulle detta med andra ord kunna leda till kostnadsminskningar. Av dessa anledningar väljer Sverigedemokraterna att satsa 7 miljoner kronor per år för fler händer i vården.

11.3.2 Medarbetare

Det kan inte påstås att den generella arbetsmiljön inom den offentliga sektorn har utvecklats åt rätt håll under senare tid. Arbetsbelastningen har ökat och tar sig uttryck i tunga lyft, ständig tidsbrist, stress och en konstant känsla av att inte kunna ge kunden den uppmärksamhet som de behöver och förtjänar.

Sverigedemokraternas grundrecept för att förbättra denna situation är att tillföra fler händer inom omsorgen. Med fler anställda förbättras inte bara kvaliteten och servicen för vårdtagarna utan kommer även bidra till att reducera den stressfyllda arbetsplatsen. Detta kan i sin tur leda till färre tillbud, medicinavvikelser, arbetsrelaterade skador och sjukskrivningar.

Vi vill att Omvårdnad Gävle ska vara en ansvarsfull arbetsgivare som värnar om de anställdas arbetsmiljö och kreativitet genom ökad lyhördhet och där ansvar tas för att minska de anställdas utsatthet i form av hot, våld och stress inom hemtjänsten. För att vidareutveckla en god arbetsmiljö bör teknikbaserade hjälpmedel uppmuntras, något vi ser som gynnsamt både i fråga om tidsbesparing och trygghet för de äldre. Stor vikt bör enligt Sverigedemokraterna

läggas vid personalvård vad gäller friskvårdsaktiviteter, stödsamtal och kompetensutbildning.

Decentralisering av arbetsuppgifter inom verksamheten samt uppmuntran till personalens egna förslag till schemaläggning inom verksamheten underlättar för många anställda så att de kan få livspusslet att gå ihop. Omvårdnad Gävle kan i och med dylika förändringar i organisationsstrukturen bygga bort mycket av de sjukskrivningar som är kopplade till stress och ohälsa som blivit en effekt av att som anställd inte lyckats förena livspusslet med arbete.

För att höja intresset och statusen i yrket vill vi öka incitamenten för att locka fler att söka sig till verksamheten och för att fler ska vilja stanna kvar i verksamheten. Sverigedemokraterna ser att Omvårdnad Gävle måste arbeta för en förbättring av anställningsformerna genom att minska behovs- och timanställningar till förmån för fler fasta anställningar.

Dessutom anser vi att det är otroligt viktigt att avskaffandet av de ofrivilliga delade turerna är högprioriterat i nämnden. Omvårdnad Gävle ska ansvara för att all anställd personal ska tala god svenska och att samtliga nyanställda lämnar utdrag ur belastningsregistret. I Gävle Omvårdnadsnämnd ska kunskaper baserade på relevant forskning kring geriatrik samt fysisk och psykisk funktionsvariation tillföras anställda inom berörd verksamhet med erbjudande om fortbildning.

Bemanningsenheten bör anställa fler så det täcker behoven, vilket inte är fallet idag. Speciellt svårt är det att få vikarier till landsbygden.

11.3.3 Genomförandeplaner

Att aktuella, och kontinuerligt uppdaterade, genomförandeplaner finns är av största vikt. Detta för att kunden ska kunna få den absolut bästa omsorgen utifrån sitt individuella behov. På grund av den många gånger stressiga arbetsmiljö som råder, på flertalet av omvårdnads verksamheter idag, så måste kundens basala behov gå före sådana administrativa uppgifter. Därför skulle en

personalökning även i detta avseende vara en stor kvalitetshöjande åtgärd för kund.

11.3.4 Äldreкураторer behövs

Många äldre mår av olika anledningar dåligt vid tillfällena och kan behöva extra stöd. Den pågående pandemin har gjort gruppen äldre särskilt utsatta. Social isolation, förlust av anhöriga och oron över smittspridningen är några områden som tydligt gjort dem mer sårbara. Gävle kommun bör därför, bättre än idag, kunna fånga upp äldre som mår psykiskt dåligt. Många äldre är även, och har varit även före pandemin, ensamma och oroliga vilket kan leda till depression. Genom stöttande och vägledande samtal kan en äldreкуратор motverka den psykiska ohälsan bland dem som bor på äldreboenden eller har hemtjänst/hemsjukvård. På så vis kommer det att leda till en ökad psykisk hälsa för de äldre i kommunen. Sverigedemokraterna vill anställa fyra äldreкураторer, till en kostnad av 2,5 miljoner, för 2021 och 2022. Därefter skall en utvärdering göras av satsningen för att se om den skall permanentas.

11.3.5 Sjukskrivningstalen i omsorgen måste på sikt ner

Mellan 2012-2014 ökade antalet pågående sjukfall med psykiatriska diagnoser med 48 procent. Samtidigt utgörs nästan hälften av alla sjukskrivningar idag av någon form av psykiska besvär. Forskningsrådet Forte fick, år 2013, i uppdrag av regeringen att undersöka vad arbetet har för betydelse för den psykiska hälsan. De kunde då peka på ett starkt samband mellan arbete, psykisk ohälsa och sjukskrivning. De riskfaktorer som nämndes var bland annat psykiskt ansträngande eller spänt arbete, upplevd obalans mellan arbete och belöning, upplevd orättvisa på arbetsplatsen, konflikter på jobbet och otydlighet inom roller.

Enligt Försäkringskassans rapport från 22/4 2020 så ökade sjukfrånvaron kopplade till psykiatriska diagnoser kraftigt mellan år 2010 och år 2016. Sedan dess har dessa diagnoser stått för nästan en tredjedel av alla nya sjukdomsfall. Framförallt är det kvinnor med ångest- och stressyndrom som drivit ökningen.

Den sociala och organisatoriska arbetsmiljön har stor betydelse för psykiska ohälsa och stressrelaterade sjukskrivningar. Arbetsgivare har således en viktig roll i det förebyggande arbetet.

Det behövs därför en ordentlig genomlysning av orsakerna, vid sidan om Coronavirusets påverkan under 2020, till de höga sjukskrivningstalen inom omsorgen i Gävle. Detta för att vi på ett tydligt sätt ska kunna se vilka insatser kommunen kan göra för att påverka situationen åt en positiv riktning. Vi ser givetvis svårigheterna vi står inför i och med pandemin men ambitionen om att förbättra arbetsmiljön för våra medarbetare måste, trots detta, fortgå.

11.3.6 Minskad ohälsa bland personalen genom satsningar

Genom att anställa fler händer i vården vill vi minska stressen för våra medarbetare, som är hårt arbetande och ofta överbelastade. Det går inte att bortse från att stressrelaterade sjukdomar har blivit så pass utbredda som de är. Läget har också givetvis förvärrats av hög arbetsbelastning på grund av Covid-19. Ofta kan stress också kopplas till psykiska åkommor som leder till sjukskrivningar. För att motverka detta måste arbetsmiljön förbättras avsevärt, detta gör vi framförallt genom att minska trycket på varje medarbetare. Vidare måste kommunen säkerställa att det finns goda möjligheter och informationskanaler till ett nyttjande av friskvård. Sverigedemokraterna ser att fler händer i vården, tillsammans med att se över och förbättra organisationen samt att friskvården i verksamheten ses över, är en investering för en friskare och nöjdare personal. Detta är en investering vi inte har råd att vara utan.

De senaste influensasäsongerna (2017/2018) har varit väldigt besvärliga. Fler medborgare än vanligt rapporterades ha blivit svårt sjuka och många behövde intensivvård. De målgrupper som riskerar att bli allvarligt sjuka av säsongsinfluensan, erbjuds idag kostnadsfri vaccination, däribland bland personer som fyller 65 samma år eller de över 65 år då de bedöms vara extra sårbara. Något som påvisar vikten av, att denna grupp skyddas mot smitta.

Med tanke på att dessa individer befinner sig i en riskgrupp, som ofta består av känsliga och fysiskt svaga individer, är vi övertygade om att minskad exponering för influensa skulle ge stora hälsovinster för denna grupp. En betydande faktor i

att minska smittorisken i influensatider, är att bidra till att våra medarbetare, som kommer i kontakt med dessa vårdtagare/brukare, håller sig friska.

Ett led i Sverigedemokraternas arbete för att minimera smittspridning bland medarbetare och vårdtagare/brukare, och för att stärka den enskilde medarbetarens egna skydd mot smitta, som därigenom förskonas från ekonomiska förluster i samband med sjukfrånvaro.

11.3.7 Utredda slopat karensavdrag

De anställda inom omvårdnad löper en betydande ökad risk för smittor. Trots mycket goda hygienrutiner drabbas de ofta av magsjuka (calisi), förkylningar och andra smittor. Många gånger hinner de anställda bara tillfriskna, och återgå till sitt arbete, innan vederbörande insjuknar på nytt, vilket medför ännu ett karensavdrag. För individen utgör detta en väldigt stor kostnad och en stor ekonomisk stress. Mot denna bakgrund vill Sverigedemokraterna utreda de ekonomiska förutsättningarna, och därigenom möjligheterna, för att helt slopa karensavdraget inom omvårdnad för den personal som är i daglig kontakt med kunder.

11.3.8 Vikariehantering och vikten av god kommunikation

Vikarieanskaffningen är idag en stor utmaning inom Gävle kommun. I vissa fall uppstår kulturkrockar och språksvårigheter. Som ordinarie personal, likväl som för vikarier, inom verksamheten är det grundläggande att behärska det svenska språket. Detta för att obehindrat kunna kommunicera med kunden eller närstående. Språkkunskaperna ska inte enbart innefatta "vårdsvenska" utan personalen ska kunna föra vardagliga konversationer med kunderna något som bidrar till en stimulerad trivsel och en positiv och trygg miljö. Det är även en fråga om säkerhet och respekt.

För att få till en förändring menar Sverigedemokraterna att attraktionskraften för att jobba inom Gävle kommuns omsorg måste öka. Därigenom kan vi förbättra arbetsmiljön och möjliggöra för verksamheterna att ha fasta vikarier - som verkar

på en och samma enhet eller avdelning. Detta ger en trygghet och en kontinuitet både för kunder och för personal. En annan slags problematik inom omvårdnad har på senare år uppdagats. Den utgörs av att viss personal anser sig hindrade, på grund av kulturella eller religiösa skäl, att vårda en person av det motsatta könet. Sverigedemokraterna anser att det ska vara en självklarhet att en anställd inom omvårdnad ska kunna duscha, klä på, klä av och sköta den allmänna hygien å alla kunder oavsett kön. Den typen av sysslor är grundläggande inom omsorgsycket. För att motverka denna problematik måste Gävle kommun informera arbetssökande om detta före eventuell anställning eller vikarierekrytering.

11.3.9 Fria arbetsskor

Det är allmänt känt att det är viktigt att ha bra skor när man jobbar inom omvårdnadssektorn. Lämpliga skor förhindrar belastningsskador och kan generera en mer välmående personal samtidigt som vi på sikt kan få ned sjukskrivningarna. Sverigedemokraterna anser att en satsning inom detta område behövs då vi ser att det högst troligt blir kostnadseffektivt och i förlängningen skulle en sådan satsning innebära en besparing. Sverigedemokraterna vill att sektor välfärd får i uppdrag att se över möjligheten att erbjuda fria arbetsskor.

11.4 Kunden i fokus

11.4.1 Trygghetsboenden - ett viktigt komplement

Sverigedemokraterna vill att Omvårdnadsnämnden ska arbeta för ett brett utbud av omvårdnad, med hänsyn till kundens individuella önskningar och behov. Det tillhör nämndens uppgift att ständigt vara lyhörd för kunden och dess anhöriga. Både gällande inflytande, behov och delaktighet som för ökad trivsel och trygghet. Då varje kund är unik vad gäller personlighet, livserfarenhet och intressen ska individen i möjligaste mån erbjudas en boendemiljö som speglar detta. Mot bakgrund av detta anser vi att Gävle kommun bör uppmuntra initiativ

till etablering av trygghets- och seniorboenden. Dessa boenden bör rikta sig till de äldre som lider av otrygghet och social isolering, men som ändå inte anses tillräckligt fysiskt sjuka för att erhålla en plats på ett särskilt boende. En god tillgång till trygghetsboenden kan utgöra ett "mellanting" mellan det egna boendet och särskilda boenden. Det innebär samtidigt ett lägre tryck på nya handlägningsärenden och kan förskjuta tiden, från när en person klarar sig själv, tills denne är i behov av andra omsorgsformer.

11.4.2 Kategoriboende med djur

Det finns mycket forskning som visar på att djur kan medföra goda hälsoeffekter för de äldres livskvalitet. Djurens närhet har visat sig positivt påverka psykiska, fysiska och sociala funktioner positivt. Undersökningar visar också på att äldre personer som har djur i sin närhet äter mindre läkemedel.

Djur inom omvårdnad hör inte till vanligheten i Gävle kommun och när djur väl figurerar inom omvårdnad är det ofta på initiativ och engagemang från eldsjälarna. Det är betydligt vanligare i andra länder att man tar fasta på djurens, och då i synnerhet hundens positiva inverkan på människan. Utomlands förekommer att olika frivilligorganisationer kommer med terapidjur till de äldre och funktionsvarierade.

Sverigedemokraterna i Gävle kommun önskar utreda möjligheterna att införa kategoriboende, där kunder som har husdjur kan fortsätta ha dem och personal som vill och kan ta med lämpliga djur kan få göra det. Vi ser detta som en viktig del i omvårdnaden av våra kunder, där nedstämdhet och ofta ensamhet är en stor del av deras vardag. Därtill vill vi utreda möjligheten att börja använda terapidjur även inom övriga verksamheter inom omvårdnad.

För oss är det viktigt att personer som får ett omvårdnadsbehov kan ha kvar sina husdjur och därmed ska slippa avliva friska djur i onödan. För att visa att Gävle kommun bryr sig om kunderna, och värnar om djuren, vill vi att våra egna digitala kanaler kan användas som ett sätt för omplacering av dessa djur. Detta skulle

sannolikt också leda till att personerna med omvårdnadsbehov inte behöver lida psykiskt i onödan.

11.4.3 Näringsrik och god mat

Måltiderna inom äldreomsorgen har stor betydelse för de äldres livskvalité, dels genom näring och energi men dessa stunder kan även vara ett positivt avbrott i vardagen och kan bidra till glädje, gemenskap och meningsfullhet.

Sverigedemokraterna anser att alla ska ha rätt till god, näringsrik och vällagad mat. Den ska smaka bra, se aptitlig ut och om så önskas ska den serveras med grönsaker, valfri dryck och någon form av efterrätt. I den mån tillgång till kök finns, anser vi att maten bör tillagas på plats. Studier har visat att dofter från matlagning signalerar till hjärnan att det snart är dags att äta, vilket i sin tur ökar aptiten och även skänker en känsla av hemtrevnad. På de enheter, där kök idag saknas, önskar vi tillsätta en utredning för att se över hur stora kostnaderna skulle bli för att bygga till eller bygga om befintliga kök, så att matlagningen kan utföras på plats.

Inom hemtjänsten är det i dagsläget svårt att komma ifrån systemet med matlådor. Vi anser att dagens mathantering inte håller önskvärd kvalitet. Matlådor ska levereras direkt från leverantör minst 3 ggr i veckan. Detta för att maten ej ska behöva förvaras i kylskåp/kylrum för länge, utan istället alltid vara nylagad och fräsch. Färska grönsaker bör vara en naturlig del av den dagliga kosten.

11.4.4 Minskning av undernäring och mätning av nattfasta

Idag mäts äldres nattfasta i kommunens särskilda boenden. Detta för att kontrollera om den ligger i nivå med Socialstyrelsens rekommendationer om max 11 timmars fasta. Dessa mätningar görs dock inte inom hemtjänsten, vilket är vanskligt, eftersom denna verksamhet omfattas av samma rekommendationer om max antal fastande timmar. Om mätinstrument saknas kan heller aldrig problem uppdagas. Det är oerhört allvarligt eftersom undernäring hos de äldre

samtidigt tenderar att öka i hela landet. Vi vill därför att Gävle kommun initierar sitt arbete med att möjliggöra mätningar av nattfasta inom hemtjänsten.

Med den nya regeringen har det också kommit nya föreskrifter via socialstyrelsen. Där ställs krav om att näringsintaget hos människor med hemtjänst, till viss del, ska kontrolleras. Exempelvis genom att personal, vid ny matleverans, undersöker om brukaren ätit upp tidigare given måltid. Detta är positivt och ett steg i rätt riktning - men inte tillräckligt. Omvårdnadsnämnden får ett ramtillskott för att kunna genomföra satsningen.

11.4.5 Dietisthjälp och provtagningar

På många äldre syns det inte utanpå att de lider av näringsbrist. Enligt Socialstyrelsens siffror från 2017 lider omkring 40 000 äldre idag, som vårdas inom kommunernas äldreomsorg, av undernäring. Det innebär att i genomsnitt 15,6 procent av de 253 000 äldre över 65 år som har hemtjänst, korttidsboende eller särskilt boende, är undernärda. Vi anser att Gävle kommun, för att motverka detta, bör utreda möjligheten att erbjuda alla äldre inom omsorgen kontinuerlig dietisthjälp med tillhörande provtagningar. Genom detta skulle vi bättre kunna anpassa kosten till dem och därmed minimera undernäringen i gruppen.

I Osby kommun har man en kostchef tillika dietist. Detta för att kunna garantera de äldre en näringsrik kost. Resultatet är väldigt lyckat eftersom kommunen, vad gäller de äldres uppfattning om maten, gått från plats 282 av 290 kommuner 2011 - till att bli den femte bästa kommunen i landet 2014. Sverigedemokraterna anser att det är högst relevant att vi utreder hur många dietister Gävle kommun skulle behöva anställa. Alternativt att vi på annat sätt skulle kunna förbättra våra resultat genom att hämta inspiration från Osby kommuns arbete på området.

11.4.6 Motverka läkemedelsavvikelser

Avvikelse rapporter gällande läkemedelshanteringen inom Gävle kommun är idag alldeles för höga och måste sjunka i antal. Dessutom ställs det idag alldeles för låga krav, för att få ansvara för delegering av läkemedel, i verksamheten. Som en del av kvalitetssäkringen för medicinhantering så anser Sverigedemokraterna att reglerna för delegering av medicin måste skärpas. Man ska behöva genomföra en utbildning, där det ingår både teori och praktik, innan man kan tilldelas ansvaret för medicindelegering. Man bör även beakta den anställdes kundkännedom.

Vidare är det angeläget att eventuella mer långvariga vikarier, som behöver delegering på området läkemedel, får gå en introduktion innan påbörjat vikariat. Sådan introduktion ska ge möjlighet till att erhålla kundkännedom och lära sig aktuell enhets/avdelnings rutiner och läkemedelshantering.

11.4.7 Fysisk miljö

Som de allra flesta vet påverkas människors välmående positivt av en vacker, välanpassad och rogivande fysisk miljö. Detta blir mer märkbart när vi blir äldre eller drabbas av sjukdom. Då man blir äldre eller av annan orsak får en nedsättning av syn och tankeförmågan kan miljön bli ett hjälpmedel för att göra omgivningen mer tydlig. Belysning, färgsättning och planteringar blir därför viktigt för att kunderna lättare ska kunna lokalisera sig, känna hemtrivsel och uppleva en ökad trygghet.

Sverigedemokraternas uppfattning är att den yttre fysiska miljön är lika viktig som den inre - inte minst då den faktiskt har en direkt påverkan på individens mående. Vi vill därför verka för att alla inom omvårdnad ska ges möjlighet till utevistelse i en trädgård som är anpassad efter de boendes respektives behov. I detta ingår rullstolsanpassade gångar och blomlådor i upphöjt läge.

11.4.8 Stimulera det sociala livet

Att få möjlighet att leva ett aktivt socialt liv är hälsofrämjande och förbättrar kundernas välbefinnande. Särskilt nu i Covid-19 tider när mycket av den sociala interaktionen försvinner. Social samvaro och sociala aktiviteter är två områden som de äldre ofta är missnöjda med av olika anledningar. Detta är inte något specifikt för Gävle kommun utan är något generellt för Sveriges kommuner. Sverigedemokraternas uppfattning är därför att de sociala behoven måste uppmärksammas i allt större utsträckning än idag. Social samvaro människor emellan höjer livskvaliteten och är samtidigt ett viktigt sätt att upprätthålla och förbättra funktionsförmågan på. Samtidigt motverkar detta nedstämdhet och isolering vilket i sin tur kan minska sömnproblem och därmed behovet av läkemedel. Neddragningar inom den sociala verksamheten innebär i praktiken en isoleringspolitik vilket vi Sverigedemokrater aldrig kommer ställa upp på. Vi vill också ha som målsättning att öka utomhusvistelsen för kunderna inom verksamheten.

Vi ser med stor oro på olika förslag som uppkommer om skraddarsydd språkutbildningar för nyanlända invandrare med inriktning på vård och omsorg där dessa framför allt får lära sig "sjukvårdssvenska". Begrepp som gäller den basala verksamheten i omsorgen är dock bara en del av den konversation man har med sina kunder. De språkliga kraven som ställs på personal inom omsorgen bör inte vara lägre än att man kan tala det vardagliga svenska språket väl. Kunder inom den kommunala omsorgen är ingen instans för integration utan är medmänniskor som enligt oss bör ha möjlighet att prata med sin vårdpersonal om vädret, barnbarn, aktuella samhällshändelser och andra vardagliga ting.

Sverigedemokraterna vill därför att det inom Gävle kommun ställs högre språkkrav på kommunpersonal inom omsorgen så att dessa inte endast förväntas kunna ge hjälp med basala och grundläggande behov - utan ska också betraktas som en social insats från samhället.

11.4.9 Förebygga brott mot äldre

Ett förebyggande arbete kring äldres utsatthet för brott bör inledas. Ett sätt är att från omsorgens sida delge kunderna information om deras rätt till olika former av stöd och hjälp. Ett annat sätt är att öka kunskapen om brott mot våra kunder genom riktade personalutbildningar. De som inte har kontakt med äldreomsorgen eller annan verksamhet kan behöva få tillgång till informationen från annat håll. Detta skulle då kunna ske i samband med besök i PRO-grupperna eller hos liknande organisationer. Idag riktar sig omvårdnadssektorn endast till kunder med beviljad insats. För att i en högre grad lyckas öka tryggheten samt förebygga våld och hot mot våra äldre vill Sverigedemokraterna att kommunen ska ta fram en strategi för att upptäcka och hantera dessa problem. Därutöver vill vi att ett utdrag ur belastningsregistret ska vara obligatoriskt för samtlig personal som arbetar med kunder inom nämndens verksamhet.

11.5 Planering för framtiden

11.5.1 Människovärdet och beredskap för kommande platsbehov

Åldersdemografin kommer i framtiden innebära ett behov av fler platser inom vården. Gävle kommun är inte förskonade från denna utveckling. Detta kommer innebära ökade kostnader, varför kommunen redan nu bör ta fram en handlingsplan för hur vi ska kunna möta behoven utan att samtidigt behöva sänka kvaliteten. En analys med tillhörande åtgärdsplan bör dessutom tas fram för att utreda varför Gävle kommun ligger lägre än riksnittet, när det gäller äldres egen bedömning om särskilda boenden i sin helhet (78 kontra 83 procent).

11.5.2 En omsorg i kris

Sverigedemokraterna anser, till skillnad från övriga partier i fullmäktige, att det inte alls är självklart att det är ambitionerna för omsorgen som ska behöva sänkas i sämre ekonomiska tider. Vi vill i så stor utsträckning som möjligt skona välfärdens kärnverksamheter från besparingar. Detta eftersom vi ser dessa som

det mest basala området där skattebetalarna alltid bör kunna förvänta sig likvärdighet och god kvalitet. Vi Sverigedemokrater kommer inte att gå med på förslaget om en höjning av maxtaxan, om det skulle bli aktuellt i Gävle kommun.

11.5.3 Ekonomi

Vi vill att verksamhetens ekonomiska planering ska utgå från ett långsiktigt tänkande. Inte minst mot bakgrund av att fler och fler kommuninvånare blir äldre. Därför behöver alternativa boenden upprättas, i enlighet med invånarnas önskemål. Sammantaget innebär denna utmaning att nämnden måste ha god framförhållning och att verksamhetens kvalitet, långsiktighet och dess ekonomi är i balans.

Utmaningen ligger även i att upprätthålla intresset för människor att vilja jobba inom Omvårdnad Gävle. Detta ställer krav på seriösa anställningsformer, en riktad kompetenshöjning och en löneutveckling som svarar upp till yrkenas utbildningsnivå och ansvar. Samtidigt krävs ett aktivt arbete för att minska sjukfrånvaron. Bland annat ser vi omvärldsspaning som ett självklart tillvägagångssätt för att få en ekonomi i balans.

Omvårdnadsnämnd satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Fler händer i vården	7,0	7,0	7,0	7,0
Satsning nattfasta och nutrition- för minskad undernäring bland äldre	3,0	3,0	3,0	3,0
Anställa äldrekuratorer	2,5	2,5	-	-
Totala Satsningar Omvårdnadsnämnd	12,5	12,5	10,0	10,0

11.6 Sverigedemokraternas uppdrag till omvårdnadsnämnden:

- Mäta nattfastan även inom hemtjänsten
- Uppmuntra initiativ kring byggande av trygghetsboenden/seniorboenden
- Verka för en lugn boendemiljö med möjlighet till promenader med hjälp av trygg och välkänd personal
- Verka för ökad status för arbete inom omvårdnadssektorn
- Genomföra ett matlyft för de alla beviljade med insatser inom omvårdnad
- Värna den sociala stimulansen hos våra kunder
- Verka för att andelen läkemedelsavvikelser minskar kraftigt
- Anpassa den fysiska miljön vid särskilda boenden för ökad trivsel
- Stimulera mer utomhusvistelser för de äldre
- Utreda hur ökad dietisthjälp och provtagningar kan minska undernäringen hos äldre
- Löpande utvärderingar kring verksamheten ska redovisas på Gävle kommuns hemsida
- Utreda möjligheten att starta kategoriboenden med husdjursprofil samt införande av terapidjur i större utsträckning än det görs idag
- Motverka ofrivilliga delade turer
- Verka för ett större utbud av boendemiljö med inriktning på sinnesupplevelser och trädgårdar vid äldreboenden
- Alla kunder ska garanteras god kommunikation och all personal ska tala god svenska

- Utdrag från belastningsregister vid nyanställning skall vara ett obligatoriskt krav
- Ta fram handlingsplan för hur vi ska möta framtidens behov av omvårdnad
- Vid nyanställning skall krav på adekvat utbildning eller minst 3 års arbetserfarenhet inom aktuellt område ställas
- Verka för större kontinuitet bland personal inom hemtjänsten för att främja kundernas integritet, trygghet och säkerhet
- I större utsträckning tillgodose behovet på mer personal för att få ned stressnivån på våra boenden och inom hemtjänsten
- Erbjuder gratis influensavaccinering på frivillig basis till kommunalt anställda inom omvårdnadsyrkena
- Verka för vällagad och näringsrik mat tillagad på plats, med fördel tillagad av närproducerade råvaror
- En god munhälsa ska ses som en självklar rättighet för våra äldre medborgare
- Nuvarande maxtaxa i hemtjänsten kvarstår
- Öka kunskapsnivån hos personal- och gymnasieelever i omvårdnadsprogrammet kring geriatrik och socialt bemötande (Detta i samverkan med region och privata aktörer)
- Införa krav på utbildning vid delegering av mediciner
- Införa riktad information till berörda om brottslighet mot äldre personer
- Fokusera på decentralisering av schemalaggningsarbetet för personalen
- Utreda slopande av karensdagen för personal med daglig kundkontakt
- Genomföra en analys med tillhörande åtgärdsplan för att utreda varför Gävle kommun ligger lägre än rikssnittet när det gäller äldres bedömningar om särskilda boenden i sin helhet
- Utreda möjlighet till fria arbetsskor

- Inhämta åtgärdsförslag från kunder inom kommunens hemtjänst kring hur omsorgen ska kunna förbättras
- Anställa fem äldreкураторer under perioden 2021 - 2022 och sedan återkomma till nämnden med en utvärdering av anställningarnas påverkan i verksamheten

Samhällsbyggnads- nämnden

ALIMAK

12. SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND

12.1 Samhällsbyggnadsnämnden i korthet

Samhällsbyggnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom samhällsbyggnad. Sådana verksamheter kan till exempel vara;

- Lantmäteri- och bygglov
- Översikts- och detaljplanering
- Tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet
- Allmänna platser, såsom parker och torg
- Vägar och trafiksäkerhet
- Fastigheter och bostadsförsörjning

12.3 Samhällsbyggnadsnämnden och vår politik

12.3.1 Bostadsbyggande och minskad byråkrati

Utbyggnad och utveckling av bostäder ska fortsätta i den takt som behövs för en hållbart växande och välmående stad. Tillväxten ska dock ske med förnuft. En ökning av antalet bostäder ska också speglas i motsvarande utbyggnader av barnomsorg, skolverksamhet, sjukvård och omsorg. Trygghet och familjeperspektiv ska genomsyra byggandet och boendemiljön, där olika träffpunkter kan öppna upp för gemenskap, integration och kontakt mellan generationer.

För Sverigedemokraterna är det viktigt att Gävle är en levande stad där öppna, trygga och gröna ytor skapas. Det allmänna rummet ska vara stort och berikande ur flera perspektiv – inte minst bör det stimulera till harmoni, glädje och stolthet. Vi ser vikten av att det byggs blandade boendeformer i kommunen där vi också kan skapa möjligheter för personer med varierande betalningsförmåga och preferenser att bo. Privatpersoner bör enligt oss ha större frihet att anpassa sina bostäder efter moderna behov, vilket innebär att viss byråkrati måste förändras.

Vi vill därför påbörja dessa diskussioner, och uppdra åt tjänstemännen, att se över de stadsplaneringar som finns och anpassa dessa för att utöka flexibiliteten.

Närheten till Mälarenregionen är ett centralt område eftersom Gävle som kommun har goda möjligheter att vara ett viktigt nav norrut. Sverigedemokraterna ser därför att transportnod Gävle inarbetas och förverkligas. Vi ställer oss därmed positiva till Gävle västra station, elektrifiering och komplettering av spårutbyggnad mot Gävle hamn, utbyggnad av Gävle central och att vi ska undersöka möjligheterna till omledningsspår österut (och där samordna med möjlig spårbunden lokal kollektivtrafik). Vi avser också att verka för att Gävle kommun, i så stor utsträckning som är lämpligt, ingår i Movingo och Mälaren som aktiv part.

12.3.2 Bostadsförsörjningen

Gävle lider idag av en enorm bostadsbrist vilken till stor del beror på den ansvarslösa invandringspolitiken som förts och till stor del fortfarande förs. Man har i praktiken haft öppna gränser utan att kunna garantera bostäder till den stora mängd migranter som sökt sig till Sverige- och Gävle. Tiotusentals personer står idag i bostadskö till det allmännyttiga bostadsbolaget Gavlegårdarna. Vi kan konstatera att även med en sverigedemokratisk politik, där invandringen kraftigt begränsas, så kommer bostadsbristen bestå under överskådlig tid.

Sverigedemokraterna anser att det är viktigt bostadsbyggandet fortsätter så länge det finns ett behov av nya bostäder. Vi är dock medvetna om att många av de som idag är i behov av bostad, inte minst nyanlända, inte har de ekonomiska möjligheterna att hyra en nybyggd lägenhet. Därför måste man noggrant se över vilken typ av byggnation som krävs för att få till så kallade flyttkedjor, där personer som har råd med dyrare boende flyttar från bostäder med lägre hyra till de nybyggda bostäderna.

12.3.3 God fiberanslutning är essentiell för Gävles utveckling

Fiberanslutning sker genom grävda eller borrhade ledningar i vägar och gator. Även ibland i befintliga eller nya kanalisationer i luftledningar. Bredband via fiberanslutning är den i särklass snabbaste internetanslutningen idag. Den är också den lösning som är mest långsiktigt hållbar, framtidssäker och mest driftsäker jämfört med de andra lösningar som finns tillgängliga.

Att utveckla och snabba på anslutningen av hushåll och företag till fiberoptiskt bredband är samhällsekonomiskt lönsamt. Möjligheten att jobba hemifrån, eller driva företag på ett bättre och enklare sätt, ökar tillsammans med graden av fiberanslutningar. Om transporter kan ersättas av fler möten via video-telefoni, leder även detta till en samhällsekonomisk vinst.

Vår uppfattning är att fiberanslutningar stimulerar antalet nystartade företag och ger nya arbetstillfällen. Bland annat genom utveckling av nya affärsmodeller, fler och nya e-tjänster, ökat e-lärande och ökad kompetensutveckling. Även kommunala välfärdsverksamheter, såsom hemtjänsten, gynnas av bättre uppkoppling via fiber.

Pengar kan sparas i att ett ökat fibernät ger fler möjligheter till distansövervakning på nätter och dagtid, för de brukare som föredrar detta. I förlängningen kan det leda till färre transporter och snabbare insatstider för de som verkligen vill ha fysisk nattillsyn. Fiberfrågans vikt bör inte underskattas, då den mycket väl kan påverka till vilken grad privatpersoner väljer att flytta till kommunen.

Sverigedemokraterna ser en god fibertäckning som essentiell för utvecklingen på landsbygden. Det innebär att företag och privatpersoner kan leva och verka oavsett geografisk belägenhet. För att stimulera en levande landsbygd behövs idag fiberanslutning i mycket högre grad än tidigare. Fiberoptik bör så snabbt som möjligt byggas ut, givetvis med hänsyn till kostnad och kvalitet både för slutkunden och för Gävle Energi.

12.3.4 Tillgänglig stadskärna och en tilltalande fysisk miljö

Ett vanligt problem, för den traditionella handelns överlevnad runt om i landet, är alla större så kallade "köplador" som etablerats. Konkurrenssituationen leder i värsta fall till att mindre butiker stänger ner eller går i konkurs. Mot bakgrund av detta är det enligt oss behövt att stadskärnan anpassas för att möjliggöra och stimulera ett levande affärsliv. Samtidigt för att kunna stabilisera den ibland snedvridda konkurrensen som finns gentemot de stora köpcentrumen. Kopplat till detta är bil- och parkeringsfrågan oerhört viktig. Det är ett problem som måste lösas för att vi ska kunna skapa goda förutsättningar för en ökad handel i centrum. En miljö som är anpassad efter människors behov är en viktig och god investering för tillväxt och hälsa. Ny- och ombyggnationer sker, med fördel enligt oss, i en estetisk stil och en samklang med de vackra äldre byggnader som finns. Historiska byggnader bör bevaras och renoveras för att bibehålla stadens kulturella och estetiska identitet samt atmosfär. Detta kan ske på ett sådant sätt att man inte underminerar modern teknik, utan ger bättre förutsättningar när det kommer till exempelvis miljö och bulleranpassning. Detta för ett effektivare och bättre nyttjande av dessa äldre byggnader.

Ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv är för oss en självklar del av samhällsplaneringen. Likaså värnar vi gemensamma trivselytor, såsom idag eftersatt parkmark. Vi vill därför se över hur vi återigen ska kunna få parkerna vackra och välskötta.

12.3.5 Jordbruk och egenförsörjning

Jordbruksmark bör enligt Sverigedemokraterna bevaras i största möjliga mån. Gävle kommun behöver aktivt arbeta med att bygga ett samhälle som, inom kommunen och i samarbete med närliggande kommuner, har en hög självförsörjningsgrad som långsiktigt mål och där vi säkerställer god djurhållning och tillgång till högkvalitativa produkter för våra invånare. Utbyggnad av boende och infrastruktur bör anpassas för att möjliggöra detta samtidigt som upphandlingskrav i så stor utsträckning som möjligt bör anpassas för att stimulera det lokala näringslivet.

Sverigedemokraterna vill att Gävle kommun ska fortsätta att utveckla och utöka biogasanläggningar och annan kraftproduktion som innebär egenförsörjning av energi till kommunens fordon, under förutsättning att det är ekonomiskt försvarbart och att det skapar fördelaktiga lösningar för Gävle kommun.

12.3.6 Värna lokalt jordbruk och närproducerat

Sverigedemokraterna anser att det lokala jordbruket inom kommunen skall värnas. Genom att stimulera denna verksamhet får vi så oerhört mycket tillbaka, exempelvis närodlat mat samt färre onödiga och långa transporter. I Skaraborgs län har fjorton kommuner gått ihop och tillsammans lyckats utforma upphandlingskrav. Bland annat när det gäller djurskydd för kött- och charkprodukter, vilka i praktiken innebär att endast svenskt fläsk-, fågel-, och nötkött serveras från och med år 2015. Det är alltså fullt möjligt även för Gävle kommun att ta liknande initiativ och kommunen bör därför snarast utreda vilket handlingsutrymme som finns idag inom detta område.

Den politik som i dag förs mot lokalproducerade produkter och svenskt jordbruk motverkar bra miljö istället för att gynna densamma. Detta är naturligtvis helt fel. Det svenska jordbruket har idag så hårda krav på sig att de, i sin verksamhet, har svårt att uppnå lönsamhet. Därför riskerar de att konkurreras ut av importerade produkter. I praktiken innebär detta att man för en politik som motarbetar ett av världens mest miljömedvetna jordbruk. Istället ges mindre miljömedvetna jordbruk konkurrensfördelar.

Vi från Sverigedemokraterna vill föra en miljöpolitik som är på riktigt och som gynnar den lokala produktionen. Det är viktigt att en långsiktig och hög självförsörjningsgrad eftersträvas. Viktigt i sammanhanget är att kommunen arbetar för att ge indirekta fördelar i upphandlingar till lokala producenter och det småskaliga jordbruket, exempelvis genom återförsel av skatt och skapande av arbetstillfällen. Fokus bör i så hög grad som möjligt ligga på att minimera långa transporter - särskilt då levande djur är involverade.

12.3.7 Strategiskt riktig infrastruktur

Sverigedemokraterna anser att Gävle som stad behöver återta karaktären av en hamnstad och öppna upp boende, grönområden och verksamhet i stadens havsnära områden. Vi vill skapa ett levande Gävle där alla invånare har goda förutsättningar för arbete och hög livskvalitet. I detta behöver Gävle kommun samverka med övriga ingående kommuner i regionen så att vi kan utveckla infrastrukturen och anpassa centrum för den utveckling och expansion som pågår i Mälarenregionen.

Vi ser också ett behov av att kollektivtrafiken anpassas och används för att knyta ihop olika kommun- och stadsdelar vilket stimulerar ett miljösmart resande i en trygg miljö. I detta krävs strategiska anslutningar för kollektivtrafik i hela kommunen då det underlättar arbetspendling samtidigt som det ökar attraktiviteten att bo även utanför Gävles stadskärna.

Investeringar behöver göras i kostnadseffektiva alternativ för att motverka ogynnsamma hinder för näringslivet och ekonomin. Miljömålen bör löpande utvärderas för att synliggöra dess effektivitet, även utifrån ekonomiska aspekter. En hållbar utveckling är möjlig utifrån prioriteringar med en långsiktig planering med människans behov i centrum. En miljö som är anpassad till människors behov är en viktig och god investering för tillväxt och hälsa.

I Gävle anser vi att man bör satsa på utökad samverkan mellan kommun och näringsliv, där etableringar underlättas genom tillgängliggörande av etableringsmark i attraktiva lägen i enlighet med respektive branschstrategi.

12.3.8 Medarbetare

Medarbetare ska uppleva tanke- och åsiktsfrihet för att främja trygghet och ett öppet arbetsklimat. Nämnden bör därför verka för god kommunikation samt uppmuntra till utveckling och kvalitet för bästa resultat av god arbetsmiljö.

12.3.9 Trygga gång och cykelvägar i kommunen

Sverigedemokraterna ser det som viktigt att säkerheten på flera av kommunens cykel- och gångvägar ses över. Det rör främst utebliven belysning vid korsningar för cykel, gång och bilvägar. Åtgärder är nödvändiga för att kunna minska olycksriken och säkerställa att trafikanter- både cyklister, fotgängare och bilister- tillsammans kan samsas på övergångar. Ofta förekommande är att belysningen avtar strax före överfarer vilket ökar olycksriskerna drastiskt, oavsett vem som har väjningsplikt. Det borde tvärtom vara förstärkt belysning för att kunna särskilja gångvägar, cykelvägar och bilväg.

Det finns ingen lag på reflex för fotgängare, vilket ytterligare ökar behovet av att kommunen ser över riskområden som kan kosta människor livet i värsta fall. Sverigedemokraterna vill att de platser som varit drabbade av olyckor genast åtgärdas genom adekvata åtgärder så som belysning. Övriga cykel- och gångöverfarer, och andra möjliga riskområden i kommunens transportnät, bör ses över och analyseras för att sedan sätta in rätt insatser. Kommunens fotgängare, cyklister likväl som bilister måste kunna känna sig trygga i sina förflyttningar. Om fler ska välja miljövänliga resealternativ måste detta prioriteras. Sverigedemokraterna vill göra en översyn skyndsamt för att kunna identifiera och åtgärda problemen.

Samhällsbyggnadsnämnd Besparing (mnkr)	2021	2022	2023	2024
Effektivisering i bygglovsprocessen	0,2	0,2	0,2	0,2
Total besparing Samhällsbyggnadsnämnd	0,2	0,2	0,2	0,2

12.4 Sverigedemokraternas uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden:

- Öka flexibiliteten och handlingsfrihet vid bygglov genom att anpassa och modernisera våra stadsplaner för detta
- Fokusera på snabb service för privatpersoner som vill anpassa sina bostäder
- Sträva efter blandade boendeformer
- Ny- och ombyggnationer ska i så stor utsträckning som möjligt ske i stil och samklang med vackra äldre byggnader
- Verka för att historiska byggnader bevaras och renoveras för att bibehålla stadens identitet och atmosfär
- Verka för en levande stadskärna med en vital centrumhandel
- Motverka klotter
- Ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv ska vara en stor del av samhällsplaneringen
- Verka för att de lokala producenter som finns ska konkurrera på samma villkor som externa
- Anpassa kollektivtrafiken för att möjliggöra att hela Gävle kan leva
- Förbättra vägunderhållet samt minska underhållsskulden
- Upphandlingar inom kommunens verksamhet, ska där det är lämpligt och ekonomiskt försvarbart, gynna fossilfritt bränsle, inklusive kärnkraft.
- Utveckling av rutiner och system ska ge kortare handläggningstider och mindre administration
- Identifiera farliga gång och cykelöverfarter för korsande bilvägar gällande sikt, informationsskyltar, belysning med mera. Efter genomförda riskanalyser skall adekvata åtgärder för att öka säkerheten sättas in.

Kultur och fritids- nämnden

13. KULTUR OCH FRITIDSNÄMND

13.1 Kultur och fritidsnämnden i korthet

Kultur- och fritidsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom kultur och fritid. Sådana verksamheter kan till exempel vara;

- Att ansvara för kommunens bibliotek
- Att driva och organisera symfoniorkester och konserthus
- Att ansvara för bidrag till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom området
- Att för kommunens räkning införskaffa, förvalta och vårda konstverk och samlingar
- Att verka för att bevara och vårda byggnader, miljöer och anläggningar av kulturhistoriskt och/eller estetiskt värde
- Att bedriva kulturskoleverksamhet

13.2 Kultur och fritidsnämnden och vår politik

13.2.1 Kulturpolitik för stärkt samhällsgemenskap

Gävle kommun har ett brett utbud av kulturella slag och fritidsverksamheter som alla medborgare kan ta del av. Sverigedemokraterna ser detta som viktigt då vi vill att människorna som bor här ska kunna utöva och ta till sig av sina intressen, men även att erbjudas möjligheten att få vidga sina vyer genom att inspireras till nya aktiviteter och intressen. På så sätt kan traditioner och kunskaper förmedlas vidare mellan olika grupper och generationer. Det är våra gemensamma normer och traditioner som binder oss Gävlebor samman, och det utgör styrkan och förutsättningen för att vår kommun ska kunna vara välmående, trygg och harmonisk. Vi måste kunna se tillbaka för att kunna blicka framåt dit vi ska och därför måste utbudet vara rikt på spridning och innehåll.

Gävles stolta historia har präglats av föreningsliv och idrott, vi anser att det är av stor vikt att detta tas tillvara vid sidan av kulturhistoriska, moderna och

inflytelserika aspekter i kultur och fritidsverksamhet. Principen är att alla Gävlebor, oavsett bakgrund, sociala omständigheter och var man än är bosatt, ska ha samma tillgång till kommunens utbud. Därutöver ska kvalitén stå i samklang med individens behov att koppla samman dåtid, nutid och framtid.

I ett land som länge präglats av självförnekelse och självförakt och där såväl splittring som segregation breder ut sig allt snabbare, kan positiv patriotism och stolthet för Sverige hamna i skymundan. Många kommuner har exempelvis ägnat det kommunala nationaldagsfirandet åt att hylla mångkulturalismen som ideologi, och i vissa fall har erbjudna aktiviteter inte riktat sig ändamålsenligt. Nationaldagen har i flera fall kidnappats av förespråkarna för massinvandringen, och därigenom förnekat existensen av svensk kultur och identitet. Sverigedemokraterna ser Sveriges nationaldag som en dag som Gävle bör ägna åt att stärka den nationella gemenskapen för alla invånare, där nya och gamla svenskar tillsammans kan mötas för att hylla och glädjas åt den svenska flaggan, vår kultur och våra traditioner.

Ett av kulturpolitikens främsta syften ska vara att stärka intresset för kunskapen om svensk och lokal kultur, men även att slå vakt om de djupa värden som det kulturella arvet innehåller. Detta bidrar till att återskapa en gemensam identitet i vårt samhälle och underlättar dessutom assimilering av nytilkomna. Genom att vara tydliga med vår kultur och vad vi värderar här inom vår kommun, erhåller således alla våra nyinflyttade något konkret att sträva mot och sedermera bli en del av.

Sverigedemokraterna vill att Gävle kommun i första hand ska inrikta sig på att, med skattemedel, stödja verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det svenska och det lokala kulturarvet samt som ökar sammanhållningen i kommunen. Ekonomiskt stöd ska därför inte utdelas till föreningar med segregrande effekt.

Idag byggs det miljonprogram och "Domuskomplex" runt om i Gävle kommun, vilket har fått till konsekvens att alltför mycket av Gävles tidigare utseende och arkitektur har raserats. Gävles identitet och historia har på relativt kort tid försvunnit. Denna identitetsförlust skapar ett tomrum till följd av en förfulad

stadsmiljö. En vacker stad med karaktär bidrar istället till harmoni och välbehag där färg och form skapar trevnad och trivsel. Kultur och fritid vinnlägger sig om att lyfta Gävles lokala historia för att göra denna intressant för invånare och turismnäringen.

13.2.2 Offentlig konst ska stimulera trivseln

En viktig faktor i arbetet för ökad trivsel är den offentliga konsten, enligt Sverigedemokraterna ska sådan konst, i så stor utsträckning det är möjligt, ha en folklig förankring och på ett tydligt sätt lyfta fram det nationella och lokala kulturarvet. All konst som köps in måste dock inte vara skapad för längesen, givetvis måste det även finnas utrymme för inköp av samtidskonst. Oavsett vilken typ av konst som köps in och när den skapats, är målet att det offentliga rummet ska präglas av vackra konstupplevelser som skänker lugn och harmoni till skattebetalarna. Utöver de 260 000 kronor som varje år finns avsatta för inköp av konst till kommunala anläggningar och lokaler, tillämpas också en enprocentsregel vid investering i konst. Denna innebär att en procent av de investeringar som görs där byggkostnaden överstiger fem miljoner kronor, avsätts för köp av offentlig konst. Detta kan innebära upp till två miljoner kronor i investeringar. Detta förhållningssätt anser vi vara strategiskt oriktigt då alla nyinvesteringar i konst måste ses och motiveras från fall till fall och måste vägas mot behovet av andra investeringar.

Vår uppfattning är också att kommuninvånarna ska tillåtas ha större makt över hur det offentliga rummet ska smyckas ut. Faktum är att idag har inte kommunen en aning om hur stort värdet är på den konst som de faktiskt äger. Det finns heller inte någon fullständig förteckning över hur många verk vi äger eller vilka de är. När det gäller lös konst som lånas ut till kommunens egna lokaler finns idag en katalogiserad förteckning i ett digitalt arkiv, men den senaste trycksak som gjordes, och som även beskriver annan konst i Gävle kommun, gjordes senast år 2008. Sverigedemokraterna anser därför att det är viktigt att en konstinventering utförs samt att kommunen utreder möjligheten att sälja av en del av konsttillgångarna. Vi ser också ett behov av att se över placeringen av offentlig konst, där bland annat installationen i cirkulationsplatsen vid

Teknikparken bör byta plats för att ge plats åt ett verk som upplevs mer välkomnande av våra besökare och som säger mer om vår kommun.

13.2.3 Minskat intresse för föreningsliv är en utmaning

Fritidsaktiviteter är viktiga för barn och ungas hälsa, stimulans och livskvalitet. I media har det dock tidvis rapporterats om ett föreningsliv i kris då ett kraftigt sjunkande intresse hos barn- och unga att organisera sig uppstått. Vi kan konstatera att detta är en trend som tycks vara gällande för i princip hela landet.

Att många barn- och unga inte vill vara med i organiserade idrottsföreningar med allt vad det innebär kan ha flera orsaker, dock innebär inte detta per automatik negativa konsekvenser för den enskilde. Exempelvis kan det vara så att många barn och ungdomar föredrar att spela fotboll spontant med bästa kompisarna på skolans eller områdets fotbollsplan framför att engagera sig i en förening. Fenomenet kan även förklaras med en ökad användning av data- och TV-spel, mer stressade föräldrar och ett mer individualiserat samhälle generellt där människor inte vill "låsa upp sig".

I takt med att intresset för föreningslivet minskar behöver kommunen anpassa sig. Givetvis ska föreningsengagemang uppmuntras men samtidigt måste förutsättningar för de unga att välja andra typer av aktiviteter finnas. Kommunen bör därför satsa på att skapa många spontanidrottsplatser där ett återanvändande av konstgräs som ska bytas används på ytor som exempelvis grusplaner och skolgårdar.

13.2.4 Digital kultur

Gävle har ett stort utbud av föreningsliv och därigenom kan tillgodose många unga individers intresse för sport. Idag har begreppet sport utvecklats allt mer och inbegriper idag även e-sport i viss mån där den fysiska prestandan byts ut mot mer psykiska aspekter. Denna grupp av ungdomar som inte deltar i det traditionella föreningslivet i samma utsträckning finner inte kultur och

fritidsutbud lika lockande och därav kan ett bortfall förklaras.

Sverigedemokraterna anser att en satsning på digital kultur som e-sport skulle kunna fånga upp denna grupp och samtidigt bidra till ett ökat positivt anseende för Gävles som stad, en stad som satsar på bredare grupper. En miljon kronor per år avsätts till att främja digital kultur och e-sport.

13.2.5 Saklig bibliotekskultur

Oavsett vilken bibliotekets arkitektoniska utformning har så är det viktigt att förståelsen för bibliotekens funktion och uppgift vidmakthålls på bibliotek runt om i hela kommunen. Bibliotekens funktion som kunskapsförmedlare och plats för kunskapsinhämtning är lika viktig idag som vid inrättandet av biblioteksväsendet. Biblioteken är en bärande pelare i det demokratiska systemet, och därför får inte bibliotekens syfte och funktion slarvas bort i samtidens tillfälliga nycker och trender.

På senare år har det återkommande rapporterats om oroligheter på bibliotek runt om i landet. Dessa bibliotek upplevs inte längre som en trygg miljö för studier och inhämtning av kunskap såsom det var en gång i tiden. Utöver det så påverkar dessa oroligheter arbetsmiljön för dem som arbetar inom biblioteksväsendet. Det är oerhört viktigt att bibliotekens roll i Gävle inte tillåts sättas ur spel på grund av personer som saknar förståelsen att visa vördnad inför dess funktion, som istället använder biblioteken för egna syften.

Bibliotekslagen specificerar att biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt några prioriterade grupper. Dessa grupper är personer med funktionsvariationer, personer som tillhör någon av de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska utöver de nationella minoritetsspråken. Hur resurser ska fördelas är en prioriteringsfråga, så även inom biblioteksväsendet. Sverigedemokraterna stödjer till fullo att särskild uppmärksamhet riktas mot de nationella minoritetsspråken och till personer med funktionsvariationer. Däremot anser vi inte att gruppen personer med annat modersmål än svenska utöver de nationella minoritetsspråken bör vara en prioritet för det svenska

biblioteksväsendet. Vi kan konstatera att denna grupp är mycket omfattande och det kan således bli oerhört kostsamt och ansträngande för biblioteken att på ett trovärdigt sätt, uppnå målsättningen att även ägna särskild uppmärksamhet åt personer som tillhör de övriga två nämnda grupperna. Vi ser att det kan bli en övermäktig uppgift framförallt för de små biblioteken och filialerna.

I vårt samhälle är det även viktigt att hålla jämna steg med omvärldens influenser varför biblioteken ska hålla god service och brett utbud av litteratur. En viktig princip för all utbildning bör vara att den ska sträva efter största möjliga objektivitet, saklighet och allsidighet. Verksamhet med inslag av ensidig politisk eller religiös påverkan bör således inte kunna uppbära statligt stöd inom ramen för folkbildningen.

13.2.6 Avveckla konstcentrum

Konstcentrums verksamhet består av en konsthall och har cirka fem tillfälliga utställningar per år. Utöver det erbjuder man både en omfattande konstpedagogik och programverksamhet. Det är välkänt att Gävles konstcentrum intresserar en sparsam del av kommunens invånare vilket innebär att kostnaden per besök, i form av kommunala subventioner, är hög. Den konst som visas inom konstcentrums verksamhet är av sådan smal karaktär att det generellt inte bör ses som särskilt folkligt.

Intäkterna för konstcentrum år 2016 var cirka 6,7 miljoner kronor, varav 6 miljoner kronor var kommunbidrag. Personalkostnaderna ligger på cirka 3,8 miljoner kronor och hyran på cirka 1,5 miljoner kronor. Sverigedemokraterna anser att Konstcentrums verksamhet redan år 2021 ska avvecklas.

13.2.7 Barn- och familjekulturen prioriteras

Att vi har ett folkligt och levande kulturliv i kommunen är viktigt för Sverigedemokraterna. Bland annat behövs bibliotek, sevärdheter och upplevelser, för framförallt barn och deras familjer, samt allmänna

samlingsplatser för exempelvis dans och musik. Genom att utsätta en större del av kulturlivet för en marknadsmässig konkurrens ökar samtidigt medborgarnas inflytande över kulturlivets inriktning. För oss är det av stor vikt att kommunens grill- och samlingsplatser underhålls löpande för att familjeaktiviteter ska stimuleras.

13.2.8 Fritidsgårdsverksamheten fyller en viktig funktion

Sverigedemokraterna lägger stor vikt vid att fritidsgårdsverksamheten fungerar optimalt, därigenom kan unga i Gävle få tillgång till en drogfri plats där de tillsammans med andra ungdomar kan umgås och ägna sig åt diverse olika aktiviteter. Fritidsgårdarna utgör en mycket bra plattform för unga att själva skapa sin egen vardag på efter sina egna intressen. Det är viktigt att unga i Gävle får möjlighet att känna att de har inflytande över verksamheten på ungdomsgårdarna och att de får känna att de har en medskapande funktion.

Genom personalen på fritidsgårdarna kan samhället också lättare få en bild av vilka ungdomar det är som riskerar att hamna i kriminalitet och/eller missbruk. Genom att identifiera dessa individer i tid så ökar också möjligheten att de ska kunna få adekvat hjälp.

13.2.9 En levande lokalhistoria

Sverigedemokraterna anser att det lokalhistoriska intresset bör stimuleras hos allmänheten och att den bör göras intressant även för inflyttande från andra länder. Då rotlösheten är stor i takt med att dagens befolkning historiskt är mer flyttbenägen än tidigare, finns många gånger ett sug efter en fast förankring och identitet, vilket det allt växande intresset för bland annat släktforskning visar. Det finns förvisso en hel del litteratur om Gävles lokalhistoria men tyvärr pekar tendenserna på att färre är bokläsande idag. Det finns således en överhängande risk att de inflyttande från andra länder väljer bort detta utbud till förmån för att värna om den egna kulturen, därför anser vi att man bör hitta nya och spännande sätt att förmedla vår historia på. Ett steg i rätt riktning är att i större

grad vända sig mot skolor och högskolan samt att använda sig av exempelvis gatuteater under sommarmånaderna, film som fiction, statskonst som pekar på de historiska platserna och så vidare. Att erbjuda upplevelser som komplement till faktaspäckade historiska skrifter kan förhoppningsvis komma att utgöra en grund för ett växande intresse hos våra medborgare.

Sverigedemokraterna vill instifta ett centrum för lokalhistoria här i kommunen, detta kan agera som en centrumbildning knuten till historiska händelser i Gävletrakten. Centret är tänkt att driva lokalhistoria i skolan samt ha en databas för kyrkböcker. Vår vision är att locka fram intresset hos lokalinvånarna med utställningar om folkkonst och textilier, hantverk, mode, hemmets vardag och bevarade dagböcker som gestaltat tidens åsikter och tankesätt. Att lära ska vara lustfyllt och nya trender kommer oftast tillbaka från äldre tankar. Ett centrum för lokalhistoria kan ge en inblick i vad rika och fattiga hade serverat på matbordet, hur butikerna var inredda, soldatlivet, jakt, räkenskaper från affärsliv, fotografier, brev, arkitekturen, hur språkbruket var, folketro och samhällets styre. För detta avsätter vi 2 miljoner kronor per år.

13.2.11 Generell effektivisering av kulturbudgeten

När sämre ekonomiska tider kan förutspås i en kommun gäller det att politiken prioriterar rätt för att förhindra att kärnverksamheterna såsom exempelvis skola, barnomsorg och äldreomsorg skadas så lite som möjligt. Vi anser inte att ett effektiviseringskrav generellt behöver vara lika stort i alla nämnder då besparingar måste ses från fall till fall. Därför är vi beredda att, till skillnad från övriga partier i kommunfullmäktige, minska kulturbudgeten i högre grad än annan verksamhet.

Precis som föregående år har kultur- och fritidsnämnden ett generellt effektiviseringskrav på 2 procent under nästkommande år. De största besparingarna är från verksamhetens håll främst tänkt att tas in på avdelningen fritid- och verksamhetsstöd. Kulturhuset och symfoniorkestern har också en beräknad besparing men inte en lika stor i förhållandet till hur mycket det redan omsätter.

Sverigedemokraterna väljer i vår budget däremot att göra en generell besparing i kulturbudgeten på 30 procent vilket innebär 22,5 miljoner kronor varje år för 2021–2024. I detta är nedläggning av konstcentrum medräknat.

13.2.12 Avyttra eller avveckla symfoniorkestern

Sverigedemokraterna i Gävle har länge problematiserat det faktum att kommunen årligen lägger tiotals miljoner på en symfoniorkester som idag intresserar en mycket liten del av kommunmedborgarna. Vår uppfattning är att symfoniorkestern hos övriga partier i fullmäktige ständigt undantas från att vara ämne för de besparingar som ställs på annan verksamhet. Detta anser vi vara anmärkningsvärt då välfärden - som är kommunens kärnuppdrag - alltid bör prioriteras först. Samtidigt som nämnderna tvingas vända på varenda krona för att nå dagens effektiviseringsmål skulle en avveckling eller avyttring av symfoniorkesterns verksamhet och stödverksamheter innebära en kommunal besparing på drygt 50 miljoner kronor per år under 2022-2024, under 2021 räknar vi på en besparing på ca 25 miljoner kronor.

I kommunallagen framgår att kommuner inte får fatta beslut med tillbakaverkande kraft som är till nackdel för medlemmarna, om det inte finns synnerliga skäl för det. Att göra besparingar i välfärden för att kunna finansiera en symfoniorkester bör enligt oss tolkas strida mot denna lag.

13.2.13 Verksamhetens inriktning

Renodlade verksamheter ska bringa ekonomisk balans till att i första hand verka inom områden med brett folkligt stöd och efterfrågan. Grönområden för spontanidrott och lekplatser bör planeras, anskaffas och underhållas till att gynna barn och ungdomar som saknar inkomst men ändå vill roa sig. Sverigedemokraterna ser också gärna att familjevänliga aktiviteter uppmuntras och att nämnden ska se det som en positiv utmaning att väcka intresse och

marknadsföra Gävle med dess unika historia. Detta i syfte att skapa gemenskap och väcka en historisk nyfikenhet bland invånarna.

13.2.14 Medarbetare/minskad ohälsa

Medarbetare ska uppleva tanke- och åsiktsfrihet för att främja trygghet och ett öppet arbetsklimat. Nämnden ska verka för god kommunikation samt uppmuntra till utveckling och kvalitet för bästa resultat av god arbetsmiljö.

Kultur och fritidsnämnden får i uppdrag att se över sina rutiner och sitt arbete kring friskvård och preventivt arbete mot ohälsa. Detta för att sjukskrivningstalen ska kunna sänkas.

13.2.15 Hållbart samhälle

Avdelningen friluftsliv uppmuntras fortsätta utveckla arbetet med besöksmål och möjlighet till friluftsliv längs kusten. Enkäter, stickprov och andra frågeformulär kan enligt Sverigedemokraterna verka som grund för allmänhetens önskningar av den offentliga miljöns utsmyckning. Konstnärlig kreativitet är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Detta innebär dock inte att all typ av konst ska finansieras med skattemedel. Politisk hemvist ska varken gynna eller missgynna konstnärer utan kommunen ska verka för upphandling som står i samklang med kommuninvånarnas önskningar.

13.2.16 Ekonomi

Löpande utvärderingar syftar till kvalitetsutveckling eller nytänkande i enlighet med måluppfyllelsen. Medel ska även investeras till familjevänliga aktiviteter i syfte att höja allmänbildning, gemenskap och sammanhållningen i samhället.

Kultur- och fritidsnämnden satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Levande kulturhistoria	2,0	2,0	2,0	2,0
Digital kultur	1,0	1,0	1,0	1,0
Totala satsningar kultur- och fritidsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0

13.3 Sverigedemokraternas uppdrag till kultur- och fritidsnämnden:

- Kommuninvånare ska tillåtas större inflytande över det offentliga rummet
- Föreningsbidrag som motverkar anpassning till det svenska samhället ska motverkas
- Nämnden ska lyfta kommunens kulturhistoria
- Alla verksamheter ska genomgå en konsekvensanalys för beslut om avveckling eller kvalitetsutveckling
- Symfoniorkestern avvecklas eller avyttras
- Konstcentrum avvecklas
- Biblioteken ska främja fri och öppen tillgång till information
- Biblioteken ska främja fri åsiktsbildning och demokratiska principer
- Nämnden ska inte bedriva affärsverksamhet som konkurrerar med näringsidkare
- På sikt verka för ökade föreningsbidrag
- Öka möjligheter till spontanidrott
- Konstutsmåkningskravet ska slopas

- Öka stödet till digital kultur
- Barnkultur ska prioriteras framför vuxenkultur
- Samtliga föreningar ska begära begränsat utdrag ur belastningsregistret från samtliga som anställs, tilldelas ett uppdrag eller andra uppgifter i föreningar som innebär direkt och regelbunden kontakt med barn
- Dialogen med fritidsgårdarna ska stärkas
- Konstgräs som ska bytas ska i största möjliga mån återanvändas för att stimulera spontanidrott och på skolgårdar
- Gävle kommun ska arrangera ett nationalistiskt nationaldagsfirande
- Instifta ett centrum för lokalhistoria

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

14. ARBETSMARKNAD OCH FUNKTIONSRÄTTSNÄMNDEN

14.1 Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden i korthet

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- Arbetsmarknad
- Vuxenutbildning
- Försörjningsstöd
- LSS- Lag om stöd och service till personer med vissa funktionsvariationer
- Daglig verksamhet (EDV=enheten för daglig verksamhet)

14.1.1 Verksamhetens inriktning

Arbetsmarknad-och funktionsrättsnämnden (AFN) är en del av Sektor Velfärd där även socialnämnden och omvårdnadsnämnden ingår. Sverigedemokraternas målsättning i AFN är att med vår politik få igenom så mycket som möjligt av de lagda förslagen. Vi vill ge den enskilda individen det bästa möjliga omhändertagandet genom att använda de kommunala medlen på ett kostnadseffektivt vis. Tillsammans värnar vi om människan genom att erbjuda högkvalitativt stöd efter bästa förmåga, till de personer som är berättigade till exempel vuxenutbildning, försörjningsstöd, daglig verksamhet och stödinsatser inom LSS (Lagen om Service och Stöd till vissa funktionsvarierade).

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden utgångspunkt är att människor ska ha ett arbete där de trivs och har möjlighet att utvecklas inom. Alla är viktiga och bidrar efter bästa förmåga till Gävles utveckling. En annan viktig del i arbetet är att Gävle kommun ska erbjuda en attraktiv miljö att starta och driva företag. Bemötande och service är otroligt viktigt för att locka till sig företag och entreprenörer som skapar arbetstillfällen. Vi ska bidra med förutsättningar för att möjliggöra integration i det svenska samhället. Det är därför viktigt att vi

ställer krav på anpassning och egen försörjning, samtidigt som vi erbjuder verktyg för att uppnå detta.

Sverigedemokraterna anser att all verksamhet inom Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden måste vara anpassade efter behov, och att den alltid ska kvalitetssäkras utifrån uppnådd effekt av ekonomiska medel. Alla genomförda arbetsmarknadsåtgärder måste vara kostnadseffektiva. Principen "varje förslösad skattekrona är en stöld från folket" måste gälla.

14.1.2 I spåren av Covid-19

Oavkortat hur vi väljer att se på framtiden så har vi i vår direkta närtid flera stora utmaningar att förhålla oss till i sviterna av Covid-19. Denna pandemi som utmanat vårt samhälle på de flesta olika sätt. För både gemene man och oss som kommun har detta inneburit helt nya förhållningssätt gentemot både nära och kära samt rent organisatoriskt i det flesta av kommunernas olika verksamheter. Utmaningar som enligt Sverigedemokraterna fortsättningsvis också bör hanteras med största försiktighet, respekt och handlingskraft, allra helst för de medborgare i vårt samhället som är bland de mest utsatta och sårbara.

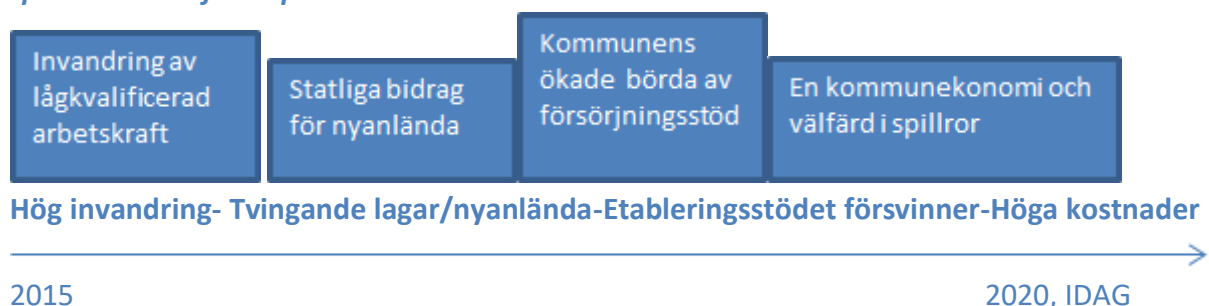
14.2 Arbetsmarknaden och försörjningsstöd

14.2.1 Försörjningsstödet och invandringspolitiken

De stora kostnader som tillkom i samband med regeringens oansvariga invandringspolitik har nu hamnat på de enskilda kommunerna. Detta då staten inte längre tar det ekonomiska ansvaret för de nyanlända som kom i väldigt stora antal mellan åren 2015-2016.

Effekten av detta är en ansträngd ekonomi för en stor del av landets alla kommuner, i form av bland annat ökat försörjningsstöd. Gävle är inget undantag.

Illustration av utvecklingen i Sverige rörande invandring och det ekonomiska ansvaret, i spåren av den förda politiken:

Gävle befinner sig i en mycket ansträngd ekonomisk situation, främst på grund av ovan nämnda. För att kunna bedriva vår kärnverksamhet med hög kvalitet behöver vi göra hårda prioriteringar. Att fusk med försörjningsstöd förekommer i varierande utsträckning ser vi tydligt i övriga landet. För att komma tillrätta med detta i Gävle vill Sverigedemokraterna undersöka möjligheten att anställa handläggare (FUT) som exempelvis följer upp felaktiga utbetalningar för försörjningsstöd. Dessa arbetar med kontroller och hembesök och liknande för att säkerställa att felaktiga utbetalningar återbetalas.

Andra jämförbara kommuner har infört detta med stora ekonomiska framgångar, och även med effekten att försörjningsstödet har minskat. Minst lika viktiga är signalerna om att man otillbörligen inte kan tillförsäkra sig skattemedel genom fusk på detta vis.

14.2.2 Minskad ohälsa bland personalen

Övergripande åtgärder bland annat inom områden som är kopplade till invandring, kommer att ge utrymme för en bättre arbetsmiljö och ökad effektivitet. På så sätt kommer vi att kunna få ner sjukskrivningstalen för nämnden.

14.2.3 Framtida egenförsörjning måste matchas efter framtidens behov

Egen försörjning och en stabil inkomst är grundläggande i de flesta vuxna människors liv. Möjligheten att stå på egna ben stärker självkänslan, medan bidragsberoende är psykiskt nedbrytande. Nämnden bör enligt Sverigedemokraterna främja vuxnas delaktighet i samhället och att så många som möjligt ska hitta en plats i arbetslivet. Värdet av delaktighet i det gemensamma samhället är personligt utvecklande och bidrar till ökat ansvarstagande.

Samhällsutvecklingen går allt fortare och den snabba teknikutvecklingen ställer allt högre krav på befolkningen. Utifrån detta är det av största vikt att nämndens utbud håller hög kvalitet, samt har god kontakt med högskola och näringsliv. Det är också oerhört viktigt att de individer som deltar i nämndens aktiviteter för jobbsökande, kan uppleva en meningsfull hjälp på väg till egen försörjning. Därför måste Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden alltid sträva efter en bättre matchning mellan arbetskraft och arbetstillfällen.

Sverigedemokraterna föreslår därför individanpassade arbetsmarknadsåtgärder efter arbetsmarknadens behov. Vi vill se en välfungerande kontinuerlig uppföljning av vilka krav arbetsmarknaden ställer, för att kunna erbjuda verksamheter rätt kompetens. Vid praktik som sker i verksamheter där utsatta människor berörs, och det vanligtvis skulle krävas BRU för anställning skall motsvarande krav ställas. Vi vill även införa lärlingsanställningar tillsammans med utbildning

Sverigedemokraterna ser det även som prioriterat att aktivt arbeta med att utbilda och förstärka de områden på lokala arbetsmarknaden som upplever brist på utbildad personal. Kommunikationen med det privata näringslivet måste utökas och förbättras avsevärt, därigenom kan få en tydligare bild om vad som efterfrågas. Därutöver måste samarbetet mellan vuxenutbildningen och högskolan öka för att förbättra möjligheterna till fortsatt utbildning, vilket gynnar områden där brist på kompetens finns

14.2.4 Försörjningsstödet och den organiserade brottsligheten

Försörjningsstöd är att betrakta som ett viktigt skydd. Men understrykas bör, detta ekonomiska bidrag ska vara en tillfällig lösning när inga andra möjligheter finns. Vidare har varje enskild individ ett eget ansvar att försöka bryta sitt bidragsberoende. Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem. Det är inte värdigt, att människor tillåts passiviseras och fastna i ett bidragsberoende.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska besitta rätt kompetens och ha en hög beredskap. Detta för att kunna möta den enskilde, på ett professionellt sätt när hjälpbehov uppstår. Allt arbete inom nämnden ska genomsyras av respekt och empati i relation till klienten. Den som behöver akut hjälp, ska ha rätt att träffa en socialsekreterare inom två arbetsdagar efter första kontakt.

Ska vi lyckas bryta dagens utanförskap där alltför många medborgare står långt utanför arbetsmarknaden, så måste vi ha en tydlig arbetslinje i försörjningssystemet. Försörjningsstödet ska kopplas till krav på klienten, att aktivt medverka till att komma ur sin problemsituation. Försörjningsstödet var aldrig tänkt för arbetsföra personer. En viktig del i detta arbete blir att se över vilka möjligheter som finns, för att på ett så effektivt sätt som möjligt, minska antalet nyanlända som hamnar i kommunens försörjningsstöd efter att etableringsfasen avslutats.

När det kommer till utbetalning av försörjningsstöd i Gävle kommun, betalas det oftast ut till ett konto. Även när det gäller hushåll där flera parter som uppstår stödet, och trots att det är till för hela hushållet. Detta anser vi vara ett förlegat förfaringsätt. Visserligen tillfrågas varje hushåll om till vilket konto bidraget ska sättas in på, dock ser vi stora risker med att kvinnan hamnar i en beroendeposition till sin partner genom ett sådant förfarande. För den som är utsatt för psykisk misshandel, våld eller hedersförtryck kan bidraget dessutom bli ett maktmedel.

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv, vill Sverigedemokraterna därför ge nämnden i uppdrag, att återuppta den utredningen om att av jämställdhetsskäl inleda ett

arbete mot delad utbetalning av försörjningsstöd. Ett uppdrag som initierades av försörjningsstödsenheten under 2018, men som tvingades avbrytas då verksamheten blev nödgad att prioritera andra utvecklingsfrågor. Sverigedemokraterna vill att denna utredning inleds i början av 2020, och nämnden uppdras att återkomma med en redovisning av utredningen senast i april 2021.

14.2.5 Ekonomiskt bistånd för nyanlända är väldigt kostsamt

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet syftar till att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar till att erbjuda offentlig service, åt alla invånare i kommuner och landsting runtom i Sverige. Det kommunala utjämningsystemet tar dock endast hänsyn till verksamhet som är obligatorisk, vilket innebär att ingen hänsyn tas till de merkostnader som är kopplade till en större invandring, och den sociala oro som den medför.

Enligt Statskontoret är det svårbedömt hur stor ekonomisk täckning kommunerna får för invandringen. Före detta migrationsminister Morgan Johansson medgav i en intervju i SR P4 2015, att kostnadstäckningen från staten kan ligga på mellan 30 och 50 procent av de faktiska kostnaderna. Även SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) har pekat på problemet att kommunerna, inte får full kompensation för de kostnader som mottagande och bosättning av nyanlända innebär.

Att exakt beräkna hur stora kommunens nettokostnader för mottagande av nyanlända är dagsläget omöjligt då underlag från kommunerna saknas och någon ordentlig utredning ej gjorts men baserat på ett antal rapporter och intervjuer så är en uppskattning att ersättningen för nyanlända och det kommunalekonomiska utjämningsystemet långt ifrån täcker de kostnader som mottagandet av migranter och flyktingar innebär för kommunen. Ett tydligt exempel är ersättningen för ensamkommande där Gävle kommun fått täcka upp med tiotals miljoner årligen.

Sverigedemokraterna anser att staten måste ta ett större ekonomiskt ansvar för de nyanlända under en betydligt längre tid än vad som är fallet idag. Regering

och riksdag för en oansvarig immigrationspolitik som lockar många migranter till Sverige. Istället för att ta ansvar för detta vältras kostnaderna och de sociala problemen över på kommunerna, något politiken orsakat läggs på kommunerna att lösa.

I den mycket allvarliga ekonomiska situation som Gävle kommun nu befinner sig i, är det stor risk att detta drabbar andra verksamheter inom förvaltningens verksamhetsområden. Det behöver nu göras hårda prioriteringar för att fortsätta kunna bedriva kärnverksamheter av kvalitet. Vi måste begränsa uppkomsten av nya utgifter samt minska incitamenten för att fler nyanlända personer utan egen försörjning ska vilja flytta till Gävle. Det är oerhört viktigt att någon form av förändring genomförs nu eftersom många som kom under invandringskrisen hösten 2015 och våren 2016 nu lämnat etableringsfasen och fler kommer att fortsätta göra det. Detta i sin tur innebär att fler ansökningar till kommunen om ekonomiskt bistånd kommer att fortsätta komma - i avsevärd utsträckning.

Nämnden får i uppdrag att effektivisera verksamhet kopplade till migration med fem miljoner kronor per år. Det kan röra sig om effektiviseringar inom SFI och arbetsmarknadsåtgärder för nyanlända.

14.2.6 Rekvisition för barnfamiljer i fattigdom

Barn i familjer som är beroende av försörjningsstöd lever i vad som är att betrakta som fattigdom. För många av dessa familjer finns det sällan utrymme för något extra såsom skridskor, badkläder, nya gympaskor, skidor, matsäck vid utflykter eller cykel när någon sådan aktivitet stundar. Tyvärr har inte alla skolor utlåningsutrustning eller så saknas rätt storlekar för familjens behov. Utrymmet för fritidsaktiviteter för dessa familjer är kraftigt begränsad eller utesluten sedan försörjningsstödet tog bort möjligheten att erhålla extrabidrag som tidigare bistått fritidsaktivitet för barn. Sverigedemokraterna anser att detta extrabidrag behöver återinföras.

Tyvärr kan vi konstatera att det råder ett extremt hårt klimat i skolorna bland elever, även långt ned i åldrarna. Detta kan leda till att barn i familjer med sämre ekonomiska förutsättningar inte kan delta vid aktiviteter i skolan och på fritiden i

samma utsträckning, dels av den ekonomiska aspekten men även på grund av skam eller rädsla. Vi anser att inget barn ska hamna i utanförskap på grund av familjens ekonomi. Därför bör det finnas möjlighet för barnfamiljer som lever under dessa omständigheter att erhålla rekvisition på grundläggande nödvändigheter. Vi avsätter 2 miljoner kronor per år till detta.

14.2.7 Kräv tillbaka dubbel ersättning

Med dagens ersättningssystem till nyanlända kan det uppstå ett glapp, från det att en nyanländ kommer till kommunen, tills personen får etableringsersättningen utbetalad. I detta skede går kommunen in med ekonomiskt bistånd för att täcka upp glappet däremellan. Sverigedemokraterna anser att det viktigt att kommunen i dessa fall kräver tillbaka ersättningen efter att etableringsersättningen börjat betalas ut - detta då den även betalas ut retroaktivt. Problemet med dagens system är alltså att den nyanlände i praktiken får dubbel ersättning eftersom inget krav på återbetalning finns. Detta är givetvis fullständigt oacceptabelt.

Det finns ingen annan ersättning inom socialtjänst eller annan myndighet som inte krävs tillbaka vid dubbel utbetalning. Utifrån ett likabehandlingsperspektiv, och med tanke på den ansträngda ekonomin som råder, ser Sverigedemokraterna inte något som talar för ett undantag gällande denna ersättning för nyanlända.

14.3 Funktionsrätt

14.3.1 LSS

Rätten till assistans är central för att personer med särskilda funktionsvariationer ska kunna leva fullvärdiga liv. Vi Sverigedemokrater anser att LSS-reformen var en otroligt viktig reform som vi vill värna, upprätthålla och förbättra. Det finns många tecken som tyder på att en begränsande rättspraxis har urholkat LSS-reformen, det vill säga att personer som enligt reformens ursprungliga

intentioner skulle ha fått stöd numera inte anses berättigade till det till följd av en begränsande tolkning av gällande lagstiftning i praxis.

Verksamheten ska enligt lag främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för dessa personer. Men som det ser ut i dagsläget så har personalen ingen tid till aktiviteter med kunderna. Denna verksamhet har under en längre tid varit underbemannad, Sverigedemokraterna ser därför ett stort och viktigt rekryteringsbehov så att det finns tillräckligt med personal så att alla kunder får komma ut på aktiviteter.

Många gånger kan en förväntan finnas på att de anhöriga ska täcka upp för denna personal- och resursbrist, men långt ifrån alla har anhöriga som har möjlighet att komma på regelbundna besök. När assistansen skärs ner på eller dras in drabbar det många parter, många föräldrar till barn och ungdomar som är i behov av LSS verksamhet tvingas ofta ta ett övermäktigt anhörigansvar. Vilket kan leda till ett väldigt påfrestande och slitsamt livspussel där vårdnadshavare och anhöriga riskerar att bränna ut sig själva, och det är inte gynnsamt för någon part.

Inom LSS har det varit mycket nedskärningar under de senaste åren. Dessutom har kommunens kostnader för LSS ökat kraftigt efter att staten tagit sin hand ifrån ett flertal behövande områden. Sverigedemokraterna ser ett stort behov av förstärkningar inom LSS då varje enskild insats ofta är mycket resurskrävande, alla ska ha rätt till ett fullvärdigt liv.

För att ta ett gemensamt ansvar och effektivt hitta lösningar som gynnar både kund och kommun föreslår Sverigedemokraterna att undersöka möjligheten till att tillsammans med omkringliggande kommuner, samarbeta och samordna planer för att skapa eget boende i kommunal regi för personer med funktionsvariationer inom socialpsykiatri som idag har externa placeringar. Därmed skulle vi kunna erhålla en större kontroll på verksamheten och kvalitativt uppföljningsarbete.

I dessa ekonomiskt bistra tider är det sannerligen en utmaning att säkerställa en högkvalitativ verksamhet som kommer medborgarna tillgodo i tillräcklig omfattning, inom ramen för de resurser vi har att tillgå idag. Vi måste således få

en kostnadseffektivare verksamhet, men utgångsläget ska alltid vara- kunden i fokus. Därutöver önskar vi undersöka möjligheterna till etablering av Fontänhus.

14.3.2 Socialpsykiatrin

Boendestöd är en oerhört viktig verksamhet för våra kunder inom socialpsykiatrin-psykisk funktionsvariation. Deras funktion är att stödja, upprätthålla och utveckla individens egna förmågor. Detta för att de ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt och aktivt kunna vara delaktiga i samhället. Utan boendestöd skulle många av våra kunder vara nödgade att bo på gruppboenden eller dylikt.

Alla med psykosocial funktionsvariation har rätt till en trygg plats där de kan få social kontakt och social träning utifrån varje enskild individs behov. Det sociala är något som ofta kan upplevas svårt och problematiskt för dessa individer, därför bör det ske i deras egen takt, egna intressen och med en tillhörande känsla av kravlöshet. De som är socialpsykologiskt nedsatta är känsliga för stress och press. Rädslan är ofta att "tvingas in i sysselsättning" även om de inte är redo för detta. Detta efter en eventuell långvarig kamp med försäkringskassa med mera.

Tyvärr hamnar många kunder inom den socialpsykiatriska-psykiskt funktionsvarierande delen ofta i skymundan och blir bortglömda. Sverigedemokraterna anser att verksamheten utför ett viktigt arbete. Eftersom deras kunder är i stort behov av kontinuitet, och klarar sällan av stress, är det av stor vikt att det satsas på boendestöd. Som läget är idag är de i behov av mer resurser om personalen ska kunna utföra ett fullgott jobb.

14.3.3 LOV inom EDV

Lagen om valfrihet (LOV) är en kommunalt politisk laddad fråga, som ofta fungerar som en vattendelare mellan de traditionella höger- och vänsterblocken. Till skillnad från övriga partier, låter inte Sverigedemokraterna ideologiska skygglappar hindra oss från att se till helheten i denna fråga. Övriga partier offerar

hellre den enskilda människan, om det bästa för denne står i vägen för partiernas ideologi. Vi anser att ideologin måste anpassas efter hur verkligheten ser ut, och inte tvärtom. Därför har vi generellt en pragmatisk inställning till LOV, vilket blev tydligt under år 2017 då privatiseringen av Enheten för daglig verksamhet (EDV), kom upp på den politiska dagordningen. Vår grundidé bygger på ett värnande av valfrihet och ser konkurrens som något positivt. Däremot är vi medvetna om att privatisering inte alltid är det bästa.

Denna verksamhet går ut på att skapa en meningsfull vardag för individer med olika former av funktionsvariationer som utgår från deras förutsättningar och behov. EDV i Gävle kommun är idag en framgångssaga som hyllas av andra kommuner likväl som av brukare, anhöriga, anställda och gode män. Vi ser att en privatisering skulle innebära en betydande risk för att brukarunderlaget i kommunens verksamhet kan urholkas, och att den stabilitet och trygghet som många känner idag kommer att rivas upp genom både nedläggningar och sammanslagningar.

Människor som berörs av daglig verksamhet inom EDV är ofta särskilt känsliga för förändringar och nya miljöer, varför dessa inte alltid går att likställa med brukare inom annan verksamhet.

Ett viktigt konstaterande i detta sammanhang, är att i kommunplanen som låg till grund för beslutet, innehöll inte några avsatta medel för den engångskostnad på 4 miljoner kronor som LOV kommer att innebära. Med anledning av detta är vår farhåga att dessa pengar kan komma att tas från annan verksamhet, vilket vi finner oacceptabelt. Med anledning av detta väckte vi våren 2017 ett initiativärende i nämnden, där vi föreslog att ärendet om LOV i EDV skulle hänskjutas till Kommunfullmäktige för omprövning av beslut. Detta valde dock inte de rödgröna partierna att gå med på. Vi avser driva frågan för att förhindra LOV även under 2020.

14.3.4 Viktigt med fungerande hemsjukvård

Hemsjukvård är till för den person som inte på egen hand eller med hjälp av assistans, kan ta sig till en hälsocentral eller annan inrättning för att få vård. Den

26 november 2010 beslutade Regionfullmäktige i Gävleborg att uppmana medlemmarna, att inför verksamhetsåret 2012, fatta beslut om att huvudmannskapet för hemsjukvården i Gävleborgs län skulle gå från landstinget Gävleborg till länets kommuner. Så blev det också, och den 1 januari år 2013 lades ansvaret över på kommunerna och en skatteväxling ägde rum. I dagens hemsjukvård finns många problem och inom verksamheten upplever många ett generellt högre tryck på hemsjukvården i och med ökade volymer, men med samma ekonomiska resurser. Parallellt blir landstingets verksamhet mer och mer mobil, och avdelningar läggs ned. Vi misstänker att hemsjukvården inte har tillräcklig kostnadstäckning idag- varför vi, i syfte att justera bristerna, vill att verksamheten uppdras redogöra var eventuella resurser saknas mest.

14.3.5 Pandemin och dess inverkan på EDV

Under 2020 har nästan alla påverkats på ett eller annat sätt av den pågående pandemin som fortlöper världen över. Särskilt märkbart i AFN då EDV tvingades stänga ner hela sin för många meningsfulla verksamhet på grund av restriktioner och brist på resurser att följa dessa restriktioner. EDV förblev stängd för sina klienter i 6 månader bla på grund av bristande resurser. Nu när EDV har öppnat igen så är det i Sverigedemokraternas största intresse att alla brukare inom EDV ska få möjlighet att komma ut till sin dagliga sysselsättning igen under 2021. Vi anser att det ska finnas de resurser som krävs för att restriktionerna ska kunna följas så brukarna på ett säkert sätt får tillgång sin verksamhet som för många är den enda kontakten man får med andra. Detta kan innebära ett behov av anställa mer personal eller få tillgång till fler fordon för att att ha möjlighet till transport av brukarna till och från EDV.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd satsningar (mnkr)	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Ökat stöd LSS	2,0	2,0	2,0	2,0
Anställning av handläggare mot felaktiga utbetalningar (FUT)	1,0	1,0	1,0	1,0
Motverka fattigdom i barnfamiljer	2,0	2,0	2,0	2,0
Totala satsningar Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	5,0	5,0	5,0	5,0

14.4 Sverigedemokraternas uppdrag till Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden:

- Arbetsmarknadsenhetens verksamheter ska innefatta olika delar som verkar kompetenshöjande utifrån arbetsmarknadens krav
- Införa lärlingsanställningar tillsammans med utbildning
- Människors möjlighet till integration och assimilation i det svenska samhället ska öka genom tydliga krav på anpassning och egen försörjning
- Genomför aktiva insatser och individuellt stöd som skapar vägar in i arbetslivet
- Kontinuerligt följa upp de krav som ställs av arbetsmarknaden, för att erbjuda verksamheter som ger rätt kompetens
- Försörjningsstöd ska alltid ses som en tillfällig lösning på ett akut problem och kopplas till krav på klienten att aktivt medverka till att komma ur sitt beroende av försörjningsstöd
- Utifrån ett jämställdhetsperspektiv, inleda en utredning i början av år 2021 av möjligheterna om delad utbetalning av försörjningsstöd i hushåll med flera vuxna parter. Nämnden uppdras att återkomma med en redovisning av utredningen senast i april 2022.

- Minska kostnaderna kopplade till invandring med 5 miljoner kronor
- Inför möjlighet till inköp av fritidsutrustning på rekvisition för fattiga barnfamiljer, vi avsätter 2 miljoner till detta
- Värna om samt upprätthålla och förbättra LSS-reformen

- Verka för ökad social kontakt och social träning för de med psykosocial funktionsvariation
- Utred möjligheten att utvidga verksamheten inom socialpsykiatri och boendestödet
- Enheten för daglig verksamhet (EDV) ska kvarstå i kommunens regi i sin helhet

15. VALNÄMND

Valnämnden utser valförrättare och är vald av kommunfullmäktige.

Valnämndens uppgift är att informera om valen i enlighet med gällande lagstiftning och leda genomförandet av folkomröstningar och allmänna val. Det är av yttersta vikt att valen genomförs på ett rättssäkert sätt med hög tillgänglighet, service och information för att värna demokratins kärna.

Valnämnden ska förbereda och genomföra de val som ska hållas och i enlighet med vallagen utföra de uppgifter som krävs. Till detta bistår administrativ personal från kommunledningskontoret samt särskilt förordnade valförrättare före och under valdagar. Det administrativa förberedelsearbetet inför ett val påbörjas drygt ett halvår innan valdagen och även efter val krävs administrativt arbete. Valnämnden ska sträva efter att öka valdeltagandet.

16. JÄVSNÄMND

16.1 Verksamhetens inriktning

Jävsnämndens uppdrag är de fall där intressekonflikter och jäv uppstår inom samhällsbyggnadsnämnden. Besluten är myndighetsbeslut gentemot kommunens egna verksamheter, exempelvis då kommunen söker bygglov eller vid miljötillsyn av kommunens verksamheter.

För att det inte ska uppstå intressekonflikter och jäv får nämndens ledamöter och ersättare inte samtidigt ha förtroendeuppdrag i kommunstyrelsen eller övriga nämnder.

Myndighetsutövning där ärendena riktar sig mot kommunens egna verksamheter och objekt. Nämndens uppgifter omfattar inte verksamheter som utövas av kommunens bolag.

17. ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

17.1 Viktigt med föredömlig verksamhet

Överförmyndarnämnden ska utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning. Personer som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande har rätt till hjälp med att bevaka sin rätt och förvalta sin egendom. Den som har en god man förordnad till sig behåller sin rättsliga handlingsförmåga till skillnad från den som har förvaltare förordnad till sig. Förvaltare får inte förordnas om det bedöms tillräckligt med god man.

I lagen står att person med ovanstående uppdrag ska vara ”rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig”. Sverigedemokraterna i Gävle ser det som av yttersta vikt att Överförmyndarnämndens intresseanmälningar noga bereds där personer ska bedömas ha goda kunskaper om det svenska samhället samt i flera andra avseenden uppvisat gott föredöme för att komma ifråga för uppdrag.

Överförmyndarnämndens uppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdare och förvaltare i syfte att kontrollera att dessa tar tillvara huvudmannens bästa på ett sätt som överensstämmer med uppdraget om tillämpliga lagregler. I övrigt ska nämnden ansvara för att den administrativa delen fungerar tillfredsställande i det att huvudmannen därmed inte ska riskera att komma i kläm utifrån eventuella byten av förvaltare med mera.

17.2 Verksamhetens inriktning

Kommunledningskontoret betalar kostnaderna för personal och administration. Kostnader för utbildning, arvoden och kostnadsersättningar till ställföreträdare betalas av nämnden. Det är viktigt att nämnden hela tiden anpassar verksamheten till de lagändringar som kan komma träda i kraft och att man fortsätter samarbetet kring överförmyndarfrågor inom Gästrikerådets ram. Kontinuerliga utvärderingar behöver också göras av verksamheten i syfte att

effektivisera och korta väntetider. Vi vill att Överförmyndarnämnden i Gävle ska främja en hög kvalitet i granskning och tillsättande av anordnare för att på bästa sätt säkra och trygga levnadsförhållandena för de mest utsatta i samhället. Man bör alltid kunna försäkra sig om ett gott bemötande och känna hög tillit till verksamheten. Vi vill att nämnden ska ha som mål att uppnå ett nollresultat för verksamheten.

Kommunala bolag

18. KOMMUNALA BOLAG

18.1 Gävle stadshus

Gävle Stadshus AB är ett nystartat bolag som samordnar alla de helägda kommunala bolagen. Det är moderbolag i koncernen och är därför full ägare för de alla kommunala bolag i Gävle.

18.1.1 Gävle parkeringsservice

På uppdrag av Gävle kommun är det Gävle parkeringsservice som sköter övervakning av parkeringen i kommunen. Detta för att öka säkerheten och se till att parkerade fordon följer de regler som finns.

Gavlegårdarna har fått i uppdrag att med hänsyn till redan ingångna avtal överföra ansvaret för parkeringsövervakning på Gavlegårdarnas boendeparkeringar och likväl låta GPAB sköta utgivning av parkeringstillstånd mm till de boende.

18.2 Gavlefastigheter Gävle kommun AB

Tillhandahåller lokaler till Gävle kommuns förvaltningar. I fastighetsbeståndet finns allt från skolor, förskolor, kontor till idrottsanläggningar och kulturbyggnader. Den totala lokalytan som de har hos Gävle kommun är 550 000 kvm stor.

18.2.1 Gavle drift och service

Gavle Drift & Service består av fem avdelningar; park, gata, fastighet, fordon och transportlösningar. De levereras till Gävle kommuns förvaltningar och bolag. Välskötta miljöer och hållbara transportlösningar är deras ledord.

18.3 AB Gavlegårdarna

Gavlegårdarna grundades redan 1917 och är ett av Sveriges största allmännyttiga fastighetsbolag. De har idag cirka 70 procent av Gävle kommuns alla hyreslägenheter.

Gavlegårdarna ska så snart det är möjligt med hänsyn till ingångna avtal, upprätta ett avtal med Gävle parkeringsservice AB för att sköta parkeringsövervakning på Gavlegårdarnas boendeparkeringar och likväl sköta utgivning av parkeringstillstånd mm till de boende.

Gavlegårdarnas ansvar för bredbandsnät ska överföras till Gävle energi för att uppnå driftsfördelar och ekonomiska synergieffekter. Huvudfokus vid överflytten ska vara att uppnå en minskad kostnad för hyresgästerna inom Gavlegårdarnas bestånd.

18.4 Gävle Hamn AB

Gävle hamn är ett logistikcentrum där sjöfart, järnväg och vägtransporter möts. De ska möjliggöra och skapa förutsättningar för säkra och hållbara logistiktjänster, med hög effektivitet för kunden.

18.5 Gävle Energi

Bolagets syfte är att erbjuda produkter och tjänster inom värme, el och kommunikationsnät. Har bredband, värme och el från 100 % förnybara energikällor. Tillhandahåller över 22 000 gatlyktor i kommunen. Genomför utbildningar om energi.

Gävle energi ska ta det samlade ansvaret för bredbandstjänster inom den kommunala verksamheten genom att ansvaret för det kommunala nätet hos Gavlegårdarna överförs till Gävle energi.

18.5.1 Gästrike Ekogas

Gästrike Ekogas har en historik med en rejält ansträngd ekonomisk situation. Något som vid två tillfällen krävt stora ekonomiska tillskott av sina ägare. Gävle Energi (49 %) och från Gästrike Återvinnare (51 %). Det är av största vikt att ett kommunalt bolag redovisar ett positivt resultat utifrån de investeringar man gör. Dock finns ett behov av att göra en översyn av ägandeskapet i bolaget om Gävle kommun genom Gävle Energi ska äga Gästrike Ekogas.

18.6 Gästrike vatten

Gästrike vatten ansvarar för drift av det kommunala dricksvattnet i Gävle kommun. Dess vattentjänster finansieras via avgifter. Det är kunden i kommunen som betalar och inga skattepengar används

18.6.1 Gävle vatten

Dotterbolag till Gästrike vatten.

I Gävle kommun görs idag många olika VA-arbeten, bland annat om- och utbyggnader av ledningsnätet för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Bland andra projekt märks underhåll och utveckling av reningsverk och vattenverk samt utredningar inom grundvatten, vattentäkt, reningsprocesser och dagvatten.

Totalt ansvar Gävle vatten för 152 mil ledningar (vatten-, spill- och dagvattenledningar), fyra reningsverk och sju vattenverk i Gävle kommun.

19. KOMMUNALFÖRBUND

19.1 Gästrike räddningstjänst

Gästrike Räddningstjänst är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten i Gävle och fyra ytterligare kommuner. Gävle och Sandviken har bemanning dygnet runt, Valbo har bemanning på dagtid medan sju stationer (bland annat Ockelbo) har deltidstationer. I Gävle jobbar nu Gästrike räddningstjänst med förutsättningarna för framtiden, vilket innefattar möjligheter till övning och en ny brandstation.

Sverige har under senare år drabbats hårt av både små och stora bränder. Bränder i form av skadegörelse (bilbränder mm) har ökat kraftigt samtidigt som vi drabbats svårt av ett antal större bränder i både Sverige och regionen. Detta ställer krav på att räddningstjänsten skall finnas tillgänglig i största möjliga mån, ha rätt kompetens och utrustning samt i glesbygd ha välfungerande frivilligorganisationer/räddningsvärn för att säkra upp det behov som finns. Ett underlag och en förberedelse för att kunna hantera större kriser, i form av plötslig större skogsbrand eller dylikt, bör finnas. Sverigedemokraterna anser att medborgarnas rätt till trygghet skall tillgodoses i alla delar av kommunen.

19.2 Gästrike Återvinnare

Gästrike Återvinnare ansvarar för den kommunala avfallshanteringen i Gävle och fyra ytterligare medlemskommuner. Totalt berörs cirka 162 000 människor när det gäller hushållsavfall. Det är utifrån Sverigedemokraternas perspektiv viktigt att det finns tillgång till lokal återvinning med solida öppettider. Detta för att ge kommunmedborgarna de bästa förutsättningarna att kunna bidra till ett miljöeffektivt och ansvarsfullt återvinningsarbete.

Felaktigheter i källsorteringen sker varje år med kostnad för Gästrike Återvinnare vid hanteringen. Det leder också till lägre hållbarhet sett ur ett miljöperspektiv. Vår ambition är att kommunmedborgarna blir bättre på att sortera och återvinna och på så sätt skapa ett mer hållbart samhälle.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att gentemot Gästrike återvinnare och övriga medlemskommuner initiera en översyn av förbundsordningen för kommunalförbundet där den nuvarande organisationen förändras. Idag styrs Gästrike återvinnare genom en förbundsstyrelse och ett förbundsfullmäktige. För att kunna effektivisera den politiska organisationen ska förbundsfullmäktige upphöra och förbundsstyrelsen som förslag istället organiseras som en förbundsdirektion i enlighet med de krav som kommunallagen ställer.

Det kommer innebära att den politiska organisationen med 20 ledamöter + 20 ersättare i fullmäktige försvinner till förmån för en mindre direktion som kan fullgöra samma uppgifter. Den nya förbundsdirektionen bör ha samma antal ledamöter samt ersättare i enlighet med bestämmelserna för Gästrike räddningstjänst.

20. EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

20.1 Verksamhetens kommunbidrag Sverigedemokraterna - sammanställning

Nettokostnader (mkr)	2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelse	393,2	391,3	387,6	386,4
Gemensam nämnd och verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,1	0,1
Valnämnd	0,3	2,7	0,3	2,6
Överförmyndarnämnd	10,9	10,9	10,9	10,9
Revisorskollegiet	4,9	5,0	5,1	5,2
Samhällsbyggnadsnämnd	315,6	319,7	321,8	323,3
Jävsnämnd	0,4	0,4	0,4	0,4
Kultur- och fritidsnämnd	294,9	267,7	266,4	264,7
Utbildningsnämnd	2 507,3	2 545,5	2 571,7	2 598,5
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	990,7	981,6	962,1	968,1
Socialnämnd	473,1	472,6	472,0	471,3
Omvårdnadsnämnd	1 305,0	1 342,1	1 400,2	1 466,5

20.1.1 Driftbudgetramar 2021- skillnad mot styrande

Driftbudget i miljoner kronor	Styrande 2021	SD budget 2021	Skillnad
Summa nämnder	6 208,2	6 205,5	-2,7
Kommunstyrelse	388,2	393,2	5,0
Gemensam nämnd och verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,0
Valnämnd	0,3	0,3	0,0
Överförmyndarnämnd	10,9	10,9	0,0
Revisorskollegiet	4,9	4,9	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	315,8	315,6	-0,2
Jävsnämnd	0,4	0,4	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	339,4	294,9	-44,5
Utbildningsnämnd	2 499,3	2 507,3	8,0
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	994,7	990,7	-4,0
Socialnämnd	448,6	473,1	24,5
Omvårdnadsnämnd	1 205,6	1 214,1	8,5

20.2 Resultatbudget i korthet

Resultatbudgeten är en sammanställning över de kostnader och intäkter som kommunen räknar med för kommande verksamhetsår. Beräkningen leder till ett budgeterat resultat. Kommunens resultat, enligt budget, för 2021 är plus 94,4 miljoner kronor, varav 1,5 procent är andel av intäkter.

20.1.1 Tabell: Resultatbudget 2021 och plan 2022-2024

(Mkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	1 425,0	1 435,4	1 661,6	1 398,6
Kostnader	-7 682,4	-7 776,2	-7 997,2	-8 305,6
Av- och nedskrivningar	-106,2	-125,8	-158,9	-204,8
Verksamhetens nettokostnad	-6 363,6	-6 466,6	-6 494,5	-7 111,8
Skatteintäkter	5 104,3	5 281,7	5 497,2	5 703,9
Generella bidrag	1 361,5	1 352,7	1 321,7	1 343,5
Verksamhetens resultat	102,2	167,8	324,4	-68,4
Finansiella intäkter	253,1	313,4	363,4	434,4
Finansiella kostnader	-108,1	-158,7	-207,8	-241,5
Resultat före extraordinära poster	247,2	320,5	478,0	126,5

Extraordinära poster	-	-	-	-
Årets resultat	247,2	322,5	480,0	128,5
Varav realisationsvinst o exploaterings resultat	152,8	154,7	314,6	49,8
Resultat exkl reavinst, exploatering o garantiförs.	94,4	167,8	165,4	78,7
Årets resultat andel av skatteintäkterna	1,5 %	2,5 %	2,4 %	1,1 %